

Glasnik mira

ISSN 1840-1414

Tema broja:
36. obljetnica
Gospinih ukazanja
u Međugorju

**Pouke iz fatimskog
jubileja i Međugorja**

**Fatima i Međugorje
– znakovi nade**

Duhovi nekad i danas

Provjeravati spoznaju

**Nova evangelizacija
i Međugorje**

Srce je najvažnije

**Medugorje –
„planet mira“!**

**Medj' Do It,
Mladifest u Parizu**

Dječice, otvorite vaša srca milosti na koju ste svijet pozvani. Budite svjedoci mira i ljubavi u ovom nemirnom svijetu.

Snimio Nikola Vučić / CROPIX

GLASNIK MIRA

Utemeljitelj i nakladnik
Informativni centar MIR Međugorje
Glavni urednik
Mario Vasilj Totin
e-mail: mario.vasilj@medjugorje.hr
Tel.: 00 387 36 653 323

Služba preplate
Nikolina Sivrić
e-mail: preplategm@medjugorje.hr
Tel.: 00 387 36 653 300

Lektura
Ana Vulelija

Grafičko oblikovanje
SBD, Mostar

Tisk
Fram Ziral, Mostar

List je prijavljen kod Ministarstva prosvjetе, znanosti, kulture i športa Hercegovačko-neretvanske županije pod brojem R-05-05-42-2175-86/06 od 12. siječnja 2006.

Godišnja preplata (12 brojeva): Hrvatska 120 HRK, BiH 30 KM, europske zemlje 30 €, Švicarska 50 CHF, USA i Kanada 42 €, Južna Amerika 48 €, Australija 51 €

UPLATË

Iz BiH u KM: Informativni centar MIR Međugorje d.o.o. - Glasnik mira. Naziv banke: Unicredit Bank, Žiroracun broj 33 8120 2 20114 5352

Iz Hrvatske u HRK: Informativni centar MIR Međugorje d.o.o. - Glasnik mira. Adresa: Gospin trg 1, 88266 Međugorje, Bosna i Hercegovina, Naziv banke: Splitska banka/Societe Generale Group, Broj računa: 2330003-1152749911, IBAN: HR3923300031152749911, SWIFT SB: SOGEHR22

Iz Švicarske u CHF: Katholische Kroatienmission, Postfach 9057, 8036 Zürich. Naziv banke: UBS AG Zürich - Wiedikon (0270/00), Kontonummer: 805418.40A (svrha uplate: Glasnik mira), IBAN: CH63 0027 0270 8054 1840 A, BIC: UBSWCHZH80A, UBS Postkonto Nr: 80-2-2

Iz svih zemalja EU u €: Informativni centar MIR Međugorje d.o.o. Čitluk, Gospin trg 1, 88266 Međugorje. Naziv banke: LIGA BANK EG (svrha uplate: Glasnik mira), BIC: GENODEF1M05, IBAN: DE88750903000002155044

Za sve vulate iz drugih zemalja: Informativni centar MIR Međugorje d.o.o. - Glasnik mira. Naziv banke: UniCredit Bank, SWIFT: UNCRBA 22, IBAN: BA 39 3380 6048 0281 0221 (svrha uplate: Glasnik mira)

Adresa: Glasnik mira, Gospin trg 1, 88266, Međugorje, BiH

e-mail: glasnikmira@medjugorje.hr, Internet: www.medjugorje.hr, www.medjugorje.hr/hr/glasnik-mira

U skladu s dekretoni pape Urbana VIII. i uredboni II. vatikanskog koncila, nakladnik izjavljuje da nema nakanu preteći sud Crkve o nadnaravnosti prirode dogadaja i poruka o kojima je riječ na ovim stranicama. Taj sud pripada kompetentnom autoritetu Crkve, kome se autor potpuno podvrgava. Riječi poput "ukazanja, čudesna, poruke" i slično imaju ovde vrijednost ljudskog svjedočenja.

Iz sadržaja

Fotografiju na naslovnici snimio Foto Đani

Uz 100. obljetnicu fatimskih ukazanja

Pouke iz fatimskog jubileja i Međugorja, FRA T. PERVAN
Fatima i Međugorje - znakovi nade, FRA T. PERVAN

Duhovi nekad i danas, FRA I. DUGANDŽIĆ

Gospina škola

Provjeravati spoznaju, FRA M. ŠAKOTA
Nova evangelizacija i Međugorje, FRA I. LANDEKA
Srce je najvažnije, FRA A. VUČKOVIĆ
Međugorje i nedavni komentari pape Franje, M. MIRAVALLE
Međugorje i zaključci Ruinijeva izvješća, A. TORNIELLI
Gospe, Ti si živi Susret s nama, D. ŠKUNCA KLANAC
Međugorje – „planet mira“! FRA P. KOMLJENOVIC
Seminar posta, molitve, tištine, T. GAŽIOVA
Što je više ljubavi, više je prostora za život, P. TOMIĆ
Med' Do It, Mladifest u Parizu, Z. ŠPOLJAREVIĆ
U Međugorju ima ponešto za svakog, M. MUSA
Gospine su mi poruke putokaz u životu, M. VASILJ
Svjedočanstva

Događanja

Iz života Crkve

Apostol Kraljice Mira, I. UGRIN

Kršćanska obitelj pred suvremenim izazovima

Svijet gladan Boga i Božje ljubavi, K. MILETIĆ
Marijino Srce, M. MILETIĆ

Zatucanost i vjera, B. SKOKO

Hrvatsko kršćansko nazivlje

Sakramenat, sakrament ili sakramen(a)t, M. MAMIĆ

Dnevna misna čitanja

Poštovani čitatelji Glasnika mira, hvala na pitanjima, prijedlozima i savjetima koje nam šaljete. Pozornost posvećujemo samo i isključivo potpisanim pismima.

Uvodnik

UREDNIK
MARIO VASILJ TOTIN

Međugorje – dolazak k sebi!

TRIDESET JE I ŠEST GODINA MILOSTI PREKO MEĐUGORJA!

To je razlog slavlja na godišnjicu Gospinih ukazanja koja su započela 25. lipnja 1981. godine na Podbrdu u Bijakovićima.

Međugorje je fenomen pred kojim se i zbog kojeg se postavljaju brojna pitanja, od kojih je u posljednje vrijeme najčešće ono: Kako je moguće da se Gospa ukazuje 36 godina? To pitanje izravno je povezano s jednim drugim – s pitanjem vjere. Vjerujemo li u ono u što je Marija povjerovala, da Bogu ništa nije nemoguće?

Ni Međugorje ni dugotrajnost Gospinih ukazanja ne ćemo shvatiti ne uzmemo li ozbiljno Isusove riječi: „Vjetar puše gdje hoće; čuješ mu šum, a ne znaš odakle dolazi i kamo ide.“ (Iv 3,8) Bez toga ostat ćemo u svojim glavama i mišljenjima blokirani za istinu da se Gospa u povijesti ukazivala gdje hoće, kada hoće i koliko dugo hoće.

Fra Slavko Barbarić dobro je razumio tu Gospinu slobodu, ali i razloge njezinih dolazaka: „Kraljica Mira u Međugorju je kao kraljica u šahu koja ima mnogo prostora za manevar. Ona se može kretati na sve strane i činiti što hoće. Spustila se na naša šahovska polja, umiješala se među naše šahovske figure i povlači poteze. Njezina želja je da mi, njezini učenici, postanemo velemajstori. Pomaže nam da povučemo prave poteze. Daje nam sredstva: molitvu, post, isповijed...“ (fra Slavko Barbarić)

Često čujemo i ovo pitanje: Čemu Gospina ukazanja u župi Međugorje kad već imamo Sv. pismo, Crkvu i sakramente? Zašto nas Gospa poziva da molimo, postimo, slavimo misu i isповijedamo se kad smo to znali i bez ukazanja u Međugorju? U čemu se sastoji posebnost Međugorja i njegov smisao?

Međugorje se može razumjeti samo ako ga se promatra i mjeri evanđeoskim mjerilima. Bez toga ostat ćemo slijepi za njegove plodove koji su evidentni. Ako se igdje na svijetu moli, onda se to može reći za Međugorje; ako se igdje isповijeda, onda se to može doživjeti u Međugorju; ako se igdje Crkva pokreće, onda se ta pokrenutost može prepoznati u Međugorju.

Međugorje ne ćemo razumjeti bez molitve jer molitva je otvaranje Božjem djelovanju. Tek kada izidemo iz svoje „glave“ i otvorimo srce Božjim mislima i Božjoj ljubavi, postajemo sposobni ispravno – bez predrasuda – misliti i gledati.

Ne samo da se pred fenomenom Međugorja postavljaju pitanja nego samo Međugorje u čovjeku potiče pitanja – posebno ona o sebi i o svome životu. Međugorje je buđenje iz sna i „dolazak k sebi“, poput izgubljenog sina koji se vraća ocu. Međugorje je poziv na povratak Ocu.

Kad čovjek dođe k sebi i upozna Boga, Međugorje ga poziva da se okrene drugima. Povratak Boga otvara oči i budi svijest o potrebi vlastitog angažmana. „Sjećam se“ – svjedoči fra Slavko Barbarić – „jednog svećenika koji mi je posvjedočio da je svake godine organizirao hodčašća u različita svetišta. Svaki put je mogao na koncu reći da je dobro. Na kraju hodčašća u Međugorje, osim činjenice da je dobro, svi su se prije rastanka upitali: A što sada?! Nešto se mora činiti. Za mene kao župnika ovo je velika razlika između Međugorja i drugih hodočasničkih mjestaca: Međugorje aktivira – i to je važno!“

Pred Međugorjem se rađaju i otvaraju brojna pitanja, a od svih je najvažnije ono – o sebi.

POUKE IZ FATIMSKOG JUBILEJA I MEĐUGORJA

Nema isprike da nismo čuli ni znali. Kao ni Isusovi suvremenici. Isusove su riječi nedvosmislene, jednoznačne, zborio je jasno svima, ne pitijski dvoznačno. Ispred svojih riječi, tvrdnja, uvijek bi stavljao riječ koju mi izgovaramo na kraju svojih molitava: Amen, Amen! Nema tu okolišanja, nema dvoumice, nema ni potonjih isprika ili onih naših: Zaletio sam se. Krivo sam se izrazio. Nisam tako mislio. Isus govori u lice, izravno, da onima koji ih čuju, u ušima zazuji. Govori učenicima, narodu, poglavarima, starješinama, svećenstvu, govori o Jeruzalemu, Hramu, o katastrofama, o onome što slijedi vlastitom narodu, kakva sudbina i povijest čeka narod i Grad te Hram. Nisu mogli reći da nisu upozorenici. Njegove su se riječi navlas ispunile. Govorio je dok je bilo vremena.

FRA TOMISLAV PERVAN

BILI SMO PRAVODOBNO UPOZORENI

Isto tako ni mi ne možemo tražiti ispriku da nismo upozoravani. Godinama i desetljećima. Dovoljno je znakova, nebeskih i zemaljskih, dovoljno čudesa i ukazanja, poruka ljubavi, ali i vapaja i zaziva, kojima nas tijekom minula dva stoljeća, sve od francuskoga prevrata, Nebo poziva na zaokret i obraćenje, pokoru i

molitvu. Riječi i znakovi zbore zorno. U središtu zbivanja – jedinstveni u svojoj jednostavnosti i veličini, dubini i uzvišenosti – fatimski događaji, gdje su glavni čimbenici Nebo i troje nepismenih pastira prijelomne, 1917. godine. Ali i Međugorje kao logični nastavak svega onoga što je pretkazano u Fatimi, nakon neuspjela atentata na Papu 13. svibnja 1981.

Majčinski zov i poziv na molitvu i obraćenje, ali imamo u njezinim riječima istodobno duboku analizu cijele jedne epohe, minula stoljeća, na političkom, globalnom i vjerskom planu, proročki, ali ujedno i povijesno potvrđeno, ispunjeno i ozbiljeno. Sve se dogodilo kako je pretkazano.

Najprije povijesni uspon komunizma, njegovo širenje, zablude, desetci

**MAJČINSKI ZOV I
POZIV NA MOLITVU
I OBRAĆENJE, ALI
IMAMO U NJEZINIM
RIJEĆIMA ISTODOBNO
DUBOKU ANALIZU
CIJELE JEDNE EPOHE,
MINULA STOLJEĆA,
NA POLITIČKOM,
GLOBALNOM I
VJERSKOM PLANU,
PROROČKI, ALI
UJEDNO I POVIJESNO
POTVRĐENO,
ISPUNJENO I
OZBILJENO. SVE SE
DOGODILO KAKO JE
PRETKAZANO.**

milijuna žrtava. To bijaše nepredvidivo, nisu to mogli svojom 'pameću' pretkazati nepismeni vidioci iz Fatime. Nisu ni znali niti čuli za Rusiju (mislili su da je to neka žena!) o kojoj je Marija govorila. Jednako i njegov, nagli, nepredvidivi pad. Koliko je trebalo da se komunizam u sebe uruši, *implodira*, kao papirni tigar? Od posvete Marijinu Bezgrješnom Srcu, na Blagovijest 1984. do pada Berlinskoga zida trebalo je pet godina, sedam godina da sa svjetske pozornice nestane *bastard*, kopile Pakla, Sovjetski Savez, koji je zbrisana sa svjetskoga zemljovida 1991., na svetkovinu rođenja Boga, na sami Božić. To je najveće čudo drugoga tisućljeća. Ostajemo zadriveni s kakvom je toč-

nošću zabilježila vidjelica Lucija na molbu svoga biskupa događaje koje je Marija pretkazala u drugoj i trećoj tajni. Dvadeseto stoljeće, naša novija povijest, u tijesnom su surječju s fatimskim zbivanjima.

Naime, dva bitna obrata u cijelom stoljeću dogodila su se nakon što su rimski Prvovješćenici obavili posvetu Marijinu Bezgrješnom Srcu. Obrat u Drugom svjetskom ratu dogodio se nakon što je Pio XII. uoči Svih svetih 1942. posvetio svijet Bezgrješnom Srcu. Ponovio je to na blagdan Bezgrješne, iste godine. Od toga trenutka dotada absolutni gospodar u Europi Hitler gubi sve značajnije bitke, slijedi ratni obrat. Isto tako, nakon posvete što ju je obavio na

Blagovijest 1984. Ivan Pavao II. dolazi na čelo kompartije Gorbačov, slijedi 'perestrojka' i 'glasnost' te je uslijedio pad komunizma.

Gledajući unatrag, evangelizacija Meksika, nakon španjolskog osvajanja Novoga svijeta, započela je 1531. Marija je tu zahvatila izravno u tijek povijesti. Lurdska su se ukazanja također dogodila usred prevrata diljem Europe. Neposredno prije Drugog svjetskoga rata imamo jasna upozorenja na noćnom nebnu, u siječnju 1938. Nijedna pak godina nije toliko značajna kao 1917. Na Istoku, u Rusiji, komunistička revolucija, na Zapadu, u Portugalu 'promjena smjera'. Ne revolucija, ne prevrat, nego nebeski protuudar i

zaokret. Marija je dala jasne znakove, signale: Čovječanstvo ide u pogrešnom smjeru, u propast. U zabludi je, događaji će sa sobom povući u smrt milijune žrtava. Komunizam će sedamdeset godina, tri naraštaja ljudi, tlačiti čeličnim korbačem, ugoniti strah stotinama milijuna ljudi, koji su živjeli u neljudskim uvjetima, bez slobode govora, u strahu od bližnjih, u doušništvu, kad nitko nikomu nije vjerovao.

Papa Ivan Pavao II. bio je uvjeren da je fatimska tajna ispunjena u pokušaju ubojstva 13. svibnja 1981., vjerovao je da će novo tisućljeće biti u znaku mira. Jedanaest rujna 2001. trgnuo je svijet iz sna. To je negativni obrat u ovome stoljeću, na koji je uslijedio rat protiv Iraka koji je cijelu regiju sunovratio u kaotično stanje. Sveti Papa zaklinao je predsjednika Busha da se ne upušta u rat. Uzalud. Amerikanci su mislili da mogu nasilno uvesti demokraciju, govorilo se o „Arapskom proljeću“, a uslijedio je proljetni led i mraz za kršćane na tim područjima. Iz toga je rata niknula Islamska država, sam se pakao otvorio. „Islamska država“ nasrnula je na Irak i Siriju,

navijestila rat kršćanskom svijetu. Govore o 'svetom ratu', a zapravo je kopile Pakla kao i komunizam. Žele pružiti ruke do samoga središta, Rima. U trećoj fatimskoj tajni Papa biva ubijen pod križem. Hoće li se to strašno proroštvo ispuniti terorističkim činom islamističkih skupina u budućnosti, u dogledno vrijeme? Odgovor zna samo Nebo.

Dosada se na povjesnoj pozornici odvijalo onako kako su pretkazali

u *fatum*, neminovnu sudbinu; čovjek ima slobodnu volju, ima pravo donositi odluke, mijenjati smjer života danas i ubuduće. Postoji mogućnost promjene tijeka povijesti i zbivanja. Upravo kao kod starozavjetnih proroka. Nije sve uzročno-posljedično. Dano nam je oružje, snaga molitve i obraćenja. Ta činjenica stavla pod goleme upitnik hedonistički i materialistički pogled na povijest. To zorno svjedoče događaji nakon fatimskih

početcima Međugorja Marija je ovdje kazala kako dolazi reči svijetu da Bog postoji, u doba najžećega ateizma na ovome ozemlju. Naše nas doba želi uvjeriti da Boga nema, savjest i Božje zakone treba ignorirati, živjeti kao da ne postoji zlo ni dobro, promašaj ili grijeh. Naputak je Sotonin: Čini što te volja. Zbor vještice u Shakespearovu *Macbethu* pjeva: *Fair is foul and foul is fair – Dobro je loše, loše je dobro*. Prevrat svih vrijednosti, o čemu je zborio Nietzsche, i danas je sudoban. S prijezirom se gleda na dobro, lijepo, čisto. Krjeposti se preziru, grijeh i grješno stanje su najednom 'cool' i 'in'. Cijeli jedan naraštaj gubi vjeru, okomljuje se na Crkvu. Vidimo to i među Hrvati-

i skupštinama, sustavno se uništava i ruši brak i obitelj, temelji društva, nude se 'alternativni životni modeli', istospolne zajednice. U školama se podučava 'genderizam', oprjeka kršćanskoj slici čovjeka i 'teologiji tijela'. Sve veći broj država odobrava homoseksualne 'brakove', izopače-

Marija je izabrala neobično mjesto znakovita imena: Fatima. Muhamedova kćerka, ali i maurska princeza koja se obratila i mlada preminula. Po njoj je njezin suprug-vitez (nazvan „Žderać Maura“) dao tomu naselju ime. Tko je prije stotinu godina mogao sanjati da će danas islamski teroristi diljem svijeta ugoniti strah u kosti diljem svijeta? Tko se još bilo gdje osjeća sigurnim za svoj život?

Foto D. Đurić

ODGOVOR ZNA SAMO NEBO

Marija je izabrala neobično mjesto znakovita imena: Fatima. Muhamedova kćerka, ali i maurska princeza koja se obratila i mlada preminula. Po njoj je njezin suprug-vitez (nazvan „Žderać Maura“) dao tomu naselju ime. Tko je prije stotinu godina mogao sanjati da će danas islamski teroristi diljem svijeta ugoniti strah u kosti diljem svijeta? Tko se još bilo gdje osjeća sigurnim za svoj život?

DVA BITNA OBRATA U CIJELOM STOLJEĆU DOGODILA SU SE NAKON ŠTO SU RIMSKI PRVOSVEĆENICI OBAVILI POSVETU MARIJINU BEZGRJEŠNOM SRCU. OBRAT U DRUGOM SVJETSKOM RATU DOGODIO SE NAKON ŠTO JE PIO XII. UOČI SVIH SVETIH 1942. POSVETIO SVIJET BEZGRJEŠNOM SRCU. PONOVO JE TO NA BLAGDAN BEZGRJEŠNE, ISTE GODINE. OD TOGA TRENTUKA DOTADA ABSOLUTNI GOSPODAR U EUROPPI HITLER GUBI SVE ZNAČAJNije BITKE, SLIJEĐI RATNI OBRAT. ISTO TAKO, NAKON POSVETE ŠTO JU JE OBAVIO NA BLAGOVJEST 1984. IVAN PAVAO II. DOLAZI NA ĆELO KOMPARTIJE GORBAČOV, SLIJEĐI 'PERESTROJKU' I 'GLASNOST' TE JE USLJEDIO PAD KOMUNIZMA.

vidiocu iz Fatime. Marija im je objavila, Nebu je stalo do čovjeka i svijeta. Nadnaravna sila i moć zabrinuta je za sudbinu čovječanstva i svijeta, šalje upozorenja i izravno zahvaća u povjesne tijekove. Kad su nakon atentata pitali Ivana Pavla II., tko bi mogao stajati iza svega, koja svjetska sila, on je samo odgovorio: „Pakao, Sotona!“ Nisu ga zanimali ljudski faktori. Samo što je Providnost drukčije odredila. Nismo oni koji vjeruju

ukazanja. Marijina ukazanja dozivaju nam u pamet i srce zaboravljene vrijednosti koje gazimo nogama. Božje djelovanje u povijesti, ali i čovjekova svijest i suodgovornost u dramatičnoj i plodotvornoj slobodi i sinergiji dva su oslonca i nosiva stupa na kojima je sagrađena ljudska povijest.

Najveća laž koja se širila svijetom u vremenu prosvjetiteljstva, 19. i 20. stoljeća, jest kako Bog ne postoji. Fatima to zorno opovrgava. U

ma. Tiranija manjina nad većinom! Tko su uzori i idoli? Kriminalci i nasilnici, pohlepnici i egomani, prelubnici i bestidnici, sotonisti i bogohulnici na pozornicama i daskama.

‘Kultura smrti’ o kojoj je govorio Ivan Pavao II. najavila je rat kulturi života, kršćanskoj slici o čovjeku. Sve što je u kršćanskem poimanju grijeh, prihvatljivo je duhu vremena u kome živimo. Pobačaj, ubijanje nerodenih djece, pravo na ‘vlastito tijelo’ (‘svoga tijela gospodar’), eutanazija, zahvati u ljudske genome, homoseksualnost, koja je u Bibliji grozota (usp. Lev 18,22): Sve to društveno je prihvatljivo, ozakonjuje se u parlamentima

nost sakramenta ženidbe, a kršćani koji se tomu protive, bivaju društveno prokazani, gurani na rub, iz utjecajnih krugova isključeni ili čak sudski progonjeni. Znaju završiti čak u zatvoru uskrate li ‘vjenčanje’ istospolnim partnerima. Nekoč je Gospodin kaznio Sodomu i Gomoru zbog grijeha i izopačenosti. Možemo li se boljemu mi današnji nadati? Samo nevjernici misle da će proći nekažnjeno.

FATIMA I MEĐUGORJE – ZNAKOVI NADE

Svjedoci smo neviđena čuda nakon pada komunizma, naime, zamah i snažni rast vjere u Rusiji, gdje se broj vjernika udvostručio. Ruska Crkva izlazi u javnost s nama nepojmljivim znamenkama.

Na crti fatimskih pretkazivanja Rusija se obratila, podareno je svijetu stanovito vrijeme mira. Pitamo se, kako smo mogli s darom mira tako neodgovorno ophoditi? To ne može biti bez posljedica; 28 godina nakon pada komunizma nalazimo se na ruševinama slobode i mira. Očekujemo dar mira, a nismo spremni zahvaliti Bogu za darove koje nam je udijelio preko Marije. Štoviše, ne želimo ga u svojoj sredini. Gdje još Bog stane? U čijim kućama, ako je grijeh kužna pošast, i u našim kućama i obiteljima?

FRA TOMISLAV PERVAN

ČINI SE, DANAS, STOTINU GODINA NAKON FATIME, SVIJET JE U VEĆOJ OPASNOSTI NEGO U VREMENU KAD SE ONA DOGODILA.

Ono bijahu prevratnička vremena, rađanje komunističkoga zla i kuge u cijelom svijetu. Za posljednjega ukazanja u Fatimi, 13. listopada, Marija je kazala: „Došla sam moliti da se ljudi obrate i mole za oprost svojih grijeha. Ne smije se više vrijedati našega Boga koji je toliko i tako često vrijedan“. U prvom ukazanju kazala je vidiocima da mole krunicu za mir u svijetu i svršetak rata. Poučila ih je da nakon svakoga desetka krunice nadodaju molitvu koju je Marija oblikovala: *O Isuse moi! Oprosti nam naše grijeha. Sačuvaj nas od paklenoga ognja i dovedi u raj sve duše, a napose one, kojima je najpotrebitije tvoje milosrđe.*

Naučimo lekcije iz povijesti. Za povijesne prekretnice, bitke kod Lepanta, 1571., kad je sav kršćanski svijet drhtao i strepio od turske prevlasti na Sredozemlju, a bili su i pod Bečom, sv. Pio V. pozvao je kršćanski svijet na molitvu krunice. Kršćani su pobijedili nadmoćnu turšku silu zahvaleći promjeni smjera vjetra. Slučajnost? Ne, Nebo šalje svoje znakove. Upravo na biblijski način. Trajno uprizorenje Davida i Golijata. Što je mogao započeti Isus s apostolima na Duhove u Rimskom Carstvu? Imamo primjer iz najnovije povijesti. Austrija je nakon Drugoga svjetskoga rata podijeljena na četiri zone, pobjednici u ratu, Amerika, Britanija, Sovj. Savez i Francuska iskomadali su je kao i Njemačku. Istok i Beč okupirali su Sovjeti. Franjevac Petar Pavliček organizirao je u Austriji molitvu krunice. U pokret se uključilo više od milijun molitelja, deset posto pučanstva. Gle čuda: God. 1955. potpisana je državni ugovor kojim je Austrija proglašena samostalnom republikom. Prvi put su se Sovjeti povukli mirno s nekoga područja. Znamo za protukomunističke ustanke u Istočnoj Njemačkoj, Poljskoj, Mađarskoj, Češkoj, koji su ugušeni u krvi i sovjetskim tenkovima. Ovdje je molitva krunice donijela slobodu Austriji. Prijetnja Trećega svjetskog rata nadviđala se 2013., kad je Papa pozvao cijeli svijet na molitvu krunice. Rat nije izbio.

Lurd, Fatima, Međugorje, simboli su i znakovi nade. U drugom smo

desetljeću novoga stoljeća i tisućljeća. Pitamo se: Što sada? Od nas zavisi što će nam donijeti budućnost. Ostat ćemo pošteđeni, budemo li slušali i slijedili poruke Neba. U Lurdju je Marija triput ponavljala: *Penitence, penitence, penitence.* U Fatimi je u trećoj tajni apokaliptičkim glasom andeo snažno vikao: *Pokora, pokora, pokora.* Međugorje slijedi fatimski zov jer je Marija ovđe *Kraljica Mira*, u službi mira i obraćenja. Marijina ukazanja i nebeska učestala upozorenja pokazatelj su da smo u ugrozi, da je svijet u opasnosti. Nebo nam kaže da nismo sami, da je uz nas ako se obratimo.

Upravo kad je grožnja najveća, a opasnost na dlanu, imamo zahvat koji mijenja stanje. Dogodilo se to 1917., zatim 1942., pa 1981. i 1989. Čini se da danas svijet srlja prema samouništenju. Nebo nam ponovno nudi svoj lijek i ponudu. Plan je jasan, sredstva su tu, na nama je, prihvati ih ili odbaciti, na vlastiti spas ili propast.

Sagledavši sve, Fatima je stvarala povijest i još uvijek je stvara. Međugorje je samo nastavak. Upravo, riječ je o Mariji i njezinoj ulozi u povijesti spasenja. Fatima ističe i ulogu onih koji su prihvatali poruke, ispunili očekivanja. Ona je kluč za razumijevanje onoga što je Ivan Pavao II. činio i ostvario u svome pontifikatu. Promjenjen je svijet, tijek povijesti, svojim autoritetom, kao nijedan papa u novije doba. Sam je sebe smatrao sredstvom u rukama Neba. Neka druga sila, onkraj ovoga svijeta, vodila je njegove ruke i poteze. Sve se uklapa i slaže kao u zupčaniku, u stroju. Upravo kad je grožnja najveća, a opasnost na dlanu, imamo zahvat koji mijenja stanje. Dogodilo se to 1917., zatim 1942., pa 1981. i 1989. Čini se da danas svijet srlja prema samouništenju. Nebo nam ponovno nudi svoj lijek i ponudu. Plan je jasan, sredstva su tu, na nama je, prihvati ih ili odbaciti, na vlastiti spas ili propast.

Papa Franjo Franju i Jacintu Marto proglašio svetima

U svetištu Majke Božje Fatimske u Portugalu okupilo se 13. svibnja gotovo pola milijuna hodočasnika na misnom slavlju koje je predvodio papa Franjo, u tijeku kojega je proglašio svetima male pastire iz Fatime Franju i Jacintu Marto.

Dvoje vidjelaca iz Fatime proglašeni su blaženima 2000. godine. Gospa se bratu i sestri Franji i Jacinti Marto ukazala 1917. godine, i to prvi put upravo 13. svibnja. S njima je bila i njihova sestrica Lucija Dos Santos, koja je preminula 2005. godine u 99. godini života. Franjo i Jacinta su pak preminuli još kao djeca, u vrijeme epidemije Španjolske gripe.

Papa se prije početka mise pomolio na njihovim grobovima. Nakon što je mjesni biskup Antonio dos Santos Marto pročitao životopise Franje i Jacinte, Papa je na portugalskom jeziku izgovorio formula kanonizacije. Uz pljesak mnoštva zatim su na oltar donesene relikvije vidjelaca.

Papa je u propovijedi istaknuo kako nam je Gospa unaprijed navijestila i upozorila nas na bezbožan način života koji Boga profanira, u njegovim stvorenjima. „Takov život – često predložen i nametnut – riskira završiti u paklu. Marija nas je došla podsjetiti da u nama prebiva Božja svjetlost i štiti nas, jer – kako smo čuli u prvom čitanju, *Njezino dijete bi uzeto k Bogu* (Otk 12,5). Prema Lucijinu pripovijedanju, troje je izabrane djece bilo okruženo Božjom svjetlošću koja je zracila iz Gospa. Obložila ih je plaštem svjetlosti koju joj je dao Bog, kazao je Sveti Otac. Dragi hodočasnici, imamo Majku. Držeći se nje kao djeca, živimo u nadi koja počiva na Isusu. Isus je nakon svoga uzašašca na nebo onamo ponio i našu ljudsku narav (tijelo), preuzetu od Djevice Marije, a koju nikada ne će napustiti. Neka ova nada vodi naš život! To je nada koja nas drži do posljednjeg daha. Možemo uzeti za primjer svetog Franju i svetu Jacintu, koje je Djevica Marija upoznala s beskrajnim oceanom Božje svjetlosti i naučila ih da se klanaju. To je bio izvor njihove snage u prevladavanju protivljenja i patnje. Hvala vam, braće i sestre, što ste ovdje sa mnom!“ rekao je Sveti Otac.

Za vrijeme svog trogodišnjeg boravka u Efezu i naviještanja Evandelja u tom velikom lučkom gradu Pavao iznenada susreće skupinu učenika i pita ih: *Jeste li primili Duhu Svetoga kad ste postali vjernici?* – Ne, nismo ni čuli da postoji Duh Sveti, rekoše oni. Na Pavlovo pitanje, kojim su krštenjem kršteni, odgovaraju da su primili Ivanovo krštenje vodom, na što im Pavao objašnjava da trebaju biti kršteni u ime Gospodina Isusa, što oni i čine, a Luka je to popratio ovim riječima: *I kad Pavao na njih položi ruke, siđe na njih Duh Sveti. Tada počnu govoriti tudim jezicima i proricati* (Dj 19,1-6).

FRA IVAN
DUGANDŽIĆ

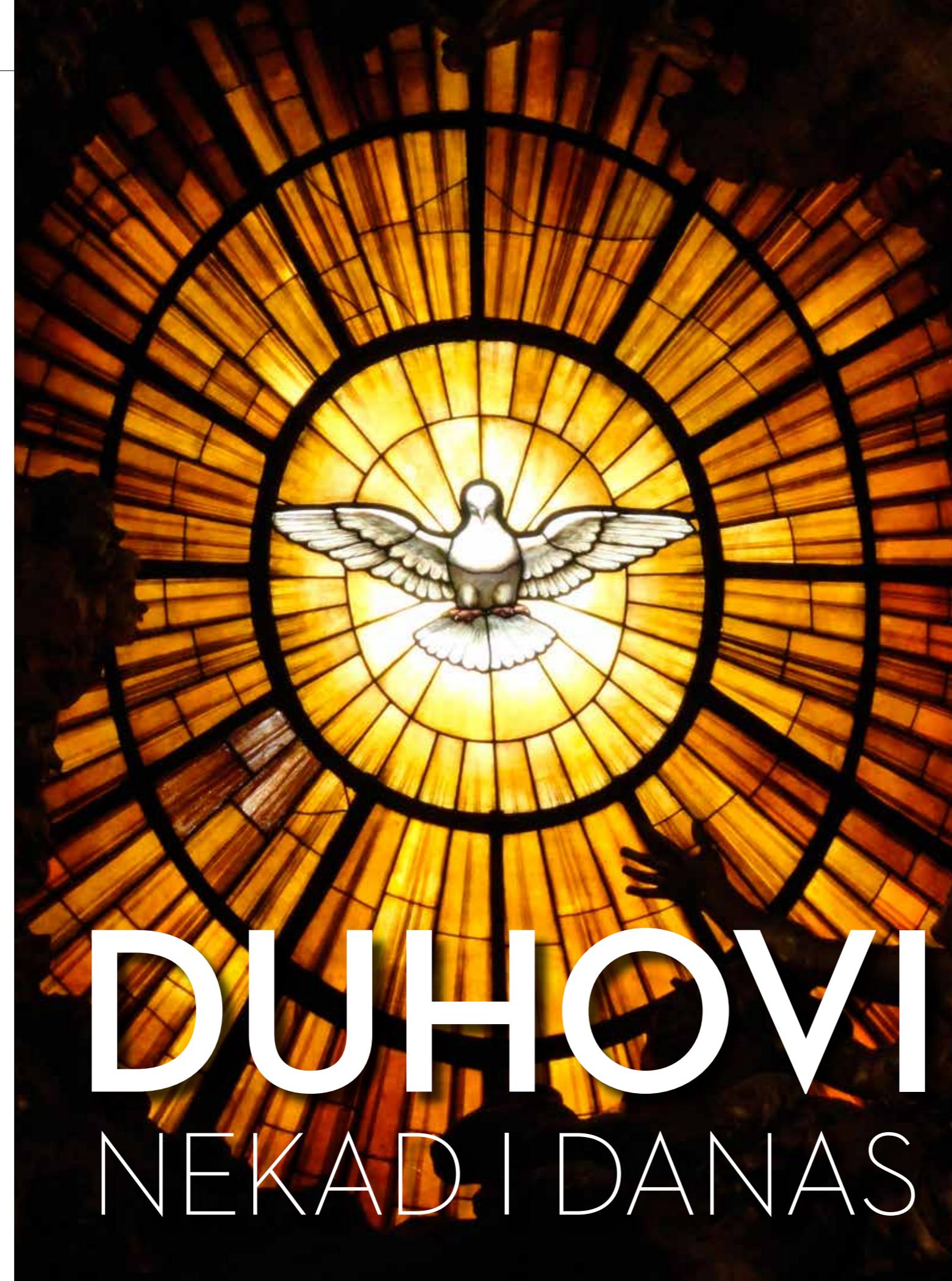
MOŽDA JE CRKVA
DANAS U MNOGIM
DIJELOVIMA
SVIJETA JOŠ
UVIJEK SLIČNIJA
ZBUNJENOJ
SKUPINI ISUSOVIH
UČENIKA IZA
ZATVORENIH
VRATA NEGO
ODUŠEVLJENOM
MNOŠTVU NA DAN
PEDESETNICE.
KOLIKO ĆE SE
TO STANJE
PROMIJENITI,
OVISI O SVAKOM
POJEDINCU KOJI JE
SPREMAN OTVORITI
SE DJELOVANJU
DUHA KOJI I DANAS
PUŠE GDJE HOĆE
(USP. IV 3,8).

DUH SVETI - „VELIKI NEPOZNATI“

Naša prva reakcija na to što je Pavao doživio može biti čuđenje, kako je moguće da u prvoj Crkvi netko sebe smatra vjernikom, a ni ne zna da postoji Duh Sveti. No čuđenje bi bilo bolje okrenuti u pitanje: što današnji prosječni vjernik znade o Duhu Svetom, a da ne govorimo o njegovim plodovima u današnjoj Crkvi, koje su ovi iskusili nakon što je Pavao na njih položio ruke. U današnjoj Crkvi naći ćemo doduše podsta teološke literature koja se bavi plodovima Duha (karizmama), ali gdje su iskustva tih darova? Gdje su pozivi biskupa i svećenika da se u devetnici uoči svetkovine Duhova žarko moli, da se Duh Sveti u bogatstvu svojih darova izlje na Crkvu i obnovi je? Umjesto toga, čuju se uvijek iznova pozivi na različite reforme koje ne donose nikakva ploda.

Kad je prije nekoliko godina za biskupa u Passau, u Njemačkoj imenovan mladi, čvrstom vjerom i pastoralnim žarom prožeti, Stefan Oster, dočekan je s vrlo različitim očekivanjima. No nakon što je u svom prvom pastirskom pismu jasno kazao: „Nisam tu da ispunim sva očekivanja, već da naviještam Evandelje“, većina medija razočarano je zaključila: „Nije reformator!“ Na dobranmjerno pitanje jednog novinara, kako sebe vidi kao biskupa, ako se ne želi baviti reformom Crkve, Stefan Oster je odgovorio: „Bez sumnje, ja imама viziju reformirane Crkve, ali to ne mogu učiniti ja. To čine Gospodin i Duh Sveti. U toj mojoj viziji riječ je

DUHOVI NEKAD I DANAS

BOŽIĆ, VELIKI PETAK, USKRS I DUHOVI USKO SU POVEZANI I PREDSTAVLJAJU SAMO RAZLIČITE VIDIKE I STUPNJEVE JEDNOG I JEDINCATOG DJELA SPASENJA. U UTJEOLVLJENJU SINA BOŽJEGA U ISUSU KRISTU BOG JE JEDNOM ZAUJVIEK PRIHVATIO LJUDSKU NARAV, ČOVJEČANSTVO. U ISUSOVU SMRTI NA KRIŽU POMIRIO JE TU GRIJEHOM NARUŠENU NARAV SA SOBOM, A U NJEGOVU USKRSNUĆU SMRTI JE ODUZEZO APSOLUTNU VLAST NAD ČOVJEKOM. TO DJELO SPASENJA, U KOJEMU SU UJEDINJENI OTAC I SIN, NASTAVLJA DUH SVETI KOJEGA ISUS UČENICIMA OBEĆAVA „POSLATI OD OCA“ (IV 15,26).

o tome da se moramo uvijek iznova sve više otvarati Duhu Svetom, kako bismo razumjeli, što on želi učiniti u nama i s nama. To je jedina moguća reforma Crkve. Svaka prava reforma u prošlosti započela je povratkom Evandelju, povratkom poniznom klanjanju pred Gospodinom. Baš iz toga će nam izrasti odgovori i na pitanja našega vremena. Ja ne provodim reformu zbog reforme, već želim upozoriti na Gospodina, a onda će drugi ocijeniti je li to reforma Crkve ili nije.“

DUH SVETI - PREOBRAŽAJNA SNAGA CRKVE

I nakon dvije tisuće godina povijesti Crkve ostaje pitanje one skupine učenika u Efezu: Tko je Duh Sveti? Kao da je od samog početka njegova sudsrbina da bude nepoznat. Netko je na tom tragu zgodno rekao da je Duh Sveti „Veliki nepoznati“ u Crkvi. Zašto je to tako? Puno nam je lakše govoriti o Bogu Ocu, o kojemu Biblija govorila kao onom koji se objavio patrijarsima i Mojsiju, koji je govorio po prorocima. Još nam je bliža Druga božanska osoba koja je u Isusu Kristu uzela ljudsko tijelo i živjela među ljudima. Duh Sveti nam ostaje nekako stran, iako je u Bibliji trajno prisutan. Najlakši pristup tajni Duha Svetoga nudi nam liturgija Crkve. Svetkovina Duhova nije slučajno zadnja u nizu velikih kršćanskih svetkovina, već predstavlja njihov vrhunac.

Božić, Veliki Petak, Uskrs i Duhovi usko su povezani i predstavljaju samo različite vidike i stupnjeve jednog i jedincatog djela spasenja. U utjeolvljenju Sina Božjega u Isusu Kristu Bog je jednom zauvjek prihvatio ljudsku narav, čovječanstvo.

U Isusovoj smrti na križu pomirio je tu grijehom narušenu narav sa sobom, a u njegovu uskrsnuću smrti je oduzeo apsolutnu vlast nad čovjekom. To djelo spasenja, u kojemu su ujedinjeni Otac i Sin, nastavlja Duh Sveti kojega Isus učenicima obećava „poslati od Oca“ (Iv 15,26).

Uloga je Duha Svetog u tome da nastavi Isusovo djelo spasenja i posvećivanja tako što će učenike sve dublje uvoditi u istinu objave koja je s Isusom doživjela svoju puninu. To jedinstvo Oca, Sina i Duha Svetoga snažno je izraženo u drugom Isusovu obećanju učenicima: *Imao bih vam još mnogo reći, ali sada ne možete nositi. A kada dođe on, Duh Istine, uest će vas u svu istinu. On ne će govoriti sam od sebe, već će govoriti što čuje i objavit će vam buduće. On će mene proslaviti, jer će uzeti od onog što je moje i to objaviti vama. Sve što god Otac ima pripada meni. Zato vam rekoh da će uzeti od onog što je moje i da će to objaviti vama* (Iv 16,12-15). Iz ovih riječi proizlazi da je vrijeme Crkve vrijeme Duha Svetoga. Zato svaka kriza života Crkve započinje njegovim zaboravom. A svugde, gdje Crkva ozbiljno uzima ove Isusove riječi i moli za dolazak Duha Svetoga, kao što je molila mala zajednica vjere okupljena oko Isusove majke Marije na dan Pedesetnice u Jeruzalemu, dođa se iznova čudo Pedesetnice, Duh Sveti izljeva na Crkvu svoje darove i obnavlja njezin život.

DUH SVETI I DANAS OŽIVLJUJE I OBNAVЉА

Možda je Crkva danas u mnogim dijelovima svijeta još uvijek sličnija zburjenoj skupini Isusovih učenika izatvorenih vrata nego oduševljrenom mnoštvu na dan Pedesetnice. Koliko će se to stanje promijeniti, ovisi o svakom pojedincu koji je spremjan otvoriti se djelovanju Duha koji i danas puše gdje hoće (usp. Iv 3,8). Njemački svećenik Klaus Kliesch donosi dirljivo svjedočanstvo vlastitog četverogodišnjeg rada u jednoj župi u Berlinu, u gradu kojega smatraju u dobroj mjeri poganskim gradom. Kad je sada već davne 1984. godine došao za župnika župe Kreuzberg, ta župa je brojila 36 000 stanovnika, od kojih je nominalno bilo 3 500 katolika. Prve nedjelje na misi se okupilo 68 osoba, i to mahom starije dobni. Bilo mu je jasno u kakvoj se duhovnoj pustinji našao. Shvatio je, kako kaže, da mu ne preostaje ništa

Zahvaljujući Gospu, Duh Sveti je snažno na djelu u Međugorju, gdje vjernicima obnavlja krsnu milost, a nevjernike potiče na put obraćenja i vodi ih prema krštenju. Kratko nakon što je počela davati četvrtkom poruke za župu, Gospa je u devetnici Duhu Svetom poručila: „Večeras vam želim reći da u danima ove devetnice molite za izljev Duha Svetoga na svoje obitelji, na svoju župu. Molite, ne ćete se pokajati. Bog će vam dati darove kojima ćete ga slaviti do kraja svoga ovozemaljskog života“ (2. 6. 1984.).

drugo nego „oživjeti izvorne motive svoga svećeničkog poziva i pokušati radikalno nasljedovati Krista.“

U toj gradskoj četvrti bilo je puno ljudi bez posla, socijalnih slučajeva, beskućnika, alkoholičara i ovisnika o drogi, studenata i umjetnika. Kad se već ljudima nije mogao obratiti u crkvi, počeo ih je tražiti po njihovim stanovima, prigodom različitih priredaba, po gostonicomama... U tim susretima osjetio je neopisivu bijedu s kojom se susreće većina tih ljudi. Ali susretao je i one koji su pokušavali drugima život učiniti ljepšim. Našao je, kako doslovce kaže, „ljudе koji su živjeli kršćanski bez Crkve, koji su ostvarivali ljudskost bez Krista, koji su djelovali duhovno, ne znajući za Duha Svetoga. Našao je kršćane koji su vjerovali, ali nikad nisu išli u crkvu, visoko moralne ljudi izvan ustaljenih moralnih građanskih kalupa.“

Umjetnike, kojih je bilo mnogo u toj četvrti, zamolio je da mu naslikaju događaj Duhova (Pedesetnice), prema opisu Djela apostolskih. Prvo su se mnogi energično protivili, naglašavajući kako ih ne zanimaju religiozne teme, a onda su se neki ipak predomislili, pa je nastala čitava zbirka radova koji predstavljaju „trage Duha Svetoga u svijetu, izvan Crkve.“ Tako se, kaže dalje Kiesch, počeo malo po malo osjećati dobri duh u toj četvrti u kojoj je Crkva bila posve zamrla. Zahvaljujući sestrama Majke Terezije, koje su tu otvorile svoju kuću, uskoro je uspio otvoriti i pučku kuhinju za siromahe, oko koje se ubrzo okupilo dvije stotine ljudi koji su tu dobivali svoj dnevni obrok hrane. Tako se polako počela širiti

zajednica koja se u onako malom broju okupljala nedjeljom na misi. Sve to zahvaljujući vjeri župnika u obnoviteljsku snagu Duha Svetoga.

DUH SVETI I BUDUĆNOST CRKVE

Nitko ne može predvidjeti kako će Crkva izgledati krajem stoljeća. No u jednome se svi slažu, da trenutačno proživljava jednu od najvećih kriza u svojoj povijesti. I dok neki još uvijek misle da je kruz moguće nadyladati strukturalnim reformama i većim otvaranjem svijetu, oni koji imaju duha upozoravaju da se Crkva može obnoviti samo iznutra, iz svoje vlastite tajne, snagom Duha Svetoga. A to znači da se treba okrenuti čovjeku pojedincu, a ne institucijama.

Na to je već prije pola stoljeća upozoravao veliki teolog Yves Congar, pisac ponajbolje knjige o teologiji Duha Svetoga, u kojoj podsjeća da je ljudsko srce jedino mjesto gdje djeluje Duh Sveti, opisujući istovremeno način njegova djelovanja: „Uobičajeni način, kako Duh Sveti utječe na nas, da bi nam se priopćio i da bi nas vodio, nije nekakav poseban govor, niti su to riječi ili misli koje nam dolaze u stanju naše sabranosti. On više k nama dolazi na način djelatne sile, budeći u nama sklonost prema određenim stvarima, ali i odvratnost prema nekim drugima. On nam manje govori o tome kamo bismo trebali poći, već nas više pokreće i tjeran prema određenim ciljevima... Duh se tako pojavljuje kao Bog koji ide ispred nas, kao Bog koji stalno zove u novu budućnost, kao božanski princip novoga svijeta i obnove postojećeg, kao dar posljednjih vremena koji su tu dobivali svoj dnevni obrok hrane. Tako se polako počela širiti

Foto Đani

Zahvaljujući Gospu, Duh Sveti je snažno na djelu u Međugorju, gdje vjernicima obnavlja krsnu milost, a nevjernike potiče na put obraćenja i vodi ih prema krštenju. Kratko nakon što je počela davati četvrtkom poruke za župu, Gospa je u devetnici Duhu Svetom poručila: „Večeras vam želim reći da u danima ove devetnice molite za izljev Duha Svetoga na svoje obitelji, na svoju župu. Molite, ne ćete se pokajati. Bog će vam dati darove kojima ćete ga slaviti do kraja svoga ovozemaljskog života“ (2. 6. 1984.).

Zanimljivo je da je iste godine u Njemačkoj tiskana knjiga Karla Rahnera pod naslovom „Molitve života“. Među brojnim tu sabranim molitvama posebno je snažna ona u kojoj Rahner moli za dar Duha Svetoga današnjem svijetu i vremenu: „Daj nam Duha utjehe. Gospodine, znamo da ti i u beznađu, u suhoći, u duševnoj nemoći trebamo, moramo i možemo ostati vjerni. Protjeraj iz našega srca duhovno beznađe, mrak, smetenost, sklonost niskim i ovozemaljskim stvarima, sumnjičavost bez nade, mlakost, žalost i osjećaj napuštenosti, razdora i ubitčan osjećaj da si nam daleko.“ (K. Rahner) Učinimo to svojom molitvom za Crkvu i svijet našeg vremena!

PROVJERAVATI SPOZNAJU

Kad su dvije strane u sukobu, obično se obje nastoje obraniti tvrdnjama da su u pravu optužujući drugu stranu da je u krivu. Pritom se svatko oslanja i poziva na svoju spoznaju smatrajući je neu-pitnom. No, je li naša spoznaja zaista sigurna? Uzroke sukoba i rana tražimo uglavnom u stvarno-sti izvan sebe, a možda se nalaze baš u našoj spoznaji? Umjesto da je smatramo neupitnom, nije li bolje svoju spoznaju staviti u pitanje?

FRA MARINKO ŠAKOTA

Iako je istina što govori Kraljica Mira, da „Bog svakom čovjeku daje da spozna dobro i зло“ (14. 3. 1985.), naše spoznavanje ipak nije potpuno nego „djelomično“ (1 Kor 13, 9), kao što Pavao kaže.

Razlog djelomičnosti naše spoznaje leži u nedostatku jednog od najvažnijih uvjeta – jasne percepcije. Nismo u stanju vidjeti stvarnost kakva jest, jer ne gledamo „licem u lice“ nego „kroz zrcalo“ (1 Kor 13,12). Naš pogled opterećen je raznim filterima kao što su misli, emocije, predrasude, prijašnja iskustva, interesi i dr.

Jedna od velikih i čestih preprjeka u spoznaji su etikete koje „lijepimo“ na ljudе. Tako su na Isusa lijepili etiketu „izjelica i vinopija“ (Mt 11,18-19). Možda je to razlog zbog kojeg se Isus protivio da jedni druge zovemo „glupane“ ili „luđače“ (Mt 5,22).

Percepciju jako opterećuju pre-drasude. Tako Natanael pokazuje suzdržanost prema Isusu kad je od Filipa čuo da Isus potječe iz Nazareta. „Iz Nazareta da može biti što dobro?“ (Jv 1,46)

Isusovi sumještani u Nazaretu nisu ga upoznali jer su predrasude zata-mnile njihovo gledanje i razmišljanje. „Nije li ovo drvodjeljin sin? Nije li mu majka Marija, a braća Jakov, i Josip, i Simun, i Juda?“ (Mt 13,55) Znanje koje su imali o Isusu pretvirolo se u nepremostivu barijeru preko koje nikako nisu mogli prijeći.

Ako je naša percepcija tako nesigurna, ima li smisla truditi se oko spoznaje? Možemo li onda uopće donositi zaključke i sudove o drugima?

Učitelj će učeniku: „Kakva je tvoja spoznaja takvo će biti i tvoje djelovanje. Ono što trebaš mijenjati nije tvoje djelovanje nego tvoj način gledanja.“ Učenik: „Što trebam činiti da promijenim svoj način gledanja?“ Učitelj: „Ništa drugo nego razumjeti da je tvoje sadašnje gledanje prilično slabo.“

Kao što se zatvaramo istini ukoliko smo uvjereni i sigurni da je naša spoznaja potpuno ispravna, isto tako se otvaramo ukoliko smo svjesni krhkosti svoga gledanja i razmišljanja. Naši jadi ne nastaju toliko zbog toga što imamo različita mišljenja o istoj stvari nego što nismo svjesni svoga nečistog pogleda.

Dvije žene razgovaraju. Jedna kaže drugoj: „Samо da vidiš kakva je moja susjeda, kako su joj djeca prljava, a o kući da ti ne govorim! Pogledaj onu robu što ju je objesila da se suši. Pogledaj kako su prljave košulje i ručnici.“ Prijateljica ode do prozora i reče: „Draga moja, mislim da je njezino rublje čisto. Ali tvoj prozor je prljav.“

Progoneći kršćane i nasilnički postupajući prema njima, Pavao je najprije bio uvjeren u ispravnost svoje spoznaje i čina. No kasnije uviđa i svjedoči da je postupao potpuno krivo i da je to činio „u neznanju“ (1 Tim 1,13). To „u neznanju“ nije pravdanje sebe nego priznanje kako ga je njegovo prijašnje znanje odvelo na krivi put.

Isto vrijedi i za naše znanje o Bogu. Učenici su mislili da poznaju Isusa. Čak su sebi umisljali da bolje od njega znaju što on treba činiti. Takav je, primjerice, bio Petar kad je kod Cezareje Filipove odvraćao Isusa od trpljenja (Mt 16,22). Tek nakon Isusove smrti i uskrsnuća, kad je „umrlo“ i njihovo znanje o Isusu i kad su se otvorili znanju „odozgor“, počeli su ga upoznavati.

„Ako shvaćaš, to nije Bog“, govorio je sv. Augustin. Sviest o nepotpunosti svoga znanja put je k spoznaji. Kad uvidimo da je naša spoznaja na krhkim temeljima, pazit ćemo na zaključke, ne ćemo apsolutizirati svoje znanje niti ćemo staviti točku na trenutno znanje koje smo o Obogaćen vlastitim iskustvom Pavao nam otvara oči za cijelovitu sliku o

Koliko god nekoga poznavali uvijek moramo poći od istine da „čovjek nadilazi čovjeka“ (B. Pascal). Svako znanje koje imamo o nekom pojedincu nedovoljno je da obuhvati cijelog čovjeka. A bez cijele slike svaka priča o čovjeku je krhka. Ako toga nismo svjesni, pogriješit ćemo u prosudbama o drugima.

čovjeku i poziva nas da nadilazimo sve pojmove i etiketiranja: „Uistinu, svi ste sinovi Božji, po vjeri u Kristu Isusu. Doista, koji ste god u Krista kršteni, Kristom se zaodjenjeste. Nema više: Židov – Grk! Nema više: rob – slobodnjak! Nema više: muško – žensko! Svi ste vi Jeden u Kristu Isusu! Ako li ste Kristovi, onda ste Abrahamovo potomstvo, baštinici po obećanju.“ (Gal 3,26-29)

Kraljica Mira je svjesna da nije lako doći do jasne spoznaje jer se moramo truditi „razotkriti prijevaru kojom se Sotona služi“ (25. 9. 1986.). No iz svoga iskustva ona zna da je to moguće, ali uz jedan uvjet – ukoliko molimo: „Molite Duha Svetoga za rasvjetljenje.“ (8. 11. 1984.) „Vi molite da istina prevlada u svim srcima.“ (25. 9. 1986.)

Molitva je put do spoznaje Boga: „Dječice, Bog vam se nudi u potpunosti i možete ga samo u molitvi otkriti i spoznati.“ (25. 2. 1990.) „U molitvi ćete spoznati veličinu Božju.“ (28. 11. 1985.)

NOVA EVANGELIZACIJA | MEĐUGORJE

Foto Đani

FRA IVAN
LANDEKA

TRI KRATKA ISJEČKA IZ GOVORA POSEBNOG PAPINOG IZASLANIKA ZA MEĐUGORJE MONS. HENRYKA HOSERA, ZA VRIJEME NJEGOVA BORAVKA U MEĐUGORJU, STAVLJAJU MEĐUGORSKE DOGAĐAJE U NOVI OKVIR. U okvir gdje Međugorje od svojih početaka spada.

Prvi: „Ono što svetišta danas u svijetu nude takve je vrste da je papa Franjo problematiku svetišta s Kongregacije za kler prebacio u Kongregaciju za novu evangelizaciju. Tu ljudi primaju nešto što ne nalaze

kod kuće. U mnogim našim starim kršćanskim zemljama individualna isповijed više ne postoji...“ (Konferencija za tisak, 05. travnja 2017.)

Drugi: „Sveti Otac je jako zainteresiran za razvoj pučke pobožnosti koja se događa na ovome mjestu. To je također dio moje misije – vrednovati pastoral ovoga mjesta te predložiti smjernice koje bi se trebale ostvariti u budućnosti...“ (izjava mons. Hosera prigodom dolaska u Međugorje, 29. ožujka 2017.)

Činjenica da je papa Franjo nadležnost za svetišta premjestio s Kongregacije za kler u Kongregaciju za novu evangelizaciju te da to mons. Hoser naglašava u Međugorju daje zaključiti kako duhovnost Međugorja nalazi mjesto u novoj evangelizaciji. Pojam „nova evangelizacija“ potječe

nosti. Ponovno otkrivaju ili otkriva-ju po prvi put u svom životu smisao za sveto. U Međugorju susreću sakralno vrijeme i sakralni prostor. Sakralno znači pridržano na poseban način za Boga.“ (Konferencija za tisak 05. travnja 2017.)

Treći: „Otkrivaju (hodočasnici) isto tako veliki prostor duboke duhov-

od pape Ivana Pavla II., i to još iz 1979. prigodom njegova pastoralnog posjeta Poljskoj. Pojam se prvotno vezao uz teškoće i probleme Crkve u zemljama s dugom kršćanskom tradicijom. Od tada se pojma nove evangelizacije sve češće pojavljuje. U enciklici „Redemptoris Missio“ iz 1990. Papa se obraća svim kršćanima, bez obzira na stalež i službu u Crkvi, da se pridruže misli i djelovanju u potrebi za novom evangelizacijom. „Crkve vrlo starog kršćanstva, zauzete zahtjevnom zadaćom nove evangelizacije, ne mogu biti misionske prema nekršćanima drugih zemalja i kontinenata ako se ozbiljno ne pobrinu za nekršćane u vlastitoj kući.“ (Redemptoris Missio 1990.) U svom apostolskom pismu „Novo Millennio Ineunte“ Ivan Pavao II. ponovno poziva, ovaj put prigodom jubileja 2000. godine kršćanstva, na novu evangelizaciju. Papa Benedikt XVI. ostaje na ovom tragu posebice svojim dokumentom „Ubiicumque et semper“ (2010). Sadašnji papa Franjo nastavlja tu ideju i još je produbljuje.

Nova evangelizacija prvenstveno cilja na krštenе, a tek onda na naještaj Radosne vijesti nekršćanima. Zašto je to tako? Kroz povijest Crkve možemo zapaziti ove važne etape evangelizacije: Crkva živi i naviješta Evanelje da bi se ljudi opredijelili za Isusa Krista. U svojim početcima Crkva naviješta Evanelje putem katekumenata: oni koji se žele krstiti uključuju se u zajednicu i kroz zajednicu se susreću s Gospodinom. Kroz pouku, vjeru i krštenje oni se opredjeljuju za Isusa Krista. Radi se redovito o odraslima. Kad se u Crkvi počelo dijeliti krštenje u djetinjoj dobi, obitelj, Crkva i društvena okolina pomažu kršteniku da u odrasloj dobi prihvati kršćanstvo te se opredijeli za Krista. Time katekumenat postaje sve više vanjska forma. Taj negativni razvoj se nastavlja u dramatičnom obliku dolaskom modernog vremena, vremena u kojem je društveni život posve odijeljen ili čak otuđen od Crkve. Mnogi kršteni kao djeca, ali bez djelotvornog katekumenata – neuključeni u zajednicu vjere – nisu se u kasnijoj dobi opredijelili za Krista i prihvatali u punini svoje krštenje. To je razlogom da im je potrebna nova evangelizacija. Oni su istina prošli i katehizaciju, no više ne žive svoje krštenje u punini (usp. fra Josip Marcelli, *Nova evangelizacija*). Pojam „nova evangelizacija“ potječe

Na simpoziju europskih biskupa (1985). kardinal Danneels skicira stanje Crkve u krajevima koji su nekada bili jako kršćanski:

- Ima velik broj krštenih koji u svom životu ne vrše ni vanjske zahtjeve kršćanskog života (npr. nedjeljna misa)
- Brojni krštenici ne žive sakramentalni život
- Njihov cijelokupni život nije prožet kršćanskim načelima

Njemački teolog Heribert Mühlen govori kako mnogi nečujno otpadaju od Crkve i to se događa „bezbožno“. To znači da kršćanstvo nije zahvatilo njihovo srce, te ih to ne kida i ne boli. Mühlen je za vrijeme jednoga svog posjeta Međugorju, bilo je to ranih godina Međugorja, ukazao na način na koji bi se mogla vršiti nova evangelizacija. On je jednu večeri nakon sv. mise pozvao hodočasnike na obnovu krsnih obećanja. Nakon kateheza i molitve pozvao bi nazočne da javno i zajednički obnove svoja krsna obećanja i tako se snažnije opredijele za Krista i kršćanski oblik života. Drugu večer pozvao je nazočne bračne drugove da pred zajednicom obnove svoja bračna obećanja. Uz

Može se reći da se Mariju može štovati i na drugim mjestima, i u svojoj župi i da se tu mogu primati sakramenti. To nije neispravno. No, pitanje je onda, zašto se na pojedinim mjestima s više žara i želje traži primanje sakramenata? Zašto vjernici kažu: „Želim se ispunjediti u Međugorju?“

katehezu i molitvu čitave zajednice bračni drugovi su obnovili svoja obećanja te istaknuli svoje opredjeljenje za cijelovit kršćanski bračni život. Treću večer pozvao je nazočne svećenike da pred zajednicom obnove svoja svećenička obećanja i postanu svjesniji svoga poslanja u životu Crkve. Za sve koji su te tri večeri sudjelovali, bila je snažno iskustvo i poticaj na dosljedniji i vjerodostojniji kršćanski život.

Mons. Hoser zapaža u duhovnosti Međugorja elemente nove evangelizacije. Naglašava da „ljudi u Međugorju nalaze nešto što ne nalaze kod kuće“. Može se reći da se Mariju može štovati i na drugim mjestima, i u svojoj župi i da se tu mogu primati sakramenti. To nije neispravno. No, pitanje je onda, zašto se na pojedinim mjestima s više žara i želje traži primanje sakramenata? Zašto vjernici kažu: „Želim se ispunjediti u Međugorju?“ Očito je da je za primanje sakramenata važan prostor duhovnosti. Ozračje u kojem se vjernik nalazi potiče ga ili ga obeshrabruje na kršćanski život. Papa Benedikt XVI. govori da se u suvremenom svijetu gubi osjećaj za sveto. Da tog osjećaja nestaje. Gubitkom tog osjećaja, gubi se onda i svijest i uvjerenje i potreba za duhovnim životom. Mons. Hoser govori o Međugorju kao o mjestu

gdje vjernik „iznova otkriva ili po prvi put u svom životu otkriva smisao za sveto. Tu se susreće sakralno vrijeme i sakralni prostor“. To iskustvo vjernika i hodočasnika vraća ih uvek iznova na ovo mjesto. Jedan mi je hrvatski novinar koji se čitav svoj život bavi i piše o kulturnim temama i pop-glazbom rekao: „Ja znam u mom mjestu tko ide u crkvu. Ono što me je ovdje zateklo jest činjenica da mole svi. Iznenadio sam se kad sam video da ovdje kleče i mole i oni obučeni u crne kožnjake, oni ofarbane kose, oni s naušnicama i tetovirani.“

Nedostatak sakramentalnog života pogubno utječe na razvoj života vjere i najčešće vodi u „bezbožno“ udaljavanje od Crkve. U tom pogledu iskustvo je posve razvidno. Pokojni šibenski biskup mons. Arnerić, s kojim sam 1993. imao prigode dugo razgovarati, sve mi je svoje upute sažeo u jednu rečenicu: „Gledajte ispravno i u pravom duhu dijeliti sakramente! Sve ostalo će doći na svoje mjesto i u svoje vrijeme“. Međugorsku duhovnost prožima molitva i primanje sakramenata, posebice euharistija i sv. ispunjeno. Suvremeni čovjek i društvo, pa i kršćanski vjernik gube osjećaj za grijeh i stanje grijeha. Pojam grijeha se sve više i potiskuje ili ga posve nestaje u duši vjernika. Time nestaje osjećaj odgovornosti pred Bogom za počinjeni grijeh, a onda i potreba za Božjim milosrdjem i pomirenjem. Mons. Hoser ističe „ovdašnje ispunjedaonice kao najveće čudo u Međugorju. Sakramenat prati stanja i milosrđa. To je sakramenat uskrnsnuća“.

Treći momenat koji mons. Hoser ističe jest pučka pobožnost u ovome mjestu. Pučka pobožnost je u teologiji i duhovnosti posljednjih stotinjak godina bila jedna vrsta „siročeta“ u Crkvi. Ona je nastavila živjeti u vjerničkom životu. No, stjecao se dojam da ju se teološki podcenjivalo i stvaralo se uvjerenje da ona nema budućnosti. Kao da bi u Crkvi postojala više vrijedna i manje vrijedna pobožnost. Interes Sv. Oca za razvoj pučke pobožnosti koja se događa u Međugorju jest početak ispravnijeg vrjednovanja pučke pobožnosti i duhovnosti. To je znak smirivanja napetosti i potpuno nepotrebnih prepiranja unutar rasprava o duhovnosti u Katoličkoj Crkvi.

SRCE JE NAJVAŽNIJE

Što se događa u Međugorju? Ukazuje li se stvarno Gospa, Isusova majka ili netko drugi? Ili je sve samo obmana? Ili možda još i gore: zlonamjerna prijevara? Ova su pitanja stara koliko i međugorska događanja sama. Sumnja u nadnaravnost međugorskih ukazanja sada je, međutim, dobila i svoj jasniji opis koji dolazi iz vrha Katoličke Crkve, ako su mediji doista točno prenijeli riječi pape Franje. Prvih bi sedam ukazanja bilo nadnaravno, ali to još treba dodatno proučavati, a u ostale postoji velika sumnja. To proizlazi iz dokumenta povjerenstva koje je osnovao papa Benedikt XVI, a kojemu je na čelu bio kardinal Ruini. To je dokument koji bi trebao pomoći Papi da doneše svoj sud. Svoj službeni stav papa Franjo još nije oblikovao, ali on je novinarima u zrakoplovu, na povratku iz Fatime gdje je slavio 100. obljetnicu ukazanja, govorio o dijelovima izvješća povjerenstva. Dao je naslutiti kako postoje napetosti među različitim strujama u Vatikanu, ali i kako on osobno sumnja u ukazanja i poruke, ponavljajući svoju usporedbu kako Gospa nije poštarica da bi svakoga dana slala poruke i naručivala ukazanja.

FRA ANTE
VUČKOVIĆ

ONI KOJI MEĐUGORSKA DOGAĐANJA SMATRAJU OBMANOM IMAT ĆE TEŠKOĆA S PRIZNANjem PRVIH SEDAM UKAZANJA AKO DO TOG DOĐE.

Oni koji vjeruju da je Međugorje Božje djelo imat će teškoća s nepriznanjem dugih godina ukazanja i poruka, a vjerojatno i s Papinom usporedbom Gospa s poštaricom.

Tko nema iskustva sa snagom riječi i Papinim autoritetom, može sada svakodnevno uočavati koliko su ljudi pokrenuti onime što je Papa rekao u zrakoplovu. Vjerski i osjećajno. Zasigurno je lako naići i na rasprave i odnose koji zahvaćaju ne samo Međugorje i tamošnja događanja, nego i ljudske odnose, pi-

tanja vjere, povjerenja, sumnje. Moguće je nizati vrlo različite osjećaje uslijed Papine izjave: zluradost, ili pak zatečenost, pogodenost, potisnenost, strah, razočaranje, srdžbu, bijes, ali i nepoljuljanost, samouvjerenost, sigurnost.

Sada se otprilike može nazirati što će se događati u vremenu pred nama. Međugorje će zbog sklonosti povjerenstva priznavanju autentičnosti početnih ukazanja vjerojatno biti i legitimnost hodočasničkoga mjesa. Prihvati su otvorena srca Papina izaslanika, nadbiskupa Hosera. Zahvalni su da se nakon dugo godina prepoznaće koliko je u Međugorju velika potreba za dobrim radom s vjernicima.

dobiti svoje razloge i argumente, ali će moći i dalje nastaviti sa svojim već oblikovanim stavom.

Nisam izravno uključen u međugorska događanja. No, bio sam često u Međugorju i rado se odazivam na pozive za ovim onim radom. Nisam ravnodušan prema Međugorju ni prema onomu što se govori o tamošnjim događanjima.

Naravno, najbliža mi je perspektiva braće franjevaca. Među njima nema panike. Oni su se našli u događajima i pastoralno skrbe za hodočasnike. Prihvati su izloženiji sumnjama i negativnim kritikama nego što su sada. A među vjernicima će i dalje biti onih koji su za Međugorje i onih koji su protiv Međugorja. Svatko će

Vidioce poznajem tek površno. Njihov život u koji je naglo i neočekivano ušla Gospa najbolje sam upoznao u knjizi Mirjane Soldo *Moje srce će pobijediti*. Pročitao sam je u jednom dahu. Sa suzama u očima. To je prvi put da sam uopće došao blizu živoga iskustva jedne od vidjelica. Knjiga je napisana jednostavnim jezikom. Uočava se da je pisana čitateljima iz drugih krajeva svijeta. Jezik je čist. Jasan. U knjizi je jako dobro ocrtna Jugoslavija i njezini strahovi pred djecom koja su tvrdila da su vidjela Gospu. Brutalnost ateističkoga sustava i volja da se uništi život jednoga djeteta samo zato jer se nije htjelo podvrći zahtjevima neljudskoga, nevjerničkoga i policijskoga sustava izaziva jezu od pomisli što su ljudi sve u stanju učiniti iz poslušnoga ropsstva ideologiji. U njoj ima i sjajnih opisa ljudske dobrote. Mirjana je nalazi posvuda. Budući da je živjela u Sarajevu, susretala se s dobrim ljudima koji nisu ni katolici ni Hrvati. To su biseri u ovoj jednostavnoj i dubokoj knjizi. I još nešto pamtim iz Mirjanine knjige: opise njezine boli kada Gospa odlazi, a posebno kada joj kaže da prestaju ukazanja.

Brutalnost jugoslavenskoga sustava i bez ove mi je knjige bila poznata, ali je ona puno vidljivija na pozadini čistoće jednoga djeteta kojemu se u vremenu odrastanja dogodio neočekivani susret s Gospom. Pronalaženje dobre u ljudima najdublja je ludska sposobnost. U njoj se vjera i ljudskost gotovo ne razlikuju. Zato je Mirjana sposobnost otkrivanja dobre u nepoznatim ljudima posve u skladu s Isusovim pogledom koji traži dobrotu u čovjeku i Gospinim opisom nevjernika kao onih koji još nisu upoznali Božju ljubav. Bol zbog Gospina odlaska mogu samo naslutiti uspoređujući ju s boli koja ostaje u duši kada iz našega života ode netko važan.

Kako se odnositi prema iznenadnom Papinu dizanju zavjese s izvješća povjerenstva o međugorskim događanjima i na njegovu oštru razliku, za sada rečenu kao osobno mišljenje, po kojоj ona koja dolazi s porukama u Međugorje nije Isusova majka?

Čini mi se da se najprije može uteći Božjoj Riječi i u njoj pronaći mudrost farizeja Gamalijela (Dj 5,34-40). Ako je Međugorje Božje djelo, ono ne će propasti. Ako je ljudsko, za sve je bolje da to što prije bude sasvim jasno.

Ali Gamalijev stav više nije dovoljan. Sada se čini da je Međugorje i Božje i ljudsko djelo. A da bi bilo jasno što je jedno, a što drugo, trebat će puno vremena, strpljenja i mudrosti. Izvješće koje u sebi kaže da je to dijelom Božje djelo, a dijelom ljudsko, ne može donijeti željenu jasnoću. Ono će nastaviti hranić podjele između onih koji su za Međugorje i onih koji su protiv njega.

No čini mi se da je sumnja u Međugorje dobrodošla. Tim više što ta sumnja dolazi s crkvenoga vrha. Time nešto postaje jasnije. Prije svega, međugorska događanja nisu ograničena samo na Međugorje. Mnogima je to jasno odavna, ali sada je nemoguće o Međugorju uopće misliti samo u mjesnim okvirima. Meni djeluje kao čudo to što je Međugorje tako brzo preraslo mjesto, zemlju, kontinent, jezik i katoličanstvo. Potom, Crkva sada i službeno misli da u početku događanja, u samom temelju, ima nešto nadnaravno. To znači da je na sebe preuzeila zadatak pokazati koja je razlika između prvih i kasnijih ukazanja, a time otvoriti i mnoštvo drugih važnih pitanja. Među njima već znamo koliko je težak zadatak razlučiti što je u riječima koje se pripisuju nadnaravnom izvoru doista nadnaravno, a što je samo ljudsko i podložno pogrešci.

Tko je mislio da papa samom svojom službom ima neko uliveno znanje o svemu što se u svijetu naziva religioznim, sada s papom Franjom zna da to nije tako. Nije loše da Međugorje pomaže i u boljemu sagledavanju papine uloge, dogme o papinoj nezabudivosti, papine ljudske pogrješivosti i osebjunosti svakoga pojedinoga pape.

Uz to, postaje jasno kako Crkva postupa sasvim rationalno i služi se zdravorazumskim pristupom i onda kada raspravlja o nadnaravnim stvarima. Tu ulogu u današnjemu svijetu ne ispunja više nitko. Raspravlja se ili zdravorazumski, pa se *a priori* isključuje nadnaravno, ili se bavi nadnaravnim i zaboravlja na zdrav razum. Jedino Crkva smatra svojim zadatkom voditi računa i o nebu i o zemlji. Zbog takva je autoriteta Crkva važna. Tko je mislio da Papa samom svojom službom ima neko uliveno znanje o svemu što se u svijetu naziva religioznim, sada s papom Franjom zna da to nije tako. Nije loše da Međugorje pomaže i u boljemu sagledavanju papine uloge, dogme o papinoj nezabudivosti, papine ljudske pogrješivosti i osebjunosti svakoga pojedinoga pape.

Najvažnije mi se, međutim, čini sljedeće. Ništa se veliko ne događa bez velika otpora. Gdje njega nema, nije moguće ni da se iskristalizira što je dragocjeno. To je stara mudrost izrečena na bezbroj različitih načina. Zlato se u vatri kuša. Potrebna je velika vatra da se iskuša nešto tako veliko kao Međugorje. Nikada izabranomu narodu ne bi postalo jasno koliko je Bogu odvratno žrtvovanje ljudi da praočac Abraham nije upravo Božjom kušnjom

bio doveden do trenutka kada je podigao nož na svojega sina jedinca. Tek je tamo zapravo naučio slušati Nevidljivoga i odreći se onoga kojega najviše ljubi. Nikada Božja ljubav i volja da spasi svijet ne bi postala toliko jasna da Krist nije umro na križu, suočio se sa smrću i izšao iz njezinih pandža na uskrsno jutro.

Ni Međugorje ne će biti važno ako se ne može onom istom snagom kojom je sve započelo suočiti i sa sumnjom najvišega crkvenoga mjesa. Kako dobro u tomu kontekstu zvuči naslov Mirjanine knjige: *Moje srce će pobijediti*.

Za Katoličku Crkvu Međugorje nije kamen temeljac. On je samo i jedino Krist. U njegovoj se riječi može služiti važnost Međugorja. Ako se ono ne može ogledati u njoj, onda i nije važno. Za Katoličku Crkvu Kristov se namjesnik ne ukazuje u Međugorju, nego živi u Vatikanu, osim kada iz pastoralnih razloga putuje po svijetu. Tko se sjeti kako se Božja riječ u Ivanovu evanđelju ophodi s Kajfom (Iv 11,49-52), kada mu odaje priznanje kao velikomu svećeniku u trenutku kada njegovo nesvesno prorokovanje znači Kristovu osudu, ne će olako oduzimati Papi njegov vrhovni autoritet u pitanju međugorskih događanja.

Nije potrebno, čini mi se, bojati se za Međugorje. Valja skrbiti za svoj život i živote drugih ljudi. Crkva valja skrbiti za evanđelje u svijetu. Ništa od dobrote koja se dogodila u Međugorju ili zahvaljujući Međugorju neće nestati. Tko je tamo doživio susret s Bogom i promijenio život, ne će to izgubiti niti će mu to itko oduzeti.

Možda baš u tomu leži tajna Međugorja: od ukazanja su važniji ljudi koji traže Boga. Od vidjelaca su važniji izgubljeni ljudi koji traže kako osmisli svoj život. Oko svega toga skrbti pastoralni rad. A Crkvi je, to je sada više nego očito, najviše stalo do dobre pastoralne skrbi i do ljudskih srdaca. I konačno, od suda povjerenstva o međugorskim ukazanjima važniji je Božji sud. A pred njega će stati i Papa i povjerenstvo, i vidioci i svećenici, i oni kojima je Međugorje draže od vlastitoga doma i oni kojima je ono trn u tijelu. I tu dobro zvuče Gospine riječi koje je Mirjana stavila za naslov svoje knjige: *Moje srce će pobijediti*. Srce ne pobijeđuje konačnim sudom. Ono pobijeđuje kad može ljubiti u slobodi.

Snimio Mateo Ivanković

MEĐUGORJE I NEDAVNI KOMENTARI PAPE FRANJE

SEDEM TOČAKA KOJE TREBA RAZMOTRITI I UZETI U OBZIR

Na povratnom letu iz Fatime u Rim dana 13. svibnja 2017. papa Franjo je kao odgovor na pitanje novinara iznio i ponudio osobno mišljenje o međugorskim ukazanjima. Ti su komentari u svjetovnim medijima rezultirali lažnim i zbranjujućim naslovima, poput: „Papa proglašava Međugorje obmanom“ ili „Papa zabranjuje Međugorska ukazanja“.

MARK
MIRAVALLE

Za pravilno razumijevanje komentara Svetog Oca o Međugorju potrebno je imati na umu sljedeće točke.

1. Komentari pape Franje ni na koji način ne predstavljaju službenu ili konačnu izjavu Crkve o statusu međugorskih ukazanja. Umjesto toga, bili su to improvizirani komentari Svetog Oca, koji je dodatno kvalificirao svoje primjedbe navodeći: „To govorim kao osobno mišljenje.“

2. Papinsko se vrednovanje Međugorja nastavlja, a papa Franjo je posebno spomenuo dodatno izvješće koje će dobiti od svoga posebnog izaslanika za Međugorje, poljskog nadbiskupa Henrika Hosera. Nadbiskup Hoser je u svojim javnim propovijedima i konferencijama za medije snažno podupro Međugorje kao mjesto duboke molitve i duhovnih plodova na globalnoj razini.

3. Dana 16. svibnja 2017. zaključci Vatikanskog Povjerenstva koje je god. 2010. uspostavio papa Benedikt XVI. sa zadaćom da istražuje Međugorje (u dalnjem tekstu „Ruinijev povjerenstvo“, po voditelju povjerenstva, kardinalu Ruiniju), objavljeni su u talijanskim novinama *La Stampa*, u rubrici *Vatikan Insider*. Papa

Franjo je tijekom svojih komentara od 13. svibnja jasno poхvalio Ruinijev povjerenstvo: „To je povjerenstvo bilo sastavljeno od dobrih teologa, biskupa, kardinala. Dobrih. Vrlo dobrih... Ruinijev izvješće je bilo vrlo, vrlo dobro. „U tome izvješћu, Povjerenstvo je glasovalo s 13 naprama 1 u korist vjerodostojnosti prvih sedam ukazanja vidiocima, te je povrh toga preporučilo da se Međugorju dodijeli status „papinskoga svetišta.“ Crkveno imenovanje nekog mјesta kao papinskoga svetišta samo po sebi jest određeni oblik crkvenog priznanja, budući da Crkva ne daje papinski status mјestima u kojima su dokazana samo lažna ukazanja.

4. Sveti Otac je ukazao kako treba razlikovati rana i potonja ukazanja, što uključuje da on eventualno smatra ranija ukazanja vrjednjim u smislu konačnoga suda spram autentičnosti. To je također i zaključak Ruinijeva povjerenstva. U oba slučaja, vjerodostojna ukazanja predstavljala bi značajan vidik događanja međugorskih zbijanja.

5. Čini se kako Papa Franjo osobno osjeća nelagodu vezano uz dio fenomena Međugorja koji se odnosi na činjenicu kako Gospa unaprijed najavljuje određeni dan i vrijeme kada će se ukazati. Međutim, određivanje točnog vremena i datuma ukazanja predstavlja već prethodno ustavljeni presedan kod brojnih drugih od crkve odobrenih Marijanskih ukazanja, uključujući Fatimu, Lourdes, Kibeho, Itapiranga, Laux, San Nicolas i druga.

6. Crkva ima prednost u odnosu na opravdani razvatak pa čak i promjenu osobnoga mišljenja Rimskoga biskupa spram određene privatne objave ili mističnoga događaja. Npr., papa Pio XI. imao je ozbiljne osobne sumnje glede sv. Pija iz Pietrelcine tijekom glavnine svoga pontifikata. Kada je otac Pio napokon bio oslobođen od mnogih lažnih tvrdnji o njemu i kada je ga je Sveti Otac prihvatio kao vjerodostojna, Pio XI. Rekao je stigmatiziranu svecu da nije on ta osoba koju je Sveti Otac osudio, već je to bila samo osoba o kojoj je čuo toliko mnogo negativnih i lažnih izvješća.

7. Budući da papa Franjo još nije donio konačni sud i tomu sukladnu izjavu, bilo bi razborito ostati strpljiv i otvoren za službeni i konačni sud pape Franje o međugorskim ukazanjima.

Mark Miravalle rođen je 1959. godine u San Franciscu. Profesor je teologije na franjevačkom sveučilištu Steubenville, odsjek za mariologiju. Predsjednik je katoličkog pokreta Vox Populi Mariae Mediatrixi. Studirao je teologiju na Institutu sv. Ignacija Sveučilišta u San Franciscu. Na Papinskom sveučilištu sv. Tome Akvinskog u Rimu stječe licencu doktora sakralne teologije. Godine 1984. zajedno sa suprugom hodočasti u Medugorje. Sljedeće godine Miravalle je napisao doktorsku disertaciju o Porukama iz Međugorja: Postkonciliska formulacija Lourda i Fatime u porukama navodnih marijanskih ukazanja u Međugorju.

MEĐUGORJE I ZAKLJUČCI RUINIEVA IZVJEŠĆA

Prihvaćeno sa strane pape Franje, izvješće je pozitivno glede prvih ukazanja, manje je pozitivno glede trenutačnih ukazanja, dok istovremeno predlaže da se crkva u Međugorju pretvori u papinsko svetište.

SUMNJE KOJE JE IZRAZILA KONGREGACIJA ZA NAUK VJERE KOJA JE RASPRAVLJALA O TOM FENOMENU TIJEKOM 2016.

Trinaest glasova u korist priznanja nadnaravne prirode prvih sedam ukazanja u Međugorju, jedan glas protiv i jedan „suzdržani“ glasački listić koji će izreći svoj konačan odgovor naknadno. Većina suzdržanih glasova i mnoge sumnje umjesto toga, izražene su u vezi s fenomenom ukazanja od kraja 1981. do danas.

Ovo su rezultati rada Povjerenstva o Međugorju koje je ustanovljeno od strane Benedikta XVI i pod predsjedanjem kardinala Camilla Ruinija.

Papa Franjo je spomenuo to izvješće na konferenciji za medije na povratnom letu iz Fatime kada je objelodanio razliku između prvih ukazanja i onih potonjih, govoreći: „Povjerenstvo je sačinjeno od dobrih teologa, biskupa, kardinala. Dobrih, dobrih, dobrih. Ruinijev izvješće je vrlo, vrlo dobro.“ Dobro je znano da je signal koji je proizašao iz Papinih riječi pozitivan u pogledu duhovnih plodova i obraćenja („ljudi koji idu tamo i obraćaju se, ljudi koji susreću Boga, koji mijenjaju život“), ali je negativan u odnosu na trenutačna ukazanja. „Draža mi je Gospa – Majka, a ne šefica telegrafskog ureda koja šalje poruku svaki dan.“

KOMISIJI JE HTIO RATZINGER

Od 17. ožujka 2010. do 17. siječnja 2014. Povjerenstvo kojemu je predsjedao Ruinj bilo je ustanovljeno po volji Benedikta XVI. Pored bivšeg predsjedatelja CEI-a Jozefa Tomka, u Povjerenstvu su sudjelovali Vinko Puljić, Josip Bozanić, Julián Herranz i Angelo Amato. Psiholog Tony Anatrella, teolozi Pierangelo Sequeri, Franjo Topić, Mihály Szentrémteri i Nela Gašpar, mariolog Salvatore Perrella, antropolog Achim Schütz, kanonik David Jaeger, glasnogovornik kauze za proglašenje svetih Zdzisław Józef Kijas, psiholog Mijo Nikić i službenik Kongregacije za nauk vjere Krzysztof Nykiel. Njihova je zadaća bila da „prikupe i istraže sve materijale“ o Međugorju i da predstave

„detaljno izvješće“ nakon glasovanja o „nadnaravnoj prirodi ili ne“ ukazanja kao i najprikladnijim „pastoralnim rješenjima“. Povjerenstvo se susrela 17 puta i pregledalo sve dokumente koji su pohranjeni u Vatikanu, župi Međugorje i arhivama tajne službe bivše Jugoslavije. Povjerenstvo je saslušalo sve video i svjedočišta koji su bili uključeni, a u travnju 2012. Bili su u izvidima u tom mjestu u Hercegovini.

POZITIVNI NALAZI GLEDE PRVIH UKAZANJA

Povjerenstvo je zapazilo vrlo jasnu razliku između početka toga fenomena i njegova daljnje razvoja, i stoga se odlučilo za dva glasovanja o te dvije zasebne faze: prvih sedam pretpostavljenih ukazanja između 24. lipnja i 3. srpnja 1981., i svega onoga što se poslije događalo. Članovi i stručnjaci su u konačnici glasovali s 13 glasova u korist priznavanja nadnaravne prirode prvih ukazanja. Jedan član je glasovao protiv i jedan je stručnjak izrazio suzdržanost.

Povjerenstvo dokazuje da su šestero mlađih vidjelaca bili psihički normalni, uravnoteženi i iznenadeni ukazanjem, i da ni na što od onoga što su vidjeli, nisu utjecali franjevci iz te župe ili bilo tko drugi. Iskazali su otpor u svom kazivanju o tomu što se dogodilo unatoč tomu što ih je policija uhićivala i što im se prijetilo smrću.

SUMNJE U DALJNJI RAZVOJ SPOMENUTOGA FENOMENA

Vezano uz drugu fazu tih ukazanja, Povjerenstvo je primijetilo kako uplitanje uzrokovano sukobom između biskupa i franjevaca u samoj biskupiji, kao i činjenicu da su se taj ukazanja, prethodno najavljuvana i programirana individualno za svakog pojedinog vidioca, nastavila s porukama koje su se ponavljale. Ta ukazanja su se nastavila unatoč činjenici da su ti mlađi i djevojke govorili da će ona prestati, ali se to zapravo nikada nije dogodilo. Pored toga postoji i problem „tajna“ koje imaju donekle apokaliptični prizvuk, a za koje vidioci tvrde da su ih primali tijekom ukazanja. Na ovoj drugoj fazi, Povjerenstvo je glasovalo u dva navrata. Prvo, uzimajući u obzir duhovne plodove Međugorja, ali ostavljajući po strani ponašanje vidjelaca. O toj točci tri člana i tri stručnjaka kažu da su ishodi pozitivni, četiri člana i tri stručnjaka kažu da su ishodi pomiješani iako prevladavaju pozitivni učinci, a ostala tri stručnjaka tvrde da postoje pozitivni i negativni učinci. Ako se, kao dodatak duhovnim plodovima, uzme u obzir i ponašanje vidjelaca, osam članova i četiri stručnjaka vjeruju da se mišljenje ne može iskazati, dok su druga dva člana glasovali protiv nadnaravne prirode ovoga fenomena.

PASTORALNA SITUACIJA

Primjećujući kako vidioci nikada nisu imali primjereno duhovno vodstvo, uz činjenicu da već duže vrijeme oni ne tvore skupinu, Povjerenstvo je prihvatiо i odobrilo da se ukine zabrana organiziranih hodočašća u Međugorje. Dodatno tomu, 13 od 14 prisutnih članova i stručnjaka glasovali su u korist uspostavljanja „auto-

riteta koji će biti podređen Svetoj Stolici“ u Međugorju kao i pretvaranje župe u jedno papinsko svetište. Odluka utemeljena na pastoralnim razlozima – skrb o milijunima hodočašnika, izbjegavanje stvaranja „paralelnih crkava“, transparentnost u ekonomskim pitanjima – koje ne bi uključivalo priznavanje nadnaravne prirode tih ukazanja.

SUMNJE KONGREGACIJE ZA NAUK VJERE

Papa Franjo ih je spomenuo tijekom leta iz Fatime. *Kongregacija za nauk vjere* koju vodi kardinal Grehard Ludwig Müller izrazila je sumnje o tom fenomenu, ali i o Ruinijevom izvješću, uzimajući u obzir autoritativni doprinos koji bi se trebao usporediti s drugim mišljenjima i izvješćima. U 2016. godini „Feria IV“, mjesečni susret članova toga Dikasterija, bio je sazvan kako bi se raspravljao slučaj Međugorja i Ruinijevu izvješće. Svaki od kardinala i biskupa, članova spomenute Feria IV, primio je tekst Povjerenstva, ali također i druge materijale u posjedu *Kongregacije za nauk vjere*. Tijekom susreta, članovi su zamoljeni da iskažu svoja mišljenja. Međutim Papa je Franjo, ne želeći da Ruinijevu izvješće, koje on poštuje, bude stavljeno na „dražbu“, odlučio da se mišljenja članova Feria IV dostave izravno njemu. I to se upravo i dogodilo.

FRANJINA ODLUKA

Nakon proučavanja Ruinijeva izvješća i mišljenja članova *Kongregacije za nauk vjere*, Papa je odlučio povjeriti poljskom Nadbiskupu Henryku Hoseru „posebno poslanje Svetog Stolice“ kako bi „stekao dublu spoznaju o pastoralnoj situaciji“ u Međugorju, a „povrh svega, o potrebama vjernika koji dolaze na hodočašće“ s ciljem „prijetloga bilo kakve pastoralne inicijative za budućnost“. Do ljeta 2017. poljski će nadbiskup uručiti rezultate svoga rada, nakon čega će Papa donijeti odluku.

Andrea Tornielli
Vatican City.
Objavljeno 16. svibnja 2017

GOSPE, TI SI ŽIVI SUSRET S NAMA

Draga Gospe, ja sam Tvoja međugorska hodočasnica. Išla sam Ti u pohode puno puta, jer me je privlačila Tvoja ljubav, Tvoja ustrajnost, Tvoja vjernost, Tvoja posvemašnja odanost Crkvi, Tvoja poniznost, Tvoje klanjanje pred Presvetim. Kada sam te osobno upoznala, pomislila sam da povedem sa sobom i druge. Slično su postupili i brojni drugi. Tako se stvorila procesija bez kraja. Hvala Ti, Gospe, da si me na to potaknula.

DARIJA ŠKUNCA
KLANAC

VEĆ TE NEKO VRIJEME, DRAGA GOSPE, NAZIVAJU POŠTARI-COM, I TO MI SE DOPADA.

Ja Ti imam lijepe uspomene o našem poštaru u selu. Svi smo ga voljeli i on je volio nas. Mi smo bili njegova radoš i on naša. Znao je napamet naše adrese i naša imena. Jedva smo čekali da se pojavi na našim vratima. Išao je od kuće do kuće i glasno nas dozivao. Nisu to uvijek bila radosna pisma. Bilo je računa i lošijih vijesti. Hvala Ti, Gospe, da nam pomažeš prihvatići taj i takav život, strpljivo.

Kao što poštari hodaju, i Ti si se nahodala u životu. Slijedila si svoga Sina, bosonogi, Ti i on. Bila je to živa Božanska pošta, od usta do usta. Vaše svete noge, prljave, natečene, krvave, isle su od mjesta do mjesta noseći Radosnu vijest, vijest iz Njegova i Tvojega Precistog Srca. Tvoj Sin je bio sretan kad god si mogla biti uz njega. Vaši su se pogledi susretali iznad sviju i snagom Duha dizali se u visine prema Bogu Ocu. Hvala Ti, Majko, za Tvoga Sina.

Sina si svoga, draga Gospe, dovela u malo neznatno Međugorje. A onda Ti se je dogodilo kao i u Betlehemu. Svjetovnim vlastima bila si nepoćudna, neprijateljica naroda, a crkvene vlasti bile su zbunjene, sumnjičave. A Ti si smjerno i ponizno išla onima koji su Te bezuvjetno prihvaćali. I došla si do nakraj svijeta. Ti koja gledaš s visina, Ti znadeš kuda krenuti, kako zaobići prepreke. Tako si i dolaskom u Međugorje našla Put kojim si dospjela do najudaljenijih krajeva Zemlje. Pa i unatoč sumnji o načinu Tvojeg dolaska u Međugorje, Ti se ne bojiš, Ti ne prigovaraš. Naučila si od svojega Sina, koji je sve činio novo,

da je to put do Tvoje voljene djece, da je to Put za obnovu Crkve. Hvala Ti da nas toliko ljubiš i za nas se izlažeš izrugivanju, nepriznanju, odbacivanju.

Znam da Tebe nismo dostojni. Čak smo Te sposobni zatajiti, počevši od onih koje si izabrala. Mogli smo Te i mi drugačije primiti, vjernije, poniznije. I izabrani Božji narod hodao je stranputicama, upadao u grijehu, iako je Bog i u pustinji pokazivao siguran put. Ti nam neumorno iznova nudиш da se vratimo na pravi put. Ima nade, jer Ti si Kraljica Nade. Ti ne znaš što je očaj, beznađe, strah, jer si se jednom zauvijek predala Volji Svevišnjega. Hvala Ti, Gospe, za Tvoj „neka bude“.

Draga Gospe, povedi nas u tišinu da Ti više ugodimo, da ljubav Tvoga Sina bolje upoznamo. U Tvoju tišinu, svetu tišinu, tišinu velikog tjedna. Na Cvjetnicu su mu pjevali HOSANA SINU DAVIDOVU! Na veliki petak RASPNI GA, RASPNI! I Ti slično doživljavaš u Međugorju. Neki Te dižu u visine, a drugi misle da si lažna proročica. Pomozi nam, i jednima i drugima, da se više volimo i poštujemo, da jedni druge ne ranjavamo.

Uvedi nas u tišinu svoga probodenog Srca, u muku svoga Sina, u njegovu sramotnu smrt na križu, u njegove zadnje riječi po kojima si postala naša Majka. Povedi nas u najveću sve-mirsku tišinu, u tišinu božanskog svjetla po neugasivom svjetlu uskrsnuća Tvojega Sina.

Gospe, hvala za sve malene koji su u Tebi prepoznali Kraljicu mira i pomirenja i za sve milosti koje na njih izljevaš iz nepresušiva izvora ljubavi koji je potekao iz rana Tvoga Sina. Ti si neumorna, nepokolebiva, čudesna, nesvakidašnja, posve odana. Ti koja nas sve zoveš po imenu. Bog Ti je dao slobodu kretanja, jer Ti nisi kip ili pobožna slika. Ti si živi Susret s nama. U uzavrelom vremenu apokaliptičkih zala, kakvo je naše današnje, kao da u Međugorju, s neumornim ponavljanjem svojih poruka, želiš pokazati da Ti nisi utvara, nego božanski Susret. Mi, Tvoji međugorski hodočasnici, baš u Medugorju smo to uvijek doživljavali, a potom smo bili mi, maleni i nevrijedni, pismenoše Mira po svim stranama ove nemirne Zemlje. Kraljice Mira, moli za sve nas, napose za našega dragog Svetog Oca koji stalno svima poručuje da se molimo za njega. Daj da s papom Franjom Crkva Tvojega Sina bude veliki znak mira za čitav svijet.

MEĐUGORJE – „PLANET MIRA“!

Foto Đani

Prije nego ga je kroz leću teleskopa prvi put i ugledao, čovjek je određenom znanstvenom logikom i matematičkim proračunima pretpostavljao postojanje planeta Neptun. Zahvaljujući izračunima o nepravilnoj putanji planeta Urana, kao i prepostavci da je za to odgovoran neki nepoznat planet, njemački astronom Johann Gottfried Galle otkrio je 1846. godine postojanje tog do tada još nepoznatog planeta. Dakle, čovjek može donijeti zaključak o određenoj istini i prije negoli će je iskustvom potvrditi. Takvu spoznaju nazivamo *apriornom* (spoznaja prije iskustva). Je li takva apriorna spoznaja moguća i u duhovnom smislu? Možemo li istinu o međugorskim ukazanjima znati prije negoli će majka Crkva dati konačni sud o njima? Da, moguće je, ako *ispravno razmišljamo!*

Bog mi je na mom osobnom životnom putu i traženju dao takvu spoznaju o Međugorju.

JOŠ NA POČETKU MOGA OBRA-ČENJA, NEGDE OKO 2002. GODINE, OSJEĆAO SAM JAKU ČEŽNJU ZA MIROM U SVIJETU.

Zaista sam gorio od želje da prestanu ratovi i krvoprolića, da čovječanstvo konačno shvati da smo svi jedno, da smo svi braća i sestre i da smo svi jedna velika obitelj koja treba živjeti u ljubavi i miru. Zamišljao sam kada bih od Boga tražio da mi

FRA PETAR
KOMLJENOVİĆ

ispuni samo jednu želju moga srca, ona bi glasila: *Mir, mir, mir!* Tražio sam odgovore na pitanja što ja mogu činiti za izgradnju tog mira i koja je moja ovozemaljska uloga? Pitanja su se množila. Gdje ću i kuda ću? Koji je moj put? Što je Božja volja za mene? Što da radim? Tražeći odgovore na ova pitanja koja su me dugo mučila, odlučio sam se u potpunosti posvetiti Bogu i Crkvi.

Nakon što sam našao istinu i smisao života u Kristu, počeo sam tražiti svoje mjesto u Katoličkoj Crkvi. Znam da smo svi jedno tijelo Kristovo, da smo svi pojedinačno udovi toga tijela, da svi imamo svoje mjesto i svoju ulogu u tom tijelu. Ali koje je moje mjesto? Koja je moja uloga? Što Bog od mene konkretno želi i traži? Kako bih bolje upoznao Boga, vjeru i Crkvu, počeo sam mo-

liti, čitati Bibliju, životopise svetaca i teološku literaturu koja mi je bila dostupna. Obilazio sam razne redove i redovničke zajednice. Tražio sam, molio, godinama kucao na Božja vrata. Susreti s raznim svećenicima, duhovnicima te odlasci na duhovne vježbe, seminare, razne pobožnosti, postali su moja svakodnevница. I tako sam izgubljen i „lud“ kao rijetko tko na ovom svijetu tražio svoj put skoro deset godina(!), dok nisam konačno 2010. godine našao svoje mjesto među fratrima! Tu sam se osjetio kao kod kuće. Tu sam bio zadovoljan i sretan. Koja li „slučajnost“ da sam

dobio sam jednu divnu objavu! Koliko puta sam čitao i čuo Gospine riječi: *Hvala što ste se odazvali mome pozivu!* Što je Gospin poziv? Jedna od prvih i glavnih izjava Kraljice Mira bila je: *Mir, mir, mir – i samo mir mora zavladati između čovjeka i Boga, a i između ljudi!* (26.06.1981.)

Moglo bi se reći da ova poruka programski sadrži i cijelu poruku međugorske objave. Kad sam o tome razmišljao, shvatio sam da je moj nekadašnji vapaj prema nebu 100% identičan ovom pozivu neba prema zemlji: točnu onu trostruku prošnju mira, koju je moje srce poslalo k nebu, Gospa je „vratila“ s neba na zemlju. Ja sam molio Boga za mir, mir i mir, a u Međugorju Gospa nas moli za mir, mir i mir! U Međugorju su se dakle, na nevjerojatan i savršen način poklopili najdublji vapaj moga srca i nebeski vapaj Bezgrješnog Srca Marijina! Kad sam to shvatio, shvatio sam konačno da mi je Bog u Međugor-

gurno ne gleda pasivno na nepravdu i grijehu svijeta. I dan-danas krv toliko nevino pobaćene djece vapi Bogu u nebo za pravednošću. Današnji „moderni, napredni i prosvijetljeni“ svijet tone u grijehu. Vjerujemo li uz to i u autentičnost fatimske objave (koja igra zlatnu ulogu u prosudbi o autentičnosti objave u Međugorju!), onda je sasvim jasno zašto Gospa tamo kaže da *mnoge duše odlaze u pakao, jer se za njih nitko ne žrtvuje i ne moli.*

Bog ima dakle samo dvije mogućnosti: da *kažnjava* čovjeka ako ustraže u grijehu ili će mu *oprости* ako se pokaje i obrati. I točno su te dvije strane opisane u trećoj fatimskoj tajni: *Nakon dva dijela koja sam već objasnila, na lijevo od Gospe i malo poviše, vidjeli smo Anđela s plamtećim mačem u lijevoj ruci. Bljeskajući, ispuštao je plamenove koji su izgledali kao da će zapaliti svijet. Ali plamenovi su se gasili u doticaju sa sjajem koji je Gospa isijavala iz svoje desne ruke. Pokazujući na zemlju svojom desnom rukom, Anđeo je vikao snažnim glasom: Pokora! Pokora!*

Na lijevoj je strani opisan grijeh svijeta i plamena kazna koja ga čeka, a na desnoj je opisano Božje milosrđe koje On, kroz zagovor Blažene Djevice Marije, daje svijetu. Fatimska poruka je tako jasna i važna, jer je Bog dao čovječanstvu na izbor hoće li iskusiti Božji pravedni gnjev ili njegovo milosrdno opruštanje. Sudbina i budućnost svijeta nisu određene, nego ovise o djelovanju čovjeka. Tako mi u Katoličkoj Crkvi oduvijek vjerujem. U naše vrijeme imamo jednu „novost“ koju nam je Gospa u Fatimi objavila. Bog Nju izabrao da spasi čovječanstvo: *Vidjeli ste Pakao kamo odlaze duše jednih grješnika. Za njihov spas Bog želi da se u svijetu započne pobožnost mom Bezgrješnom Srcu.*

Zašto je Bog u ovim vremenima odabrao upravo Bezgrješno Srce Marijino kao sredstvo spasenja? Jer, *gdje se grijeh umnožio, tamo je obilovala milost* (Rim 5,20). Za današnje grješno vrijeme nije samo potrebna velika milost, nego „punina milosti“ – koja je u Mariji! Zato u našem vremenu Marija ima odlučujuću ulogu za mir u svijetu i spasenje čovječanstva! I ne samo to! Nama je čak još više objavljeno! Mi imamo sigurno Gospino obećanje: *Na kraju će moje Bezgrješno Srce trijumfirati!* Što to znači? To znači da ne će Božji sud, gnjev ili pravedna kazna imati zadnju riječ, nego Božje

milosrđe! Zahvaljujući Gospinoj pomoći, ne će na kraju biti rata, smrti i propast svijeta, nego će *svijetu biti darovano jedno razdoblje mira*, kako je Gospa rekla u Fatimi. Ako dakle čvrsto vjerujemo u fatimsku poruku, znamo sigurno da će nam Bog dati svjetski mir – kroz Mariju, Kraljicu Mira.

Ako sve te sigurne „znakove vremena“ promatramo kao cijelinu, onda možemo i te kako doći do zaključka da je Međugorje produženje i dovršenje Fatime, kao što je Gospa rekla u Međugorju: *Tako da se s vašom pomoći ostvari sve što ja želim ostvariti preko tajna koje sam započela u Fatimi.* (25.08.1991.) Ovo su odlučujuće riječi! Ali jesu li i istinite? Možemo li to *a priori* znati? Ja tvrdim da možemo! Kako? Ako *ispravno vjerujemo u Božju ljubav i milost!* Ako vjerujemo da Bog želi spasiti ovaj svijet i da mu želi dati mir, onda on *mora* negdje i na neki način pripremati svoj trijumf i svoju pobjedu! Ako se danas „grijeh umnožio“, onda *mora* negdje na vidljiv način „obilovati milost!“ Negdje se mora vidjeti vanjski i viši utjecaj Božje nadnaravne milosti za ovaj svijet! Zar je tako ludo i pogrešno nju vidjeti u bezbrojnim isповijedima i isplakanim suzama u međugorskim isповjedaonicama, u bezbrojnim izgubljenim i opet nađenim dušama, u bezbrojnim misama, krunicama, klanjanjima i žrtvama, tolikim novim duhovnim zvanjima, tolikoj obnovi i osnaženju katoličke vjere i Crkve, u nadi i ljubavi koja se rodila u srcima bezbroj međugorskih hodočasnika, u tolikoj radosti nacija cijelog svijeta na Mladifestu, miljunima gladne djece koja zahvaljujući Marijinim obročima svaki dan primaju jedan obrok, tolikim plodovima mira koji se iz Međugorja šire po cijelome svijetu? Zar tu ne vidimo nadnaravni i viši uzrok Božje milosti? Kao što sam već rekao na prošlom Mladifestu, za mene je već tako jasno da *iako usta Crkve još nisu službeno progovorila o Međugorju, njezino je srce odavno povjerovalo.*

Cvrsto vjerujem kako će svatko tko od srca traži mir u svijetu, naći njegov najveći izvor i epicentar upravo u Međugorju! Jer tu nalazimo Božju „obilnu milost“ konkretno na djelu. I čvrsto vjerujem da je naš Sveti Otac i te kako veliki miroljubac! Zato sam uvjeren da će i on spoznati istinu o Međugorju! Tako bih rado želio

da čuje moje riječi i moje svjedočanstvo! Tako bih volio da jednom s nama sudjeluje na Mladifestu i osjeti neizrecivu radost i mir koji se tamo rađaju! Tako bih volio da bude s nama na klanjanju na Mladifestu zajedno s 30 000 vjernika ispred Presvetog! Tako bih volio da se prije suda o Međugorju popne na Križevac i tamo se pomoli Bogu i pita o Gospinom planu! No, iako to možda nije moguće, onda sam barem uvjeren da bezbroj vjernika koji su uvjereni u autentičnost međugorskih ukazanja moli za Papu kako bi dao istinski sud o Međugorju. Ja se nadam kako će njemu Bog u snu dati da – poput pape Inocenta III. – vidi kako je (među ostalima) naš ponizni i pokojni brat, fra Slavko, u Međugorju držao i obnovio Crkvu kao naš serafski otac Franjo. O da, molim i tebe, sv. oče Franjo, da tvome imenjaku izmolis tu veliku milost kako bi u ime cijele Crkve proglašio samu i čistu istinu!

Uvjeren sam da će svatko tko čvrsto vjeruje u Božji plan mira s okom vjere uvidjeti istinu o porukama Kraljice Mira, prije nego što će je potvrditi trijumf njezina Bezgrješnog Srca, proglašenje dogme suotputiteljice i dolazeće razdoblje mira! To je radosna vijest Fatime! I to je, kako vjerujem, potpuno ista radosna vijest Međugorja! Marijino će nas majčinsko Srce sačuvati od velikog zla i darovati svijetu veliki mir. Tko sumnja, ne može to vidjeti! Nažalost su upravo *sumnja i nevjera* najgorje što je „dim Sotonin“ unio u Crkvu: ukrao nam djetinju vjera u Božju ljubav i čudesnu volju ostvariti trijumf Bezgrješnog Srca Marijina! Ta sumnja boli Boga najviše!

Uvjeren sam da je Međugorje Božji dar mira za sve ljude dobre volje! Da je Međugorje ispunjenje želja svih onih koji čeznu za mirom! Da je Međugorje „znak našeg vremena“! Da je Međugorje Božji milosni odgovor na grijeh ovog svijeta i ujedno poraz đavla koji želi rat i nemir! Da je Međugorje plod molitava svih onih koji ljube čovječanstvo i mole se za spasenje svijeta! Da je Međugorje produžetak i svršetak tajna koje su započele u Lurdu i Fatimi! Da je Međugorje ostvarenje trijumfa Bezgrješnog Srca Marijina – trijumfa ljubavi i mira!

To je moje uvjerenje, to je moja vjera. Neka mi Bog sudi jesam li našao novi „planet mira“ ili nisam! Amen. Aleluja!

Hodnja mira

Humac – Međugorje, 24. 6. 2017.

Hodnja mira je molitveni hod od Humca do Međugorja, nastao 1992. godine. Od tada se svake godine održava 24. lipnja, na blagdan sv. Ivana Krstitelja, odnosno na uočnicu obljetnice Gospinih ukazanja. Za to vrijeme dok su svećenici nosili Prešveti oltarski sakrament, kasnije Gospin kip, a sada križ, sudionici su molili i pjevali. Iako Hodnju mira nije pokrenuo – jer je to učinio Nijemac Hubert Liebherr uz podršku nadbiskupa Franu Franića i fra Leonarda Oreča – fra Slavko Barbarić je ipak od samog početka pa do svoje smrti bio njezina duša.

O prvoj Hodnji mira fra Slavko je ostavio kratki zapis: „Dana 24. lipnja održana je Hodnja mira i velika grupa hodočasnika, sa sudionicima iz cijelog svijeta i s mnogim domaćima, išla je jedanaest kilometara pješke iz zahvalnosti za jedanaest godina i s molbom za mir.“ Nakon druge Hodnje, 25. lipnja 1993., njezini sudionici su uputili Apel mira svim svjetskim državnicima. U njemu među ostalim stoji napisano: „Mi – ujedinjeni s 20 milijuna hodočasnika iz cijelog svijeta – zahtijevamo da poduzmete sve što je moguće da se ovaj rat zaustavi i da se uspostavi mir na Balkanu koji bi bio utemeljen na pravednosti!“

Znakovita je Hodnja mira. Njezin cilj je Međugorje, centar mira iz kojeg se već trideset i šest godina čuje Gospin poziv na mir. Poruka ove hodnje je jasna: To je molitva za mir u svijetu.

Mir u svijetu je danas ugrožen na mnogim područjima i u mnogim srcima. Stoga dodimo na Humac 24. lipnja, na blagdan sv. Ivana Krstitelja u 6 sati! Dodimo iz župe Međugorje i iz drugih župa iz Hercegovine, Bosne, Dalmacije i Hrvatske! Dodimo i hodeći molimo za mir za kojim čezne svako ljudsko srce, a posebno oni koji žive u nemiru!

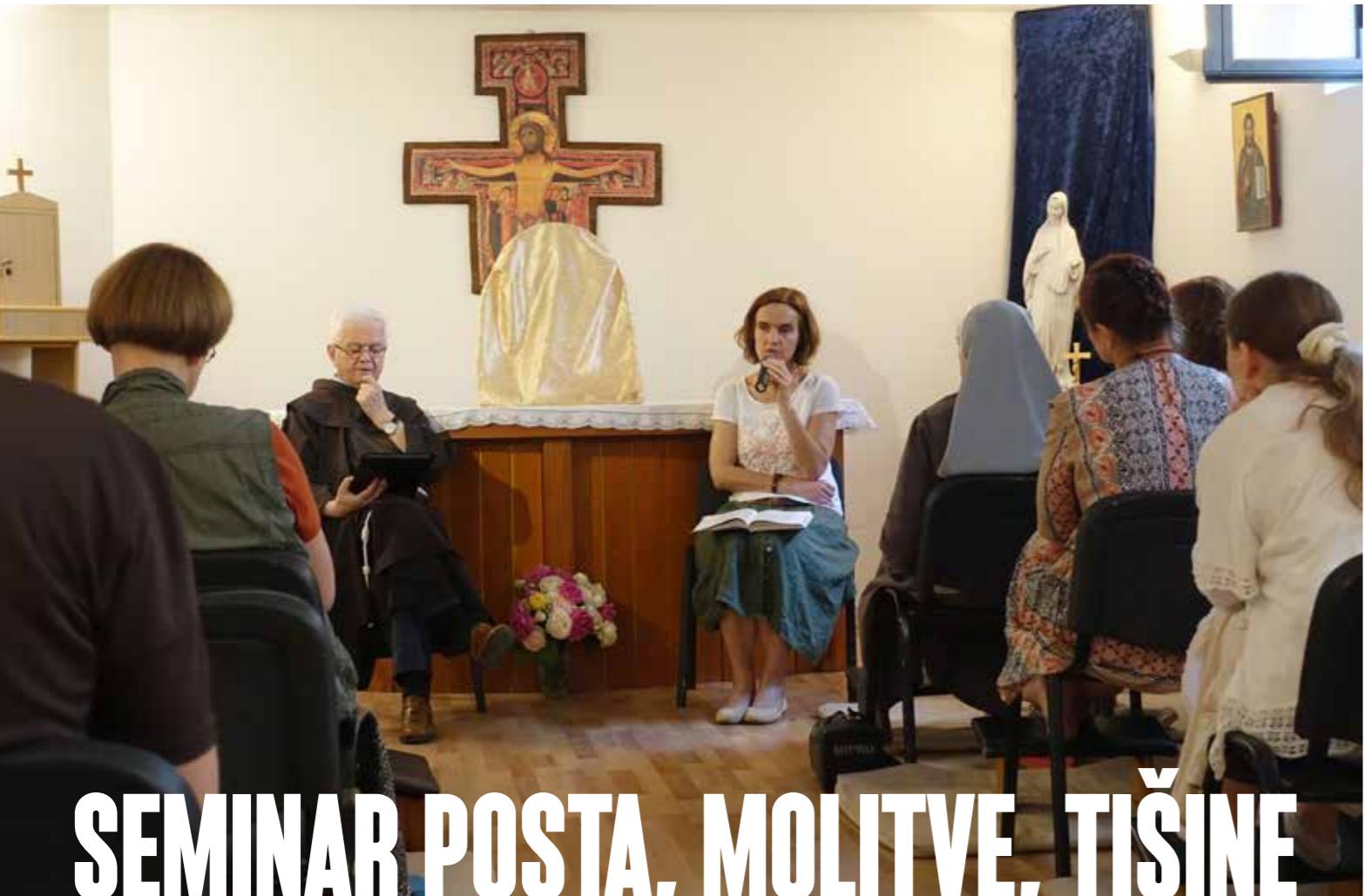
svoj franjevački habit obukao 2011. godine, baš na spomandan „Kraljice Mira“! Bijaše to za mene veliki znak i dar naše nebeske majke Marije – koju sam pogotovo u Međugorju tako zavolio! Ondje u Međugorju sam imao svoju životnu ispunjaj. Ondje u Međugorju sam se zavjetovao biti apostol Božji uz pratnju i u zajedništvu s nebeskom Majkom. Posredovanjem upravo Kraljice Mira našao sam konačno svoj toliko traženi i iščekivani mir.

Kroz cijeli proces moga obraćenja jedna od konstanti bile su međugorske poruke. No, tek prošle godine, nakon što sam postao svećenik,

ju odgovorio na moju želju, čak i prije nego što sam ga zamolio! To je naš Bog! On je u moje srce usadio tu jaku čežnju za mirom kako bih spoznao da je upravo to ono što On želi dati ovome svijetu kroz Međugorje! Zato sam 100% uvjeren da je međugorska objava od Boga!

Kao što je orbita planeta Urana bila nepravilna i nemirna, tako je bilo moje srce uzbudeno i nemirno. Kao što se moglo od te nepravilne putanje Urana *a priori* zaključiti na vanjski i viši uzrok, tako sam i ja mogao *a priori* zaključiti da moja čežnja za mirom ima vanjski i viši razlog u Bogu. Kao što su ovi znanstvenici vjerovali u postojanje (još) nevidljivog planeta, tako vjerujem i ja u (još) nepotvrđenu istinu međugorske objave. Kao što su oni vjerovali u zaključak razuma, tako i ja vjerujem u zaključak vjere – koji će pokušati i objasniti.

U Bibliji čitamo kako je krv nevino ubijenog Abela „vapila Bogu u nebo“. (Post 4,10) Proizlazi iz toga da Bog si-

SEMINAR POSTA, MOLITVE, TIŠNE

TEREZIA
GAŽIOVÁ

SVAKE GODINE, POČEVŠI VEĆ OD 1999., GRUPA HODOČASNIKA IZ LITVE HODOČASTI U MEĐUGORJE KAKO BI SUDJЕLOVALI NA SEMINARU POSTA, MOLITVE I ŠUTNJE. I ove godine došlo je njih 33, kako bi od 14. do 19. svibnja bili tu te uronili u milosno ozračje Gospine škole šutnje, posta i molitve srcem. Seminar je vodio fra Ivan Dugandžić. Neki od sudionika podijelili su s nama svoje dojmove.

„Imam 79 godina“, kaže časna sestra Alojzija, i unatoč godinama naučila sam važnu lekciju – da je moguće i da treba postiti o kruhu i vodi. Gospa ne traži nemoguće, ona nam daje ujedno i milost postiti srcem. Osjetila sam kako je molitva puno dublja kad postim. Post mi daje slobodu srca, lakoću i nestanu sve prepreke u odnosu prema Bogu. Snažnije mogu čuti Njegov glas koji progovara posebno za vrijeme noćnog klanjanja Isusu u kapelici. Sjedeći za stolom, blagujući kruh i vodu, sjetila sam se cijelog svijeta – razmišljala sam o gladi, o ženama u Africi koje su prisiljene svaki dan hodati i 20 km po vodu i nositi ju

u vrću natrag kućama. Zahvaljivala sam za to što imamo kruh i vodu i zatražila blagoslov za sve te ljude.“ Velečasnii Sigitas, egzorcist, sudjelovao je osmi put na seminaru posta. Tijekom posjeta Međugorju 2008. godine doživio je svoje obraćenje i od tada dolazi redovito svake godine. „Kad sam bio prvi put na seminaru posta, sve mi je smetalo, a nakon tog

seminara na mnoge sam stvari počeo gledati drugačije, otvorile su se moje unutarnje oči. Od tada pokušavam dolaziti svake godine posebice na seminar posta. Ne mogu više bez Međugorja. Tišina je posebno važna na seminaru, ovaj put sam osjetio poziv više ljubiti bližnje, duboko su me se dojmila predavanja fra Ivana Dugandžića.“

VIDA: „Za vrijeme noćnog klanjanja Isusu doživjela sam doslovno 'operaciju srca'. Prije seminara moje srce bilo je poput stare mješine za vino. Dobila sam novo srce i novu mješinu za novo vino (Lk 5,38). Vraćam se kući potpuno preobražena. Nakon 'preobrazbe srca' iz njega izlaze samo riječi: 'Volim cijeli svijet.' Želim da se proces koji je započeo na seminaru posta i nastavi. Zahvaljujući ovom seminaru odlučila sam ljubiti Boga i druge kako nas uči Isus: 'Ljubite jedni druge kao što sam ja ljubio vas.' Međugorje je za mene oaza mira i ljubavi.“

DIANA: „Pila sam tišinu, šutnju. Blagovala sam i hranila se šutnjom. Shvatila sam vrijednost svake riječi. Nakon isповijedi, moje mrtvo srce je oživjelo. Iskusila sam nježan Gospin zagrljaj. Klanjavući se Isusu, doživjela sam susret sa sobom i ugledala sam sebe kao u ogledalu. Priroda mi je cijelo vrijeme pjevajući ponavlja Zdravo Marijo.“

IRENA: „Za vrijeme seminara posta moje iskustvo je kako je klanjanje Isusu liječenje srca, posebno noću. Osjećala sam da se Gospa moli zajedno sa mnom i Gospodin odgovara na sva moja pitanja.“

EVELYN: „Tišina i šutnja pomogli su mi čuti sebe. Shvatila sam kako ljutnja nije samo nešto negativno, jer kad nju prepoznam, pomaže mi otkriti zašto se ljutim. Napravila sam popis osoba na koje se u svom životu ljutim. Razmišljala sam o tome, analizirala i na kraju sam shvatila da sam u biti najviše ljuta na sebe i tako zauzimam mjesto Bogu.“

KAZIMIER: „Sve što se događalo na seminaru posta promatrao sam očima umjetnika. Crpio sam nove ideje za svoj rad, sebe kao umjetnika, kipara. Posebno iskustvo mi je bilo klanjanje Isusu u pet sati ujutro u kapelici. Za vrijeme tog klanjanja i u tišini počeo sam pisati pismo zahvalnosti Bogu i moje srce se počelo još više otvarati. Bilo je to kao 'rendgen srca', počeo sam plakati kao dijete i zahvaljivao sam Bogu za čitav svoj život.“

PAULINA: „Na seminaru sam doživjela veliku ljubav. Posebno za vrijeme zajedničkog blagovanja kruha primijetila sam jednu staricu koja je sjedila nasuprot meni. Ta baka bi poljubila svaki komadić kruha prije nego bi ga stavila u usta. To je u mom srcu rodilo snažnu želju iskrenog obraćenja.“

OKSANA: „Nekoliko misli sa seminara, koja su mi dale konkretni odgovor:

- Božja riječ je živa, ima snagu pretvoriti pustinju mog srca u vrt koji opet cvjeta.
- Puno lošije od ateizma jest površno, indiferentno kršćanstvo u kojem ne živimo srcem.
- Samo Duh Sveti može mijenjati naša srca.
- Osoba koja treba moju konkretnu pomoć, trenutno je moj najsigurniji put do Boga.
- Osmijeh donosi u naše živote komadić Božjeg kraljevstva.
- Misao sa predavanja: „Strah je pokucao na vrata. Otvorila je vjera i na pragu nikoga nije bilo.“

ŠTO JE VIŠE LJUBAVI, VIŠE JE PROSTORA ZA ŽIVOT

PAULA TOMIĆ

UMeđugorju je od 24. do 27. svibnja održan peti Međunarodni seminar za život koji je objedinio dosadašnje susrete za liječnike i medicinsko osoblje, koji su u Međugorju održani već četiri puta, te Pro-life seminar koji je prošle godine bio održan po prvi put. Tema ovogodišnjeg okupljanja bila je tema i svih ovogodišnjih seminara: Da ljubav vaša sve više raste. (Fil 1,9) – U Gospinoj školi, a sudjelovalo je oko 200 sudionika iz Hrvatske, Bosne i Hercegovine, Slovenije, Austrije, Njemačke, Belgije, Francuske, Engleske, Irske, Nizozemske, Italije, Litve, Latvije, Ukrajine, Mađarske i Slovačke. Seminar se kao i inače sastojao od predavanja, svjedočanstava i sudjelovanja u večernjem molitvenom programu, te molitve na Podbrdu i Križevcu.

Ovo je seminar s Majkom života, pod Gospinim plaštem, namijenjen liječnicima, medicinskom osoblju, braniteljima života, onima koji su izgubili dijete na spontan ili namjeran način, onima koji žele imati djecu, pro-life aktivistima, žrtvama obiteljskog nasilja, samohranim roditeljima, trudnicama, svima onima koji na bilo koji način povezani sa svrhom života – istaknula je Marija Dugandžić iz organizacijskog odbora međunarodnih seminara.

Predavač na seminaru bio je fra Ante Vučković, ofm, inače član franjevačke provincije Presvetoga Otkupitelja sa sjedištem u Splitu. Osim što je profesor filozofije na Katoličkom bogoslovnom fakultetu Sveučilišta u Splitu, fra Ante je poznati voditelj duhovnih vježbi, seminara i duhovnih obnova. Kroz svoje duboke i široke te nadasve nadahnjuće analize biblijskih tekstova, fra Ante svaki put uspijeva donijeti jedan novi i drugaćiji pogled na Božju riječ.

Ukorjenjuje ju u čovjekova stanja, emocije, ponašanja, okolinu, običaje te pomaže slušatelju sagledati samog sebe i svoje probleme kroz prizmu Božjeg pogleda i Božjih zakona.

Fra Ante je tih dana predvodio i večernja misna slavlja, a o samom je seminaru istaknuo: *Organiziramo se oko Bože riječi, molitve, oko svakodnevnog međugorskog programa. U središtu stoji seminar za život, u središtu je Bog kao izvor života. Trudimo se oko toga da svakom životu, koliko tko može, otvorimo*

širi prostor, kako bi se razvijao, rastao, te se tako na neki način ispunji biblijska riječ: 'Da ljubav vaša sve više raste u spoznaju i potpunu pronicanju te mognete prosuditi što je najbolje da budete čisti i bespriječni za Dan Kristov...' (Fil 1,9). Sto je više ljubavi, više je prostora za život.

Razlika koja obilježava ovaj seminar, kao i ostale međugorske seminare – određena je s jedne strane karakterom samog predavača koji je svoja izlaganja usmjerovali na jedan cilj seminara: obnoviti osobni odnos i susret između svakog sudionika i Boga. Razlog tome je pronašao u misli danskog filozofa, teologa i književnika Sørena Kierkegaarda koji je rekao kako se čovjek razvija u omjeru na odnos koji mu je najvažniji u životu. Pa tako ako mu je najvažniji odnos sa samim sobom – razvijat će se onolikolikor je on sam; ako mu je najvažniji odnos s drugom osobom – razvijat će se do mjere te osobe; a ako mu je najvažniji odnos s Bogom – razvijat će se do mjere Božje, a to znači u beskraj.

Drugi razlog je svakako molitveno ozračje koje Međugorje nudi sa svojim mjestima molitve (Podbrdom i Križevcem) te večernjim molitvenim programom i sakramentom ispovijedi. Sve to pomaže sudionicima seminara da dublje upoznaju Ljubav koja, kako kaže sv. Pavao u citiranom odlomku iz Poslanice Filipljanima, nije neki osjećaj, emocija – nego dapače puno više: spoznanje i pronicanje onoga što je u skladu s Božjom voljom i naukom Života.

Sudeći po dojmovima sudionika seminara, čini se da je sve to skupa utjecalo na to da je svatko od njih bio Božjom milošću potaknut na osobno obraćenje i vlastito redefiniranje odluka za život. Nadati se da će ovo ozračje života iz njihovih srca snažnije poteći i u sfere društva u kojem žive i djeluju.

BORNA RELJA, rođena u Livnu, živi u Frankfurtu, Njemačka. Po struci znanstvenik – biolog. Radi kao docent na Geóthe Institutu u Frankfurtu.

Na ovom seminaru sudjelujem po prvi put. Došla sam na majčin nagovor, koja je ovdje bila prošle godine. Na poseban način sam dirnuta tekstovima iz Evangelja koji su mi i od prije poznati, ali sam sada prvi put kroz njih vidjela sebe. Za mene je seminar bio tako dubok, prepun sadržaja i skoro preveliko vremena da se o svemu primjenom porazmisli. Osobno se nalazim u konfliktu oko nekih stavova Crkve i svijeta, ali sada vidim kako me je fra Ante oslobođio straha od suda, jer sam otkrila da ne sudi Bog nego ljudi. Fra Ante je ukazao na ono bitnije što se nalazi iznad nas i svijeta. Zahvalna sam fra Anti jer nam nije govorio što moramo činiti, nije bilo imperativa, nego nas je vodio prema Božjoj logici, iznad etičkih stava postavljenih od ljudi, dajući nam slobodu da u tom Božjem svijetu onda sam biramo i donosimo odluke.

RUŽICA MAJER, rodom iz Pleternice, živi u Austriji, radi kao kućna pomoćnica za osobe s invaliditetom.

Za seminar sam saznaла sasvim slučajno, preko interneta i evo me ovdje po prvi put. Posebno su me se dojmila fra Antina predavanja i njegov način produbljivanja Biblije. Što sam više ulazila u tekst, to sam se više obogaćivala i to mi je pomagalo u mom osobnom rastu prema Bogu. Prvo čovjek mora srediti vlastiti vrt, pa onda ići dalje sređivati tuđe vrtove!

VINETA PORINA iz Latvije, po struci sociolingvist i političar. Do prošle godine je bila član Parlamenta, a sada je jedan od kandidata za izbore.

Prvi sam put na seminaru za život ovakvog tipa. Prošle sam godine bila u Rigi (glavni grad Latvije) gdje se održavala godišnja svjetska PRO-LIFE konferencija na kojoj su bili izaslanici iz Engleske, Poljske, Amerike i Austrije. Na ovaj su me seminar pozvali članice zajednice Svjetlo Marijino i okupila sam grupu od nas osam (jedan svećenik i 7 pro-life aktivista). Oduševljena sam s fra Antonom, za kojeg vidim kako je visokointeligenstan i vrlo ugodan. Pravo ga je zadovoljstvo slušati. Također mi odgovara Međugorje kao mjesto molitve. Na početku sam bila iznenadena načinom vođenja seminara jer sam očekivala već standardnu pro-life tematiku (informacije o štetnosti abortusa, podrška ženama, borba za pro-life zakone), dok nisam shvatila kako ovaj seminar više vodi do osobne unutarnje promjene. Ako se ja kao liječnik, političar, lingvist iznutra promijenim, iznutra uspostavim mir – onda ću ga moći nositi i u ono čime se bavim!

MALIKA ZITOUN, dolazi iz Italije (Reggio Emilia), po struci bolničarka.

Za seminar sam čula preko najava na Radio Mariji. Najvrjednija na seminaru su mi ova biblijska razmatranja koja mi pomažu produbiti moju osobnu problematiku. Također me oduševio molitveni dio seminara jer su molitvena razmatranja za vrijeme klanjanja, molitve krunice ili križnog puta bila tako duboka. Molitva mi je pomogla da se fiksiraju teoretske i obogaćujuće spoznaje o privatnom i profesionalnom životu.

MEDJ' DO IT

U PARIZU JE OD 12. DO 14. SVIBNJA, NAKON DVADESET I OSAM GODINA MLADIFESTA U MEĐUGORJU, ODRŽAN I PRVI FESTIVAL MLADIH U FRANCUSKOJ, KOJEMU SU ORGANIZATORI DALI NAZIV „MEDJ' DO IT“.

Dio ugođaja međugorskog Mladifesta Parizani su mogli osjetiti kroz tri dana molitvenog druženja. Organizatori su pozvali sve članove festivalskoga zbora i orkestra da dođu u Pariz i tako dadnu svoj doprinos. U Pariz su stigli mladi iz nekoliko europskih država. Ono što je posebno zanimljivo

vo i na što smo jako ponosni jest to da je najviše bilo nas Hrvata. Zahvalni smo Bogu što smo imali priliku dati doprinos ovom načinu evangelizacije Francuske, kojoj je ona neophodna. O detaljima ovog molitvenog susreta razgovarali smo s Melanie Arive, jednoj od najzaslužnijih osoba da se ovaj susret održao. Melanie je dugogodišnja članica Međunarodnoga zbora međugorskog Mladifesta.

Melanie, kako ste došli na ideju organizirati Mladifest u Francuskoj?

Već dugo godina u srcu nosim ovu želju. Žalosti me što u Međugorju vidim tako malo Francuza. Svim srcem sam željela da Međugorske milosti budu prepoznate i u Francuskoj.

Na Križevcu sam 6. kolovoza 2015. godine prije posljednje mise Mladifesta susrela oca Clementa koji je bio tek zaređen. Primjetila sam da je Francuz pa smo kratko razgovarali. Dva mjeseca nakon toga susrela sam ga na jednom molitvenom susretu. Razgovarali smo o tome kako bismo trebali nešto konkretno učiniti za Gospu i kako Međugorje približiti Francuskoj. Otač Clement je predložio da osnujemo malu molitvenu skupinu i da se susrećemo makar jednom mjesечно kako bismo zajedno molili krunicu i živjeli Gospine poruke.

Danas je ova naša mala skupina imenom „Gospina zvijezda“ dio Marijanskog saveza, marijanskog pokreta koji promiče aktivnosti vezane uz Blaženu Djevicu Mariju, osobito svakodnevnu molitvu krunicu.

Prošle sam godine ocu Clementu predložila sastanak na kojem bismo pokušali pronaći načine kako Međugorje u Francuskoj učiniti poznatijim. Predložila sam kako bi bilo dobro pozvati prijatelje iz Međunarodnog festivalskog zbora s međugorskog Mladifesta da dođu u Pariz. Otač

Clement je prijedlog prihvatio, a u svemu nas je ohrabril i podržala i gđa. Sabrina Čović Radojičić.

Tko je sve bio uključen u organizaciju?

U organizaciju su bili uključeni većinom moji prijatelji, mladi ljudi koji su dolazili u Međugorje te mladi koje smo otac Clement i ja upoznali prošlog ljeta u francuskoj hodočasničkoj skupini mladih „Club Medj“. Otač Clement je jedan od svećenika koji je vodio ovu skupinu i on je predložio tim mladima da se pridruže projektu. Drugi svećenik iz ove skupine smislio je ime „Medj' Do It“. Istakla bih i mladića Kevina koji je u početku mislio da ne će biti puno uključen u ovaj projekt već možda samo usput malo pomoći. Na kraju ne samo da je bio jedan od

najuključenijih u organizaciju ovoga projekta već je postao i rizničar udruge.

Kako su tekle pripreme?

Već smo u rujnu prošle godine donijeli prve programske nacrte. Namjera nam je bila organizirati jedan molitveni vikend na kojem bismo pokušali donijeti djelić ugođaja s međugorskog Mladifesta. Ono što ovaj festival ipak malo razlikuje od onog međugorskog jest da on nije isključivo samo za mlade, već je otvoren svima koji žele otkriti Međugorje. Naša je želja bila da ljudi mogu doživjeti sve milosti i blagoslove koje Bog daje preko Djevice Marije u Međugorju, ali ovdje, u Francuskoj. U listopadu smo organizirali prvo okupljanje s budućim članovima zainteresiranim za sudjelovanje u organizaciji. Organizacija je išla korak po korak. Onog trenutka kad smo dobili potvrdu za mjesto održavanja festivala, mogli smo u organizacijskom smislu krenuti malo bržim tempom.

Je li bilo poteškoća?

Mnogi, pa čak i udruge povezane s Međugorjem, nisu vjerovali da je nešto ovakvo moguće organizirati u Francuskoj. Na početku smo imali puno problema s pronalaskom lokacije za održavanje susreta. Moram reći da su, kad govorimo o Međugorju,

mnogi svećenici u Francuskoj nažalost skeptici, pa smo i prepostavljadi da ne će biti lako pronaći mjesto. Drugi problem bio je taj da nas je bilo jako malo koji smo stvarno bili uključeni u organizaciju. Puno ljudi je mislilo da je ideja dobra, ali se nisu željeli obvezivati i čekali su da vide što će od svega toga biti. No, nas nekolicina je u svojim srcima ipak osjećala neku sigurnost da ćemo naći rješenje i da će se susret i održati. Tako je i bilo. Dok sam bila sam u Međugorju, 29. prosinca, primila sam poziv od sestre Genevieve iz Zajednice blaženstava. Rekla je kako bi svećenik iz župe sv. Agneze u Maisons-Alfortu, u jednom dijelu Pariza, bio jako sretan ako bi se naš susret održao u njihovoj župi. Znakovito je to jer je Zajednica blaženstava jedina francuska zajednica koja živi i djeluje u Međugorju. Primiti ovu potvrdu u Međugorju, neposredno prije Nove godine, za mene je bio znak da Gospa želi ovaj događaj u Francuskoj.

Recite nam nešto o programu susreta?

Prvotna žELJA nam je bila da program susreta bude što sličniji Mladifestu. No iz različitih razloga on nije bio potpuno identičan, što je i opravdano. Ipak, suština susreta je bila ista. Smjenjivale su se molitve, zazivi Duha Svetoga, pjesme, kateheze, svjedočenja. Prije mise molili smo krunicu, pjevali litanije, a nakon mise imali klanjanje Isusu u Presvetom oltarskom sakramantu.

Iako smo očekivali da će s nama biti i međugorski župnik fra Marinko, on nažalost iz opravdanih razloga nije mogao doći u Pariz. Ipak, zahvaljujući suvremenoj tehnologiji, fra Marinko je bio s nama. U Međugorju je snimio kratki video prilog u kojem je govorio o Međugorju i svemu što Bog preko Gospe daje svima nama. Tako su svi naznačni ipak imali priliku čuti pastirsku poruku 'prvog čovjeka Međugorja', na čemu sam mu jako zahvalna. Fra Marinko mi je dao obećanje da će svakako iduće godine doći u Pariz na naš Mladfest, čemu se radujemo.

„Medj' Do It“ je iza nas. Što dalje?

Oni koji poznaju Međugorje svjedoče da su osjetili molitveni ugodaj iz Međugorja. Oni koji u Međugorju nisu još bili, nakon ovoga susreta želete ići u Međugorje. Neki od njih već su rezervirali svoje putovanje za ovo ljeto. Zahvalna sam Bogu i Gospo što su, kroz ovaj molitveni vikend, pozvali svoju djecu.

Već sada planiramo „Medj' Do It“ za iduću godinu, ali ovoga puta bitno veći. Tijekom godine, kao pripremu, planiramo upriličiti nekoliko molitvenih susreta po uzoru na međugorski večernji molitveni program. Želimo stvoriti i mali francuski zbor i orkestar poput onog međugorskog, koji bi animirao ovakve događaje.

Sjedeće godine bit će lakše. Nakon završetka ovog susreta, neki su ljudi (čak i svećenici) stupili u kontakt s ocem Clementom i rekli da su spremni sudjelovati u organizaciji sljedećeg festivala „Medj' Do It“.

Osjećam Božji prst u svemu ovome... Mi koji smo samo mali instrumenti u njezinim rukama zahvaljujemo našoj dragoj Gospo svim srcem. Molim i sve vas da molite s nama kako bismo nastavili raditi na ovom projektu. Neka nas sve Bog blagoslovi i neka nas štiti moćni zagovor naše Gospe, Kraljice Mira.

Priredio: Zlatko Špoljarević

SVJEDOČANSTVA SUDIONIKA FESTIVALA

Htjela sam biti na kanonizaciji Jacinte i Francisca, 13.5. u Fatimi. No Gospa je za mene imala druge planove! Bila sam blagoslovljena i osjećam se zahvalnom zbog kiše milosti koja je pala na župu sv. Agneze tijekom festivala.

Svatko tko je bio u Međugorju zna kako je osjetiti naznačnost Marije. Mogu reći da je naša Gospa, Kraljica Mira iz Međugorja bila prisutna među nama tijekom ova 3 dana. Ali ne samo zbog prisutnosti prekrasnog kipa iz Međugorja koji su nam donijeli mladi iz BiH. Ona je bila prisutna u stalnoj radosnoj atmosferi koju su svi doživjeli, ona je također bila prisutna u ljepoti i snazi zbara koji nam je pomogao da podigneмо svoje duše u raj tijekom cijelog festivala. Bila je prisutna u ljubavi koja je zračila iz Presvetog oltarskog sakramenta izloženog za vrijeme klanjanja. Bila je prisutna u dubokom jedinstvu koje je povezivalo sve različite nacionalnosti. Bila je prisutna u dirljivim svjedočenjima. Ona je bila među nama dok smo molili krunicu na različitim jezicima. Ponovno me Gospa ispunila majčinskom ljubavlju i darovala neprocjenjivim darom unutarnjeg mira i unutarnje radosti. Za ovu milost vječno sam zahvalna.

I zbilja: „Kad biste znali koliko vas volim, plakali biste od radosti.“

Agnès, Francuska

Mladfest u Parizu veliki je Božji dar za sve nas. Bilo je veličanstveno slaviti Njegovu ljubav i veličinu u poznatom i velikom gradu kao što je Pariz, u kojem, nažalost, malo ljudi prepoznaje Božju blizinu. Osim programa koji smo imali u župi u kojoj se održavao Mladfest, posebno mi je bilo dojmljivo slaviti Boga pjesmom i plesom u metrou, na aerodromu i na ulicama Pariza kao što smo mi to činili. Bili smo kao jedna veća obitelj, pjevali smo, molili, radovali se te tako ispunili stranice naših života još jednim predivnim i nezaboravnim iskustvom. Sigurna sam da će Mladfest u Parizu iduće godine biti još veća Božja rijeka koja će svoj tok pronaći u srcima još većeg broja ljudi.

Iva, Hrvatska

Svaki se dan za vrijeme trajanja festivala povećavao broj vjernika, a u nedjelju, zadnjeg dan festivala, Crkva je bila prepuna. Svjedočenja Francuza koji su se u Međugorju obratili bila su posebno dirljiva.

Izdvojio bih i kratki video župnika fra Marinka Šakote, preveden na francuski, kojim je vjernicima barem na trenutak približio Međugorje. Mene je kao glazbenika i dirigenta veselilo što su pojedinci preveli naše pjesme na francuski jezik te su svi naznačni pjevali i time još više približili duh Međugorja srcima vjernika. Velika hvala Melanie, članici festivalskoga zbara, jednostavnoj i skromnoj djevojci koja je najviše učinila oko organiziranja ovoga festivala!

Damir, BiH

Kad Gospa zove, ne možete čekati, morate ići! Zahvalan sam što sam imao priliku podijeliti svjedočanstvo o svom obraćenju i pozivu koji se dogodio u Međugorju 2010. godine. Znakovito je to da se ovaj festival održavao u danima kad smo slavili 100. obljetnicu Gospinih ukazanja u Fatimi. Zahvaljujem organizatorima Medj-do-it festivala, koji su se nesrećno davali kroz ova tri dana i činili sve da nam bude što ugodnije boraviti u njihovu gradu. Vidimo se i iduće godine na pariškom Mladfestu!

Lorenzo, Italija

28. MLADIFEST

MEĐUNARODNI MOLITVENI FESTIVAL MLADIH
Međugorje, 1. 8. - 6. 8. 2017.

DA LJUBAV VAŠA SVE VIŠE RASTE
I molim za ovo: da ljubav vaša sve više i više raste u spoznanju i potpunu pronicaju te moguće prosuditi što je najbolje. (Fil 1,9)

PROGRAM

Utorak, 1. 8. 2017.

18.00	Molitva krunice
19.00	SVEĆANO OTVARANJE MLADIFESTA
Euharistija	
21.00 – 22.00	Klanjanje pred Presvetim

Srijeda, 2. 8. 2017.

06.00 – 06.40	Krunica na Podbrdu kod Gospina kipa
09.00	Molitva
Kateheza	
Svjedočanstva	
12.00	Andeo Gospodnji
Predah	
16.00	Svjedočanstva Cenacolo
18.00	Krunica
19.00	Euharistija
21.15	Predstava zajednice Cenacolo

Subota, 5. 8. 2017.

09.00	Molitva
Kateheza	
Svjedočanstva	
12.00	Andeo Gospodnji
Predah	
16.00	Svjedočanstva
18.00	Krunica
19.00	Euharistija
20.30 – 21.30	Meditacija sa svjećama i molitva pred križem

Četvrtak, 3. 8. 2017.

09.00	Molitva
Kateheza	
Svjedočanstva	
12.00	Andeo Gospodnji
Predah	
16.00	Svjedočanstva
18.00	Krunica
19.00	Euharistija
20.30 – 21.30	Procesija s Gospinim kipom i klanjanje pred Presvetim

NAPOMENE

- Ponijeti sa sobom mali radio s FM frekvencijom i slušalice, Bibliju, suncobran.
- Skupine koje će sudjelovati na Mladfestu neka ne planiraju druge programe.
- Za vrijeme trajanja susreta mladih (osim u nedjelju) ne će biti sv. misa za hodočasnike tijekom prijepodneva. Svi će hodočasnici dolaziti na sv. misu navečer, zajedno s mladima.
- Za cijelo vrijeme Mladesta osiguran je simultani prijevod na hrvatski, engleski, talijanski, njemački, francuski, španjolski, portugalski, poljski, slovački, slovenski, mađarski, rumunjski, ruski, češki, korejski, arapski, mandarinski kineski i kantoneški kineski.

UMEĐUGORJU IMA PONEŠTO ZA SVAKOGA

U vremenu kada čovječanstvo proživljava kriju duha, kada mnoge kršćanske i moralne vrjednote gube na vrijednosti, nebo Crkvi daruje Međugorje u kojem nas Gospa već 37 godina poziva na promjene; poziva na mir, molitvu, obraćenje, istinsku vjeru, a to je upravo ono što danas najviše nedostaje. Tim promjenama svakodnevno svjedočimo ovdje u Međugorju. Kroz razgovor s mladićem koji dolazi iz grada Newcastle upon Tynea na sjeveroistoku Engleske, donosimo jedno takvo svjedočanstvo. Thomas Tom Lascelles, dvadesetogodišnji mladić rođen je s celebralnom paralizom. Cijeli svoj život, praktički od rođenja, prikovan je za invalidska kolica. Unatoč fizičkom hendikepu za ovoga mladića ne postoje prepreke niti nerješivi životni problemi. Međugorje je danas njegov drugi dom u kojem živi i ostvaruje svoje snove.

Thomas, kada si prvi put čuo za Međugorje?

Za Međugorje sam čuo još u djetinjstvu, čitajući letke u kojima se pozivalo na hodočašće u to mjesto. Samo ime mi je nekako zapalo za uho jer je jedna od onih riječi koje se teško izgovaraju. Sjećam se da sam običavao pitati majku kako se Međugorje ispravno izgovara? O svemu što se ovdje događalo i nisam znao puno, osim da se tu okuplja mnoštvo hodočasnika iz cijelog svijeta i da se puno moli. Prve ozbiljnije spoznaje dobio sam od prijatelja p. Senana Ryana, redovnika iz Irske, koji o Međugorju uvijek govoriti s velikim oduševljenjem.

Kada si odlučio doći u Međugorje?

Jednom sam prigodom p. Senana upitao gdje će ići na odmor. Odgovorio je: Idem u Međugorje. Ponovno sam ga, više u šali upitao: Mogu li ja poći s tobom? Na moje iznenadenje odgovorio je potvrđeno. Tako sam, gotovo neplanirano, u srpnju 2015., došao na svoje prvo hodočašće u Međugorje. Iskustvo s ovog prvog hodočašća bilo je nešto izvanredno. Pored mnogih drugih lijepih stvari u Međugorju, na mene je tada osobito dubok dojam ostavio večernji molitveni program na kojem su zajedno molili desetci tisuća ljudi iz cijelog svijeta. Tada sam pomislio: Da, vjera je ovdje uistinu živa. Po povratku u Englesku osjećao sam čežnju za Međugorjem i jedva sam dočekao da ponovno dođem. Sljedeći dolazak u Međugorje bio je već iduće godine. Taj tjedan je bio čak i bolje iskustvo ispunjeno s toliko milosti i blagoslova. Od tada, provodim vrijeme na relaciji Engleska-Međugorje, a u međuvremenu sam ovdje u Međugorju iznajmio i jedan apartman.

Što tako snažno privlači hodočasnike iz cijelog svijeta u Međugorje?

Ponajprije Gospina nazočnost. Ali, ne samo to. Mnogi ljudi nakon hodočašća u Međugorju kažu: Želim sa sobom ponijeti barem djelić ovoga mira koji Međugorje pruža,

MILJENKO MUSA

JEDAN OD RAZLOGA ZAŠTO ŽELIM VIŠE BITI U MEĐUGORJU JEST I TAJ ŠTO ŽELIM DOBRO SAVLADATI HRVATSKI JEZIK. JEDNOGA DANA ŽELIM OBUCI FRANJEVAČKI HABIT, ZAVRŠITI BOGOROSLOVIJU I, AKO BOG DA, POSTATI HERCEGOVACKI FRANJEVAC. NEMOJTE NI SUMNJATI DA JE TO MLADIĆ U INVALIDSKIM KOLICIMA NEMOGUĆE OSTVARITI.

a to je i najljepši i najvrijedniji suvenir koji hodočasnik odavde može ponijeti svome domu. Oni u zajednici u kojoj žive osobnim primjerom postaju svjedoci mira, obraćenja i novog života. Ljudi vide pozitivne promjene u životima onih koji su imali iskustvo Međugorja i to je ono što ih ovdje privlači. A kada jednom dođete u Međugorje onda mu se stalno vraćate.

Koji bi od programa koji se hodočasniku u Međugorju nudi posebno istaknuo?

Sv. misa je svakako središnji dio programa za sve hodočasnike. To je vrijeme i prigoda za naš osobni susret s Isusom. Važne su i osobito posjećene molitve klanjanja. Brdo ukazanja i Križevac također su neizostavni dio programa svakog hodočasnika. No, mene ovdje osobito fascinira veliki broj vjernika koji u dugim redovima čekaju na ispovijed. Mislim da je Međugorje u svijetu po tome postalo prepoznatljivo. Osobno sam ovdje upoznao veliki broj onih koji su na sakrament ispovijedi gotovo i zaboravili te se ovdje nakon godina i godina ponovno ispovjedili. Mislim da je jedan od razloga zašto je tome tako i taj što je, zahvaljujući iznimnoj žrtvi međugorskih frataru, ispovijed ovdje svakodnevno dostupna od ranog jutra do kasno u večer.

Veliki je broj hodočasnika koji dolaze u Međugorje iz Engleske.

Hvala Bogu da je tako. Živimo u vremenu u kojem se kriza vjere osjeća u cijelom svijetu. To znači da i potreba i potraga za Bogom još uvijek postaje. Na žalost, po mnogim pokazateljima, moram reći da vjera u Engleskoj polako odumire. U mjestu u kojem živim prosječna je starost onih koji idu na sv. misu oko 50 ili više godina. Mladi gotovo da na misu više i ne idu. Za razliku od Newcastle upon Tynea, ovdje u međugorskoj crkvi susrećem mnoštvo mladih ljudi iz cijelog svijeta. Kako samo krasan

Snimio Mateo Ivanković

primjer mladima jesu upravo mladići i djevojke iz ove župe koji svakodnevno sudjeluju na sv. misi. Koliko je samo programa i aktivnosti kroz koje su vaši mladi snažno uključeni u život ove župe. Toga tamo odakle ja dolazim nema. I sam imam veliki razlog zbog kojega sam mladić iz ove župe jako zahvalan. Osobno sam duboko dirnut, a pomalo i zavidan na vašoj Frami. Ozrače u kojem se ti mladi ljudi druže i provode vrijeme je nešto posebno.

Na čemu si to osobito zahvalan mlađima župe Međugorje?

Od mog prvog dolaska u Međugorje prije nepune dvije godine imao sam dvije velike želje: popeti se i na Brdo ukazanja i na Križevac. Zahvaljujući momcima iz Cenacola, prva mi se želja i ostvarila. Moliti na Brdu ukazanja za mene je bilo zaista nešto jedinstveno. Tražio sam potom načina kako ostvariti i drugu veliku želju – uspeti se na Križevac. Pomislio sam da bi u ovom za mene velikom pothvatu momci iz Cenacola ponovno mogli pomoći. No, tamo su mi ovaj puta rekli kako me iz sigur-

nosnih razloga ne smiju nositi gore. Nisam gubio nadu jer sam znao da će Božja providnost odrediti vrijeme i način kada će se uspeti i na Križevac. I kako to obično biva, Ona djeluje upravo onda kada najmanje očekujemo. Ove godine na Veliki četrrtak nakon obreda prišao mi je mladić iz ove župe Darko Zovko i upitao:

- Thomas, želiš li sutra ići na Križevac?
- Je li ti to meni ozbiljno govorиш? – odgovorih.
- Da, mislim ozbiljno. – rekao je.
- I iznjeli bi ste me na Križevac? – pitao sam ga kroz suze.
- Da, ja i moji prijatelji želimo te iznijeti na Križevac. – odvratio je spremno Darko.

Bio sam ispunjen takvom radošću da nisam mogao zaspati cijelu noć. Neprestano sam plakao. Ono što je ovaj pothvat učinilo još posebnijim bila je činjenica da će se između svih dana u godini ovo dogoditi upravo na Veliki Petak. Sutradan su došli po mene i autom me dovezli do podnožja Križevca, a potom me počeli nositi od postaje do postaje prema križu. Sjedio sam u metalnoj stolici koju su posudili od zajednice Cenacolo. Na rukama tih mladića uistinu sam osjetio kako sam na putu s Kristom. Želim naglasiti i ovo, dok su me nosili uz brdo, jedino o čemu sam mogao razmišljati bilo je: OVO JE ONO ŠTO MEĐUGORJE STVARNO JEST.

Čini se da su i mladići koji su te nosili na neki način iskusili Veliki Petak?

Sigurno da jesu (smijeh!) jer ja nisam baš sitne građe. Dok smo se mi uspinjali, većina je župljana već silazila

Mnogi ljudi nakon hodočašća u Međugorju kažu: Želim sa sobom ponijeti barem djelić ovoga mira koji Međugorje pruža, a to je i najljepši i najvrijedniji suvenir koji hodočasnik odavde može ponijeti svome domu.

s brda. Oni koji me poznaju bili su istinski dirnuti gestom ljubavi tih mladića. Sjećam se da smo susreli i župnika fra Marinka. Nikada neću zaboraviti radost i ponos na njegovu licu što zbog mene, što zbog čina ovih mladića.

Trebalo nam je otprilike sat i pol da dodemo do vrha. Kada smo konačno stigli, još uvijek nisam mogao vjerovati da je san postao stvarnost. Bio sam obuzet osjećajima radosti, sreće, mira, ali dijelom i tuge jer ipak je to bila pobožnost križnog puta.

Kada smo se primakli Križu, postavili su me na mjesto za koje sam prepostavljao da je bilo nekakva vrsta sjedišta u podnožju Križa, ali sam kasnije saznao da je to u stvari oltar. Osjećao sam se pomalo neugodno jer nikada u svom životu nisam sjedio na oltaru, no nije bilo drugog pogodnjeg mesta da me odlože. Tada su se momci odmakli u stranu i ostavili me da u tisini zahvaljujem

Gospodinu. Bio sam u svom svijetu i ne mogu se sjetiti koliko smo dugo ostali tamo gore. Sjedio sam leđima naslonjen na temelje Križa i molio se na razne nakane; za sebe, za svoju obitelj, svoje prijatelje, za sve u Engleskoj. Posebno sam molio za ove momke koji su me iznijeli, a to činim i dalje.

Možeš li se sjetiti njihovih imena?

Svakako, kako bih ih mogao zaboraviti?! Svojom velikodušnošću, poniznošću i žrtvom za mene oni su trajno zapisali svoja imena u moje srce. To su: Danijel Buntić, Ivan Čilić, Nenad Čilić, Robert Elez, Luka Šego, Franko Gugić, Bernard Zovko i Darko Zovko. Jedan od njih je automehaničar, drugi vlasnik hotela, treći je student, četvrti posjeduje pansion, peti taksi itd.

Na koji je način Međugorje utjecalo na tvoj život?

Međugorje je u potpunosti promjenilo moj život. Ovdje sam našao odgovore na mnoga važna životna pitanja.

Na koja konkretno pitanja?

Oduvijek me nekako privlačio svećenički poziv, no nikada do kraja nisam bio siguran radi li se samo o površnoj privlačnosti ili me Bog zaista zove da mu do kraja posvetim svoj život. A onda sam, došavši u Međugorje, video s kojom odgovornošću, s kojom žrtvom i s koliko ljubavi i strpljenja ovdašnji franjevci služe svakom hodočasniku koji ovdje dode. To mi je na neki način otvorilo oči i učvrstilo me u odluci da je moje životno poslanje – biti svećenik. Istanuo bih, ako smijem, župnika fra Marinka koji je zbog svoje radosne i neumorne službe primjer radnika na Božjoj njivi. On uvijek nade vremena za svakoga. Jedna od stvari koje mi je on svojim primjerom pokazao jest ta da i mala djela mogu govoriti glasnije od riječi, jer stvarno ponekad ne moraš izgovoriti niti jednu riječ, već je dovoljan samo jedan blagi osmijeh. Primio sam mnogo milosti i blagoslova preko njega. Beskrajno sam mu zahvalan na tome. Jedan od razloga zašto želim više biti u Međugorju jest i taj što želim dobro savladati hrvatski jezik. Jednoga dana želim obući franjevački habit, završiti bogosloviju i, ako Bog da, postati hercegovački franjevac. Nemojte niti sumnjati da

Od mog prvog dolaska u Međugorje prije nepune dvije godine imao sam dvije velike želje: popeti se i na Brdo ukazanja i na Križevac. Zahvaljujući momcima iz Cenacola, prva mi se želja i ostvarila.

je to ovome mladiću u invalidskim kolicima nemoguće ostvariti.

Što bi htio poručiti čitateljima Glasnika mira?

Postoje stereotipi o različitostima, a osobito o ljudima s posebnim potrebama. Ako ste kojim slučajem takvi, to je već dovoljan razlog da vas ljudi trpaju u određene okvire. Ljudi me tako često znaju pitati kako to da sam, unatoč fizičkom hendikepu, tako sretan. Ja mislim kako biti sretan u životu ne pripada samo „zdravima“ i nikada sebe nisam smatrao drugaćijim, posebnijim, manje vrijednim, a ponajmanje sam se osjećao manje sretnim. Kao i svi „normalni“ ljudi, i ja imam potrebe, želje i snove. „Moja nesposobnost“ može biti i jest „moja sposobnost“. Želim poručiti mlađima da ništa nije nemoguće ako imaš vjeru. Mene moja vjera nosi i ulijeva mi snagu i nadu u svim teškim trenutcima i životnim iskušenjima.

I na kraju želio bih svima poručiti sljedeće: Dodite u Međugorje jer ovdje imam ponešto za svakoga.

Molitva

Isus je rođen u malome i neznatnome mjestu među narodom s velikim srcem, ali tvrdom glavom. Živio je među takvima. Volio ih je. Djelovao je nježno i blago kao nitko drugi, ali je i oštricom istine raskrinkavao zlo i laž. Temelj Njegova djelovanja bilo je jedinstvo s Ocem. Svi njegovi odnosi i sve djelovanje proizlazili su iz odnosa s Ocem. Ostavio je zakon ljubavi i pozvao svoje da čuvaju njegove zapovijedi...

Gospodine, daruj i nama snagu ne napuštati svoje. Daruj nam nadu graditi budućnost na tlu naših baka i djedova.

Daruj nam snagu voljeti vlastiti narod, ali boriti se protiv nepravednosti. Učini nas ljubiteljima istine kako bismo raskrinkavali zlo.

Daruj i nama snagu graditi jedinstvo s Tobom kao što si ga Ti imao s Ocem, da nam ne budeš stranac nego najблиža osoba u životu.

Gospodine, često ne znamo kako doći k Tebi. Kao što si uvijek činio, dodji nam i danas u susret i pokaži nam put. Dodji Ti k nama i osvijetli nam tmine srdaca jer smo kao djeca koja ne mogu bez stalne zaštite svoga Oca.

fra Stanko Ćosić

Foto Đani

MARIO VASILJ

Svjedoci: Razgovor s Josipom Ivanković

GOSPINE SU MI PORUKE PUTOKAZ U ŽIVOTU

Na postavljeno pitanje zašto je izabrala baš ovu župu, Gospa je odgovorila: „Zbog toga što je ovdje bilo i sada ima ljudi jake vjere.“ Iako ljudi ove župe, i Hercegovine općenito, imaju svojih ljudskih slabosti, ipak je činjenica da su upravo oni svim srcem i s velikim predanjem otvorili svoja srca Gosi, zbog čega su njezino pojavljivanje u župi i njezini pozivi našli plodno tlo. Unatoč brojnim svakodnevnim izazovima veliki broj njih spremno se odazvao Njezinom pozivu. Jedna od njih je i Josipa Ivanković s kojom smo razgovarali o vremenima, životu i događajima u župi Međugorje, prije i poslije Gospinih ukazanja.

Josipa, molio bih Vas da se predstavite našim čitateljima.

Ja sam Josipa Ivanković. Rođena sam u Stubici 1935. godine kao šesto od desetero djece Ivana i Šime Jelčić. Udalila sam se 1956. u Bijakoviće za Peru Ivankovića s kojim imam šestero djece. Imam i četrnaestero unučadi te devetoro proručadi, deseto je evo na putu.

Možete li nam nešto reći o životu u ovoj župi prije Gospina ukazanja?

U Međugorju, kao i u većini hercegovačkih sela, živjelo se od poljodjelstva. Duhan i vinova loza prehranjivali su brojne obitelji. Živjelo se teško. Puno se radiло, a malo zarađivalo. Ali eto, ipak se uz božju pomoć preživjelo. Kuće su nam uglavnom bile skromne, ali pune života i radosti. Moj muž Pero 1968. godine otišao je u Njemačku, a ja sam sama s djecom i u veliku poslu ostala doma. Bilo je godina kada smo sadili i po trideset tisuća struka duhana, a uz to obradivali oko četiri tisuće loza. Uz Božju pomoć sve sam izdržala. Boga se i tada molilo u svim obiteljima, i ujutro, i u podne, i navečer. Molitva nam je i pomogla da podignemo zdrave obitelji i zadržimo obiteljsko zajedništvo.

Opišite nam malo te prve dane Gospinih ukazanja u Međugorju, odnosno gdje ste bili, što ste radili i tko Vam je prvi rekao za ukazanje?

Vickina mama Zlata i ja smo na Ivandan išle na misu. Kako je svetac bio, poslijepodne smo malo prošetale do njiva i vinograda. Pri povratku kući na ulazu kod Vickine kuće, gdje je tada bila zidina, susrele smo Čerkezušu, Ivankinu baku. Ukrzo tuda naiđoše neobično pogнутi i na rubu suza Mirjana i Ivanka. Mirjana, koja je inače živjela u Sarajevu, tada je bila došla u svoga ujaka Šite. Čerkezuša ih upita: „Što vam je?“ Rekoše one ovako: „Moja baba, mi smo vidjeli Gospu.“ Mi ih ispitivački pogledasmo, ali djeca se ne smetaju već nastavile kazivati kako su gore na brdu vidjeli Gospu. Čerkezuša ih bila malo i prekoravala što su išle na brdo. Zlata i ja, još pod dojmom što smo od njih čule, rekosmo im da o svemu šute i da pričekamo što će se dalje događati. Vijest o Gospinim ukazanjima brzo se proširila selom i već je sutra puno

naroda došlo vidjeti što se to ovdje događa.

Vidioci su opet sutradan pošli gore na brdo. Pokojna Jaka, Jakovljeva mama, naglas je govorila kako se djeći Gospa ukazala. Ja sam ju upozorila da šuti i umjesto da to i spominjemo, počnemo moliti. I onda smo počele moliti. Moj je Ivan već otrčao gore i našao djecu kako plaču. Kada ih je upitao zašto plaču, oni ga upozorile da je stao na Gospin veo. Ivan je stajao zatečen. Obuzimali su nas osjećaji straha i radoši istodobno. Djecu smo potom poveli kućama, a oni su nam pričali što su vidjeli i što im je Gospa rekla.

Što ste prvo pomislili kad ste čuli da se djeci Gospa ukazala?

Bila sam u nevjericu. Svima sam govorila da treba pričekati jer će vrijeme najbolje pokazati što je istina.

Što ste Vi osjećali tih dana?

Radost se mogla vidjeti na licima svih. Srce mi je bilo puno, ali je glava upozoravala da ipak treba pričekati jer će vrijeme pokazati je li sve ovo istina ili nije.

Komunističke vlasti su na vijest da se Gospa ukazala reagirale odmah. Je li Vas bilo strah njihove reakcije?

Lagala bih kada bih rekla da me nije bilo strah. Ponajviše zbog djece. Znala sam na što su sve bili spremni. Bilo bi mi puno lakše da je kući bio muž Pero. Kćer Marinu i sina Ivana u školi su pitali o Gospinim ukaznjima na brdu. Trebalu su reći je li to istina ili nije. Ivan im je rekao da se Gospa stvarno ukazala djeci na brdu i da je on bio gore. I eto ti ih već sljedeće jutro. Došli po njega iz Čitluka i odveli ga u zatvor u Mostar, gdje je i ostao dva mjeseca. Televizija, radio i novine su o Međugorju govorili i pisali samo najgore. Htjeli su pošto-poto zatrati i sam spomen na Gospu, a pri tome nisu birali metode. Bože dragi, kako su me bolje sve te grube riječi. Stalno sam razmišljala tko je taj koji se tako Boga ne boji, ali bilo je zaista puno onih koji Ga se ne boje. Mislili su da je njihovo vječno, a ne Božje. Pokušali su nam i crkvu zatvoriti. Ali narod se nije bojao. Dobro se sjećam kako se pokojni Vinko Čilić, djed našega tenisača Marina, usprotivio policajcu zatraživši od nje-

ga ključ da narod može ući u crkvu Boga moliti. Rekao mu je jasno da je narod crkvu sagradio, a ne on, i da zato može slobodno ući Boga slaviti.

Na udaru su se tadašnjih vlasti osim vidioca našli i mnogi župljani.

Vidioci su osobito maltretirali. Vodali ih po policijskim postajama, psihiyatrima, plašili ih i prijetili im na razne načine. Sjećam se događaja kada su malog Jakova izdvojili od drugih vidioca zaključavši ga u kuću, a vani su pod murvom postavili stražara. Niti je jadno dijete moglo vani niti mu je itko smio prići. Kada je policajac malo prikunjao, mali je Jakov iskoristio priliku, otvorio prozor i iskočio, a onda ravn u crkvu, a fra Jozo ga srčano diže na rukama govoreći: „Evo nam Jakova!“

Sjećate li se uhićenja fra Jose Zovke i kako je na Vas djelovao taj događaj?

Sjećam se vrlo dobro toga događaja, ali ne znam postoje li riječi kojima bih izrekla sve što sam tada osjećala. Bila sam tužna i zabrinuta. Kad su fra Jozu odveli u zatvor, veliki se strah uvukao u puk. Nekako se baš tada zaredalo s uhićenjima. Zatvorili su bili zeta Jozu Marinčića, Ivana, fra Jozu i tko zna koliko još poštenih ljudi. Smetale im hrvatske pjesme, smetala im Gospina ukazanja, smetao im svaki Hrvat katolik. Prevarili su se misleći da mogu u čovjeku ubiti dušu i sve ono na što je ponosan.

Gospa je jača od svih zemaljskih vlasti. Ivana su eto zatvorili, ali i pustili nakon dva mjeseca. Dragi su uzeli putovnicu, ali su je i vratili nakon godinu dana. Marina je bez problema dala otakz u općinskoj službi i otišla u samostan. Ma sve se ipak rješavalo uz Božju pomoć. Vjeram je davala veliku snagu. Blagoslov Božji bio je nad nama. Međugorje je postajalo sve jače i hvala Bogu i Kraljici Mira i danas je mjesto u kojem ljudi nalaze put do Boga.

Međugorje je vrlo brzo nakon ukazanja preplavilo mnoštvo hodočasnika. Kako ste ih primali?

Sve se brzo događalo, a mi bijasmo zatečeni i nepripremljeni. Već drugi dan silan puk stigao je u Međugorje, a onda svakim danom sve više. Nismo mi imali puno

prostora za toliki svijet, ali smo se od srca trudili dati to što imamo. Otvorili smo svoja vrata brojnim ljudima ne znajući ni tko su ni što su. Bilo je i onih koji vjeruju i onih što su samo iz radoznalosti došli vidjeti što se događa. Ustajali smo iz svojih postelja i ustupali ih hodočasnici ma koji su uglavnom bili zadovoljni onim što smo im mogli ponuditi. Hodočasnici iz svijeta bili su dosta skromni i to nas je iznenađivalo.

toga postalo drugačije. Sve što se dogodilo u Međugorju veliki je dar Božji. Gospa je izabrala baš naše mjesto kao oazu mira. Teško smo živjeli i bili obilježeni, ali nam Gospa podari bolje dane. Nismo blagoslovljeni samo materijalnim, već i posebnim iskustvom vjere. Primjerice, moja je Marina u to vrijeme već dvije godine radila u općini kao daktilograf, bila je predsjednikova tajnika. Imala je stvarno lijep posao, zato me iznenadilo kad je rekla da je osjetila duhovni poziv i da želi ići u samostan časnih sestara. Bilo joj je dvadeset godina. Pitala sam je otkud odjednom takva odluka, a ona mi reče kako je s Vickom bila na ukazanju i čula glas: „Marina,

U svoj dom primili ste brojne hodočasnike. Je li Vam tko ostao u posebnu sjećanju?

Teško je izdvojiti nekoga, ali početci se nekako najdublje urežu u sjećanje, kao i mladoj nevjesti kad tek dode u svoju novu obitelj. Sjećam se tako dviju starijih cura kako jadnice po kiši idu, a nemaju gdje glavu skloniti. Pitaju me da ih primim na prenočište jer ih nitko ne će primi. Jedna je vidno imala zdravstvenih poteškoća pa je možda to bio razlog. Ja sam ih primila pa su dva dana ostale ovdje. Bile su iz Bosne i sirotinja kojoj smo pomogli koliko smo mogli.

U kojoj se mjeri, nakon Gospinih ukazanja, promijenio život u župi?

Gospina ukazanja uvelike su promijenila naše živote. Sve je nakon

podj mojim putem, bit ćeš sretna.“ Čula je Gospin poziv i odazvala mu se. Savjetovala sam je da otkaz na poslu dadne uz objašnjenje kako se želi dalje školovati i da ne spominje odlazak u samostan. Strah me bilo da i nju ne zatvore. Učinila je kako sam joj rekla pa je ubrzo nakon toga otišla u samostan. U Bijelo Polje u samostan vozili smo je preko Čapljine znajući da je bolje zaobići Čitluk. Bila su to teška vremena.

Moja druga kćer Draga krenula je težim putem ne znaći zapravo što ju čeka i što znači biti izdvojen i obilježen. Silno je željela upisati prevodilačku školu u Mostaru, i to samo tri dana prije Gospina ukazanja. Bože moj, koliko sam joj govorila da to ne čini misleći da je to promašaj jer nema komu ovdje u Međugorju prevoditi i da bi joj bolje bilo izabrati nešto drugo. No bila je tako odlučna da sam uzalud trošila riječi odgovarajući je. Otišla ja s njom u Mostar misleći da je ne će primiti pored onolikog gospodske djece. Ta se škola bila otvorila tek godinu dana prije i u nju su uglavnom išla djeca uglednika. Ali popis primljenih nakon nekoliko dana pokaza da je moja Draga šesta po redu. Htjela je to doista i uspjela je. Ustajala se u pet ujutro i pješčila do autobusa koji je nailazio u šest

sati. Nije joj bilo teško jer je znala svoj cilj. Završila je tu školu redovito, a onda je išla na tečaj francuskoga i talijanskoga. Talijanski je usavršavala boraveći u Italiji kod naših prijatelja. Cijeli je raspust provela tamo svjeđeće o međugorskim ukazanjima. Njezina svjedočanstva o Međugorju zabilježena su i u talijanskim medijima. Čim je Dragina priča objavljena u novinama, odmah su joj „pasoš“ oduzeli na godinu dana. U Mostaru su je izvodili iz škole i ispitivali u policiji. Stalno sam njezine profesore upozoravala da je ona dijete i da je treba zaštiti od takvih ispitivanja. Bilo je uzalud govoriti onomu tko te ne sluša.

Koliko su na Vas utjecale Gospine poruke?

Iza mene стоји прiličan broj godina koje mi je Bog podario. Još sam u roditeljskoj kući naučila moliti i živjeti vjerujući u Boga. Bog mi je dao i tu milost da budem posve bližu djeci kojima se Gospa ukazala i njihovim roditeljima. Otkako se Gospa ukazuje u Međugorju, moja vjera je još dublja. Gospine poruke pokazuju mi kako trebam živjeti ne zaboravljajući na post i molitvu te ljubav prema bližnjemu.

Kad biste se mogli vratiti trideset pet godina unatrag i kad biste mogli promijeniti nešto, što biste promijenili?

Ništa ne bih mijenjala. Sve što se događalo u Međugorju i mojoj obitelji bilo je vođeno velikom rukom Božjom. Kraljica je Mira znala pokazati nam put čineći dobra djela za sve ljudе koji joj dodoše u Međugorje i koje nađe u svom Međugorju. A tko može kao Bog i Gospa?

Što bite poručili čitateljima i općenito posjetiteljima međugorskim?

Međugorska ukazanja su istinita. U Međugorju su se dogodila brojna ozdravljenja i obraćenja. Zato je dobro doći u Međugorje i osjetiti ljubav i mir koji može pružiti samo Kraljica Mira. Ovo što se dogodilo u župi Međugorje plod je molitve naših starih. Redovitu molitvu, post, ispunjav i bogobojaznost ponijeli smo iz svojih obitelji, od naših baka i djedova i to prenijeli na svoju djecu na koju smo ponosni. Hvala Bogu i Gospu na svemu!

MEĐUGORJE MI JE POMOGLO DA JOŠ VIŠE ZAVOLIM SVOJ SVEĆENIČKI POZIV

Kad kažemo Međugorje, ne mislimo samo na mjesto ni na župu već na stvarnost koja oboje nadilazi i koja je doprla skoro do u sve krajeve svijeta. U tom smislu Međugorje nije župa samo ovdašnjih župljana, već je postala mnogim ljudima sa svih strana svijeta druga, odnosno duhovna domovina, spas, utočište, izvor, „ona strana rijeke Jordana“, gdje ih je dotakao poziv za obraćenje i gdje su ozbiljno započeli promjenom i obnovom svog života. Jedan od tih je i fr. Sam Igbafe, katolički svećenik iz Nigerije. Rođen je u muslimanskoj obitelji, a danas je katolički svećenik. Ovo je njegovo kratko svjedočanstvo o osobnom obraćenju, iskustvi Mađugorja i ljubavi prema Gosi.

Svetog. Svi mi trebamo dodir Duha Svetog i svi koji su otvorena srca to će osjetiti.

Volim ljudе. Jer, ne možete voljeti Boga ako ne volite ljudе. Ljudi su ovdje u Međugorje dragi, topli, prijateljski raspoloženi i svuda me dočekuju s osmijehom. Zbog njih pokušavam čak naučiti i pokoju riječ hrvatskog jezika.

Međugorje me jako promijenilo. Pomoglo mi je da otkrijem ljubav prema Bogu, Gosi i prema ljudima. Nadam se, s Božjom milošću, da će se vratiti i iduće godine i zahvaliti Bogu za sve sto je učinio i što dalje čini za mene.

Fr. Sam me blagoslovio ispred Gospinog kipa te smo se rastali u nadi u ponovni susret sljedeće godine.

MOJE IME JE SAM IGBAFE I ROĐEN SAM U NIGERIJI.

Svećenik sam već 20 godina. Djelujem u Sudanu, Malaviju, Čadu i Nigeriji pri organizaciji Missionary Society of St. Paul. Pomažemo siromašnu djecu, mlađe te razna sirotišta.

Za vrijeme moje svećeničke službe u Republici Irskoj čuo sam za Međugorje, a prvi put hodočastio ovdje prije 10 godina. Rođen sam u brojnoj muslimanskoj obitelji, ali sam se preobratio na kršćanstvo. Molio sam se ovdje u Međugorju i za obraćenje svoga oca, svoje braće i sestara. Danas, od nas sedmero u obitelji, samo je jedan brat musliman. Svi ostali su se preobratili na kršćanstvo.

MEĐUGORJE ME UČI PONIZNOSTI

TEŠKO JE OVIH DANA U PROSTORU SVETIŠTA BILO NE ZAMIJETITI JEDNOGA STASITOG MLADIĆA.

Riječ je o Ivici Zubcu, košarkašu slavnih Los Angeles Lakersa. Što zbog svojih ljudskih kvaliteta, što zbog svoje košarkaške vještine, rijetko je koji igrač u tako kratkom vremenu osvojio srca navijača i ljubitelja košarkaške igre

diljem svijeta kao ovaj mladić. Nakon duge i iscrpljujuće sezone u NBA ligi, ovaj mladić, rođen nedaleko od Međugorja, kratki je odmor iskoristio za dolazak u Međugorje.

„U Međugorje dolazim kada god mi to obaveze dopuštaju. Ja sam na neki način i dijete Međugorja. Od malih nogu sam volio dolaziti ovdje. Večernji je molitveni program bio nešto što bih zajedno sa svojom obitelji rijetko propuštao. Odrastao sam u okruženju u kojem je molitva sastavni dio života. U mojoj se obitelji molilo svakodnevno. Ma gdje bio, nikada ne pođem na počinak a da prije toga nisam zahvalio Bogu na darova-

nom danu. I danas, ako nedjeljom nemam klupskih obaveza, odem na misu u župu sv. Ante na North Grand Avenue. Tu župu vode naši svećenici i tu se okupljaju Hrvati iz cijelog Los Angelesa. Za mene su ti susreti osobito važni“, kaže Ivica te nastavlja:

„Moj je sportski put bio obilježen usponima ali i brojnim padovima. Na puno toga čovjek ne može utjecati. Osobito je brutalan svijet profesionalnog sporta u Americi. Uspjeh pod svaku cijenu, bogatstvo, slava, ponos su 'vrline' tog svijeta, a one često mlađog čovjeka odvedu u propast. Međugorje me uči poniznosti. Međugorje me uvijek podsjeća tko sam, od kud dolazim i kamo pripadam. Ono me vraća pravim vrijednostima i pomaže mi otkriti moje poslanje u takvom svijetu. Molitvom želim rasti u vjeri, svakim danom nastojim biti bolji čovjek te osobnim primjerom svjedočiti mlađima te vrijednosti. U tome mi uvelike pomaže Međugorje.“

U Međugorju održan uskrsni koncert

U dvorani sv. Ivana Pavla II. u Međugorju je nakon večernjeg moličnog programa u četvrtak održan uskrsni koncert, koji su organizirale glazbene sekcije iz župe Međugorje. Tijekom večeri su nastupili dječji zbor Golubići mira, Veliki župni zbor, ženska klapa Mir, mješovita klapa Laetitia, muška klapa Concordia, Frama Međugorje, Darija

Ramljak, te violinisti, flautisti, tamburaši i gitaristi sa svojim voditeljima.

Na koncertu su izvedene tradicionalne uskrsne skladbe, duhovne skladbe domaćih i stranih autora. Prof. Damir Bunoza ističe kako voditelji sekcija tradicionalno organiziraju ove koncerte: „Svake godine je nekako drugačije, naravno sve to pod vodstvom međugorskog župnika fra Marinka Šakote, koji je sve to pokrenuo i okupio nas. To je zajednički uspjeh djece Međugorja, njihovih voditelja i župnika. Djeca su već uigrana i sve

se dovelo na jednu visoku razinu – djeca pjevaju u klapama, putuju po svijetu, idu na festivala. Veliki župni zbor već dugo djeluje. Sve su to kvalitetni mladi ljudi i s njima je lijepo raditi. Međugorje može biti ponosno i na svog župnika i na djecu koja su aktivna u ovim sekcijama, te na činjenicu da mogu samostalno organizirati koncerte.“

Pješice hodočastili u Međugorje

Gradičanski Hrvati, 76-godišnji Richard Markovich i 62-godišnji Karl Leeb, umirovljenici iz mjesta Pajngrt (Baumgarten) u Austriji, u 17 su dana prepješaćili 700 kilometara kako bi iz malog mjesta kod Gradiča stigli u Međugorje. O svome hodočašću svjedočili su u programu Radiopostaje „Mir“ Međugorje. Na put su krenuli u jutarnjim satima 21. travnja, a na odredište stigli u poslijepodnevnim satima 7. svibnja. Gledajući i ovaj primjer, uistinu je poticajno vidjeti kako je čovjek spremjan na žrtvu iz čiste zahvalnosti, ali ne za neki izvanredan događaj ili čudo, nego za dobra koja u svom životu uglavnom i ne uočavamo. Gosp. Leebu je ovo prvo hodočašće u Međugorje, a gosp. Markovich je dosada hodočastio već tri puta. Istaknuli su kako na putu nisu imali poteškoća, a poslužilo ih je i lijepo vrijeme. Hercegovina im se jako svidjela, te im je čudno kako ljudi odavde odlaze ili se iseljavaju. (medjugorje.hr/Radiopostaja „Mir“ Međugorje)

Seminar za starije framaše i mlađe članove Franjevačkog svjetovnog reda (OFS-a)

Već tradicionalno, vikend pred Duhove održan je seminar za starije framaše i mlađe članove Franjevačkog svjetovnog reda (OFS-a), na poznatom mjestu radnje, u Međugorju u Kući mira (Domus pacis). Program je započeo molitvenim programom u župnoj crkvi te upoznavanjem i predavanjem područnog duhovnog asistenta Frame i OFS-a fra Antonija Šakote.

Slavlje Prve svete pričesti u župi Međugorje

U nedjelju 7. svibnja pedeset i sedmero djece iz župe Međugorje pristupilo je Prvoj svetoj pričesti. Svečanu svetu misu u međugorskoj župnoj crkvi sv. Jakova u 10 sati predslavio je fra Perica Ostojić, a misno je slavlje svojim pjevanjem uveličao međugorski dječji zbor „Golubići mira“ pod ravnateljicom sestre Irene Azinović.

Crkva je bila ispunjena djećicom, njihovim roditeljima i brojnim hodočasnicima. Dva dana prije Prve pričesti djece su, u pratnji svojih roditelja, po prvi put pristupila i sakramenu svete ispovjedi. Nakon euharistijskog slavlja u crkvi, radosno se slavlje nastavilo u obiteljima.

Neobično hodočašće – traktorima iz Austrije u Međugorje

Ovih su dana u Međugorje traktorima stigli braća Leopold i Johann Schmidthaler, 57-godišnjak i 77-godišnjak, te 69-godišnji Hermann Stoderegger i 62-godišnji Leopold Schörkhofer. Na ovaj su neobični put pošli u srijedu 3. svibnja, a u Međugorje su stigli u utorak 9. svibnja. Inicijativu za ovo hodočašće dao je upravo Johann Schmidthaler, koji u Međugorje dolazi od 1983., te mu je ovo 42. hodočašće, dok je njegovom bratu ovo ujedno i prvi dolazak. Svjedoče kako su sretni da su upravo na ovaj način došli u Međugorje.

Ljetni raspored molitvenog programa u Međugorju

Ljetni raspored molitvenog programa u Međugorju počinje u četvrtak 1. lipnja i traje sve do 31. kolovoza. Molitva krunice u župnoj crkvi od 1. lipnja počinje u 18 sati, a sv. misa u 19 sati. Nakon mise slijedi uobičajeni molitveni program, različit za pojedine dane u tjednu.

Pobožnost euharistijskog klanjanja je utorkom i subotom od 22 do 23 sata, te četvrtkom nakon večerje svete mise tj. od 20 sati. Pobožnost križnog puta na Križevcu petkom je u 16 sati, a molitva krunice na Podbrdu nedjeljom također u 16 sati.

Statistike za svibanj 2017.

Broj podijeljenih sv. pričesti: 156 200
Broj svećenika koncelebranata: 3 503 (113 dnevno)

Hodočašće Zajednice žena „Katarina Zrinski“ iz Daruvara

Zajednice žena „Katarina Zrinski“ iz Daruvara organizira hodočašće u Međugorje od 1996. godine. Dolaze iz dvije daruvarske župe – Presvetog Trojstva i sv. Antuna Padovanskog.

„Kada smo došli tu prvu godinu, znali smo da to ne će biti zadnji put. Vraćali smo se tako svake godine tj. hodočastili Majci međugorskoj dva puta godišnje – u svibnju i u rujnu – sve do 2006. godine. Nažalost, u mjesecu rujnu kad smo bili u Međugorje, umro mi je suprug, tako da od 2007. idemo samo jednom godišnje, ponekad u travnju, a ponekad u svibnju ili lipnju, ali najviše u svibnju. Lani je bilo jubilarnih 20 godina, a ove godine dolazimo dvadeset i prvi put.

Hodočašće zagrebačkih srednjoškolaca u Međugorje

Uoči Nedjelje Božjega Milosrda, Medugorje je posjetila grupa zagrebačkih srednjoškolaca. Ovo hodočašće je organizirala ekipa iz projekta Mijenjam svijet koji djeluje u sklopu Udruge SKAC Palma.

Projekt Mijenjam svijet pokrenut je za duhovnu izgradnju srednjoškolaca koji žive i školju se na području Grada Zagreba. Glavni sadržaj su nam mješevi susreti gdje različiti gosti svjedoče o tome kako Bog djeluje u njihovim životima. Svaki susret ima određenu temu koja bi mogla biti atraktivna srednjoškolcima tako da se za svačiji ukus nađe ponešto. Također, podržavamo inicijativu srednjoškolaca „Zagreb pod Palmom – mladi Grada Zagreba“.

U Međugorju izvedena predstava „Ivan Krstitelj“

Dana 28. svibnja, u Dvorani Ivana Pavla II u međugorju, članovi Dramske sekcije posuške frame izveli su predstavu „Ivan Krstitelj“ autora Mire Gavrana. U pokušaju da ovim kazališnim komadom na umjetnički način prikažu život, poslanje, poruku i smrt Ivana Krstitelja, posljednjega u nizu starozavjetnih proroka, Isusova preteče i krstitelja, glumačka skupina posuške frame u potpunosti je uspjela. Predstava „Ivan Krstitelj“ premijerno je izvedena početkom ožujka u sklopu Festivala religiozne drame u Posušju.

Program hodočašća obitelji

Petak, 16. lipanj 2017.

Poslijepodne: dolazak u Međugorje
Večernji molitveni program i čašćenje Križa
Molitva križnog puta na Križevcu nakon večere (za sve koji žele)

Subota, 17. lipanj 2017.

Dvorana Ivana Pavla II. od 9 do 14 sati – molitva, svjedočanstva, obred obnove bračnih zavjeta (fra Marinko Šakota)
Slobodno popodne
Večernji molitveni program

Nedjelja, 18. lipanj 2017.

8.00 sati – sv. misa u župi
9.30 sati – molitva krunice na Podbrdu
Ručak
Povratak kućama

Fra Slavko Barbarić

U školi ljubavi

Fra Slavko Barbarić

U školi ljubavi

Knjiga *U školi ljubavi* nastala je na temelju pozuka Kraljice Mira u Međugorju. Poziv je svima nama da se upišemo u tu neophodnu školu ljubavi. Moto knjige je: Ljubav nije dar za dobre, nego temeljni uvjet života za sve, do čega i sami dolazimo čitajući ovu nadasve dobru i potrebitu knjigu molitve i ljubavi.

Knjigu možete naći u Svenirnici Centra MIR Međugorje.

Komisija HBK i BK BiH za hrvatski martirologij

Komisija HBK i BK BiH za hrvatski martirologij 9. je svibnja u prostorijama HBK u Zagrebu održala 16. sjednicu pod predsjedanjem novog predsjednika Komisije vojnog ordinarija Jure Bogdana. Na sjednici je konstatirano kako je Komisija tijekom proteklih pet godina obavila velik i važan posao te je naglašena potreba i spremnost da se nastavi s radom sve dok se popisivanje žrtava ne dovrši.

Mons. Bogović ponovno je pred Komisijom iznio prijedlog svehrvatskog groba, s dodatkom hrvatskoga

križnog puta. Pred hrvatskim društvom, istaknuo je, nalazi se obveza prema brojnim žrtvama II. svjetskog rata i porača čije posmrtnе ostatke treba istražiti i ljudski dostoјanstveno pokopati. Nažalost, još nije nađeno rješenje kamo s onima za koje se ne može utvrditi identitet i groblje kojemu pripadaju. Za takve je slučajevе predložio da se na Kravanskom polju, podno Crkve hrvatskih mučenika, izgradi Svehrvatski grob, a spomenuta je i mogućnost osnivanja udruge istoga naziva. U raspravi je posebno istaknuto, a to je

ujedno i preporuka Komisije, da se ekshumacije provode s poštovanjem prema svakom pokojniku te da se uvjek provode pojedinačna pokapanja zemnih ostataka svake pojedine osobe. Time bi se, naime, zaustavila poštumnažanja žrtava prema političkim i mitomanskim potrebama.

Tristotinjak Roma u varaždinskoj katedrali slavilo blaženog Ceferina Gimeneza Malla i blaženu Emiliju

U organizaciji Povjerenstva za pastoral Roma Varaždinske biskupije u varaždinskoj katedrali Uznesenja BDM na nebo u nedjelju 14. svibnja slavlјena je misa u povodu spomen-dana romskih blaženika Emilije i Ceferina Gimeneza Malla. Euharistijsko slavlje predvodio je predsjednik Odbora Hrvatske biskupske konfere-cencije za pastoral Roma varaždinski biskup Josip Mrzljak. Koncelebrirali su svećenici župa u kojima žive Romi uz nazočnost romskih vjeroučenika i njihovih roditelja. Biskup Mrzljak sve je okupljene, njih 300-tinjak, srdačno pozdravio, podsjetivši kako

su zahvalni što mogu slaviti dvoje romskih blaženika. „Nema naroda na svijetu iz kojeg ljudi nisu povjerovali u Krista i krenuli za Njim. Zato danas slavimo i blaženog Ceferina i blaženu Emiliju, jer su oni išli Isusovim putem. Vjerovali su da je to istina o čovjeku i ljudskom životu. No, da bismo i mi išli tim putem, nije nam dosta samo naša odlučnost, već i pomoć. Zato se sabiremo na molitvu, posebno na misu i molimo Božju pomoć te zagovor onih koji su išli prije nas“, rekao je u homiliji biskup Mrzljak.

Katolik na čelu Južne Koreje

Na čelu Južne Koreje po drugi je put u povijesti izabran katolik. Moon Jae-in sin je sjeverokorejskih izbjeglica. Sedamdesetih godina, zbog prosvjeda protiv tadašnje vojne vlasti, nekoliko je mjeseci odležao u pritvoru. Kao odyjetnik za ljudska prava, brani radnike i studentske aktiviste.

Katolici u Južnoj Koreji imaju visoka očekivanja glede političke obnove i nadaju se jedinstvu, socijalnoj jednakosti i suzbijanju korupcije pod vodstvom novoizabranoг predsjednika Moon Jae-ina.

U čestitki predsjedniku Moonu, u kojoj se spominje i dramatični sukob u prethodnoj vlasti, predsjednik Korejske biskupske konferencije nadbiskup Hyginus Kim Hee-joong ističe da zemlja „treba vjerodostojnog vođu“. Moon sada „mora osigurati temeljna demokratska načela i poduzeti korake koji će dovesti do istinskog mira i pravde“, ističe se u čestitki.

Već dan nakon izbora, na kojima je dobio 41% glasova, Moon je položio prisegu u srijedu 10. svibnja. U prigodnom govoru novi predsjednik rekao je da je spreman posjetiti i komunističku vlast u Sjevernoj Koreji.

U Južnoj Koreji od 50 milijuna stanovnika nevjernicima se izjašnjava njih 31%, a 31% su kršćani, od čega je 11% katolika. Mnogi su kršćani uključeni u politički život zemlje.

Papa Franjo primio Dragana Čovića, hrvatskog člana Predsjedništva BiH

Papa Franjo primio je 1. lipnja u Apostolskoj palači u Vatikanu Dragana Čovića, hrvatskog člana Predsjedništva Bosne i Hercegovine, koji se kasnije sastao s kardinalom državnim tajnikom Pietrom Parolinom, u pratinji nadbiskupa Pavla Richarda Gallaghera, tajnika za odnose s državama.

U srdačnim razgovorima izraženo je zadovoljstvo zbog dobrih bilateralnih odnosa, učvršćenih Temeljnim ugovorom iz 2006. godine, a bilo je riječi i o situaciji u toj zemlji, izazovima s kojima se suočava i njezinim europskim težnjama. Razmijenjena su također mišljenja o temama od zajedničkog interesa kao što su mir, pomirenje, međureligijski dijalog i prisutnost katoličke zajednice u zemlji.

U nastavku razgovora razmotrane su neke teme vezane uz aktuelna politička pitanja u svijetu, s posebnim osvrtom na regionalni kontekst.

Obilježavanje svjetskoga Dana katoličkog odgoja i obrazovanja

Katoličke osnovne i srednje škole diljem Hrvatske u suradnji s Nacionalnim uredom HBK za katoličke škole uključile su se u obilježavanje svjetskoga Dana katoličkog odgoja i obrazovanja. Geslo ovogodišnje proslave je „Smjerno sa svojim Bogom hoditi“ (Mih 6,8) a cilj mu je posvijestiti učenicima, djelatnicima, roditeljima i cijelokupnom društvu važnost vrednovanja katoličkog odgoja i obrazovanja.

Smjerno hoditi s Bogom u obitelji, jedni s drugima, sa svim stvarnim i u nadi posvjećuje i stavlja naglasak na važnost svakog segmenta osobnog hoda s Bogom za rast u vjeri, znanju i mudrosti. Svaka škola posebno je dala naglasak hoda s Bogom kroz razne kreativne radionice, molitve, himnu susreta, kroz pjesmu i ples te misnim slavljenjem.

Jacques Philippe

UNUTARNJA SLOBODA

Jacques Philippe

UNUTARNJA SLOBODA

Ova knjižica želi načeti jednu bitnu temu kršćanskog života, temu unutarnje slobode. Cilj je jednostavan: Čini mi se da je bitno da svaki kršćanin otkrije kako čak i u najnepovoljnijim izvanjskim okolnostima raspolaže unutarnjim prostorom slobode koju mu nitko ne može oduzeti jer joj je izvor i jamac sam Bog. Ako to ne otkrijemo, život će nam uvijek biti skučen i nikada ne ćemo okusiti pravu sreću. Ako, naprotiv, u sebi budemo znali razviti taj unutarnji prostor slobode, nema sumnje da ćemo zbog mnogih stvari trpjeti, ali nas ništa neće moći uistinu zgaziti niti ugušiti.

Knjigu možete naći u Sveninirci Centra MIR Medugorje.

Kad je koncem 1981. godine ondašnji splitsko-makarski nadbiskup Frane Franić prvi put hodočastio u Međugorje, u crkvu svetog Jakova ušao je kao običan vjernik. Svoj dolazak u Međugorje nije najavio nikome od domaćih fratara. Nije se uspinjao do oltara kako bi služio misu, već je svoj svećenički kolar prekrio šalom i cijelovečernji molitveni program pratio iz pokrajne lađe. Ipak, prepoznao ga je dr. fra Ivan Dugandžić, hercegovački franjevac, u to vrijeme odgojitelj novaka na Humcu, a kasnije ugledni profesor egzegeze Novoga zavjeta i Biblijske teologije na Katoličkom bogoslovnom fakultetu u Zagrebu. Prepoznao ga je kad je pričešćujući vjernike, stigao do samog Franića koji je kao i ostali ponizno čekao u redu kako bi primio svetu pričest. Vijest o tome kako je nadbiskup Franić bio u Međugorju zajedno s dvojicom u to vrijeme cijenjenih i poznatih talijanskih isusovačkih profesora, snažno je odjeknula ne samo kod nas nego i šire, sve do Vatikana.

APOSTOL KRALJICE MIRA

IVAN UGRIN

FRANIĆ SE, NAIME, ZA VRIJEME DRUGOG VATIKANSKOG SABORA SPRIJATELJIO I BLISKO SURAĐIVAO S POLJSKIM BISKUPOM KAROLOM WOJTYŁOM, KASNIJE PAPOM IVANOM PAVLOM II., KOJI JE U POČETCI MA MEĐUGORSKIH UKAZANJA SLUŽIO VEĆ ČETVRTU GODINU SVOG PONTIFIKATA. Ukažanja u Međugorju započela su otrplike 40 dana nakon atentata na Trgu sv.

Petra u Rimu, koji je 13. svibnja 1981., na blagdan Gospe Fatimske na njega izvršio turški terorist Ali Agca. Samo čudo spasilo je Papin život. Jedna nevidljiva ruka vodila je putanju metka koji je Ivan Pavao II. godinu dana poslje u Fatimi ugradio u Gospinu krunu.

S Ivanom Pavlom II. susretao sam se više puta u raznim prigodama. Kad sam koncem travnja 1983. godine prvi put hodočastio u Rim, u ime nas 300 mladih hrvatskih hodočasnika, darovao sam Papi sliku Čudotvorne Gospe Sinjske. Iduće godine, 1984., održan je u Vječnom gradu prvi Svjetski dan mladih. Iz Splita sam organizirao putovanje za stotinjak mladih, među kojim je bilo i četvero iz Međugorja, Vickina sestra Ana Ivanković, Marija Dugandžić, Slavica Vasilij i Vinko Dragičević te dvije časne sestre, Melanija Šakota i Iva Bešlić. Između dvjesto tisuća mladih sa svih strana svijeta uspjeli smo „dovesti“ Slavicu Vinku među njih nekoliko koji su Svetom Ocu trebali predati misne darove. Slavica i Vinko dali su Papi ‘krijevac’ od drveta, rad jednog međugorskog samoukog umjetnika. Papa je klimao glavom dajući do znanja da mu je poznato Međugorje. I kad sam se još u nekoliko navrata

susretao s njime, svaki put barem bi usput spomenuli Međugorje. Na sam spomen imena mesta Gospinih ukažanja uvijek bi se nasmijao.

Vratimo se na mons. Franu Franića. On je, dakle, 1981. godine *incognito* prvi put posjetio Međugorje osjećajući se odgovornim za vjeru svoga naroda, te je htio imati osobno iskustvo Međugorja da bi o svemu što se tamo događa, mogao zauzeti i odgovarajući stav. Već nakon prvog iskustva Međugorja postao je njegov veliki zagovornik i branitelj.

Prigodom jednog svog posjeta Međugorju bio je nazočan na ukažanju nakon kojega mu je vidjelica Marija Pavlović dala poruku koju mu je Gospa osobno uputila. Ta poruka je za nadbiskupa postala proročka riječ budući da se kasnije doslovno i ostva-

rila. Kako se radilo o nečemu što vidjelica nikako nije mogla znati, taj je moment za Franića bio novi razlog da vjeruje u vjerodostojnost ukažanja.

U povodu 15. obljetnice međugorskih ukažanja, s kolegama fotoreporterima iz Slobodne Dalmacije, Matkom Biljkom, Tomom Dubravcem i Božom Vukičevićem, te urednikom fotografije Antonom Verzotijem, bio sam glavni urednik fotomonografije Međugorje. Nakladnik je bio Informativni centar Mir Međugorje na čelu s fra Miljenkom Stojićem. Uvodnik je napisao tadašnji župnik fra Ivan Landeka, a tekstove: fra Ljudevit Rupčić, fra Jozo Zovko, fra Slavko Barbarić, Alfons Sarrach, Marijan Sivrić i moja malenkost.

Predstavljajući 3. lipnja 1997. monografiju „Međugorje“ u Splitu, u nazočnosti velikog broja vjernika te djelatnika iz kulturnog, vjerskog i javnog života grada, prvi je o knjizi govorio dr. Frane Franić, nadbiskup splitsko-makarski u miru, koji je tada istaknuo sljedeće:

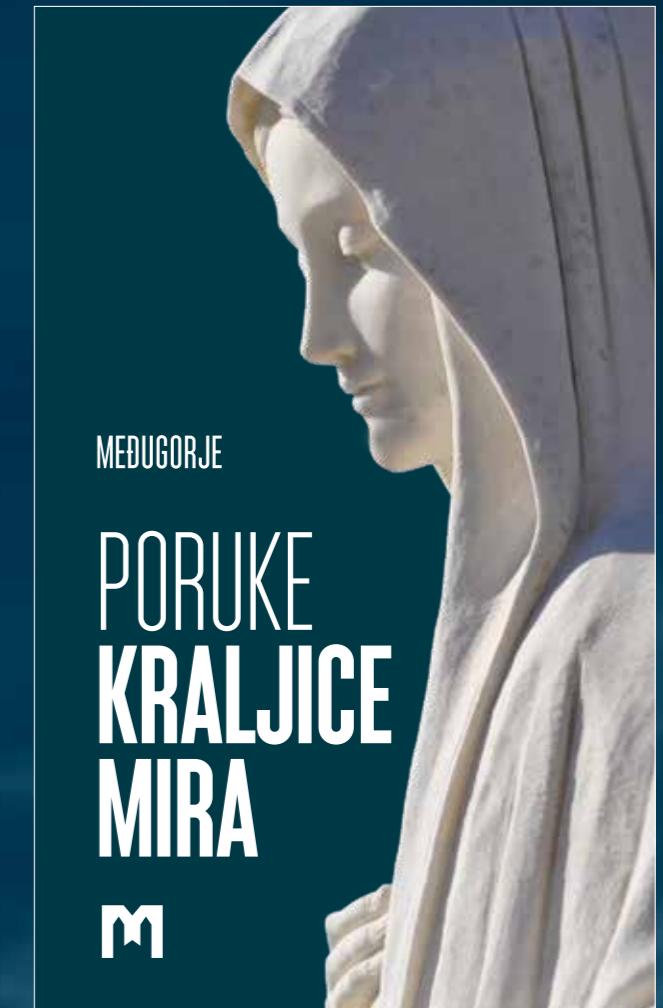
„Gospina ukažanja treba promatrati kao zahvat onostranosti u ljudsku povijest, što se može razumjeti samo u dužem vremenskom razdoblju. Ja osobno čuo sam Gospin glas, no nikada je nisam vido. U međugorskim plodovima molitve, posta i bratske ljubavi vidim znakove priprave za susret s Bogom. Naši su biskupi izjavom iz 1991. potvrdili Međugorje kao mjesto hodočašća i molitve, kao takvo preporučili vjernicima, što je ono i postalo na svjetskoj razini.“ Međutim, zbog svoje podrške Međugorju, koje je svesrdno podržavao do kraja svoga ovozemnoga života, nadbiskup je Franić imao velikih okapanja sa strane jednog kruga svećenika iz Zagreba, Mostara i Splita. U svojoj knjizi „Sjećanja“, među imima i na Franu Franića, Ivan Mužić piše kako su protiv Franića u smislu izmišljeni optužbi objavljena i dva članka početkom 1985. u mjesečniku biskupije Mostarske „Crkva na kamenu.“

Kad je Pavao Žanić, inače svećenik splitsko-makarske nadbiskupije rodom iz Kaštel Novog, 1980. godine preuzeo mostarsko-duvanjsku biskupiju, pokrenuo je i navedeni mjesečnik. Za Žanića se može reći kako je na početku otvoreno podržavao međugorska ukažanja i branio djecu vidiote tvrdeći da ne lažu. Kasnije je iznenada promjenio mišljenje i bio jedan od glavnih negatora Gospinih ukažanja. S njim sam, inače, za Božić 1994. vodio razgovor u njegovim Kaštelima, gdje je provodio biskupske godine u miru. Pitao sam ga je li možda promjenio mišljenje o Međugorju. Njegov je odgovor bio: „Nisam ni najmanje. Ja sam umoran od Međugorja... Moje je mišljenje o tome apsolutno negativno.“

Za razliku od biskupa Žanića koji je „umoran od Međugorja“ odmarao u svojim Kaštelima, ovaj drugi Kaštelanin nije imao mira. Odgovorno tvrdim da je poslije Alojzija Stepinca bio jedan od najproganjivijih pastira Crkve u Hrvata. Kamenovali su ga više puta, zatvorili oba sjemeništa, ali on je pod cijenu smrti ustrajao u obrani katoličkih načela protiv staleških svećeničkih udruženja. Konačan cilj takvih lažnih optužbi bio je da ga papa Ivan Pavao II. prijevremena svrgne s katedre splitsko-makarskog nadbiskupata.

U jednom privatnom pismu koji mi je svojom rukom napisao 22. kolovoza 2003. Franić me zamolio da molimo jedni za druge. „Za mene da mi Bog dade bezbolnu starost i bezbolnu smrt što mi je draga Gospa obećala preko nekih vidjelica, najviše zato što sam podržao njezinu ukažanja i njezine poruke u Međugorju. Stvarno sam hodočastio u Međugorje 65 puta, jer me je tamo Gospa privlačila“, napisao mi je msgr. Frane Franić, i na kraju dodaо „Vaš u Kristu i Kraljici Mira“.

Prije deset godina, Franić je blago u Gospodinu preminuo i počepan je u splitskoj konkatedrali. Na sprovod su mu došli i fra Jozo Zovko i vidjelica Vicka Ivanković. U njegovom Splitu do dana današnjeg nije dobio nikakav spomen, ni ulicu ni išta slično. Pisao sam u nekoliko navrata da je svojim životom zasluzio da se njemu u čast pokrene postupak za uzdignuće na čast oltara, ali njegovi duhovni naslijednici za to ni najmanje ne mare. Bilo bi dobro kad bi dobio nekakvo obilježje u Međugorju, jer uistinu je bio apostol Kraljice Mira.

PORUKE KRALJICE MIRA

Dragi čitatelji i Gospini prijatelji, preporučujemo vam ovu knjižicu. U njoj nije sadržana ni nova objava ni novo evangelje. No, njezino čitanje vodit će vas i upućivati na Isusa Krista, a to i jest Gospina želja i smisao njezina dolaska k nama. Blažena Djelica skromno, ustrajno i s ljubavlju upućuje u življjenje evangelija i nasljeđovanje Isusa Krista. Pri tome opet ne nastupa 's visoka', nego preporučuje jednostavan duhovni život: čitanje Sv. pisma, molitvu krunice, molitvu pod križem Gospodinovim, klanjanje Presvetom oltarskom sakramantu, redovito i ustrajno slavljenje sv. mise, obiteljsku molitvu, sakrament pomirenja, obraćenje.

Knjigu možete naći u Svenirnici Centra MIR Međugorje.

Foto Dani

SVIJET GLADAN BOGA I BOŽJE LJUBAVI

Pripremajući se za pisanje teksta za ovaj broj Glasnika mira, o 36. obljetnici ukazanja, nametnulo mi se jedno pitanje. Zaista, što se to događa u Međugorju, evo već 36. godinu za redom? Nekako spon-tano, to pitanje je polako preraslo u tihu molitvu. Jer, što duže o tome razmišljam, tako se nekako sve više u meni budi jedan osjećaj divljenja, čuđenja i strahopštovanja. Gospodine, kamo to ideš? Što nam to pokušavaš pokazati, čemu nas to poučiti sve ovo vrijeme? Što se to događa u Međugorju?

KREŠIMIR MILETIĆ

**MOŽDA BI JEDNO OD NAJLJEP-
ŠIH OBJAŠNJENJA MEĐUGOR-
SKIH DOGAĐANJA BIO DJELIĆ
JEDNE GOSPIJE PORUKE IZ
1994., KADA JE IZMEĐU OSTA-
LOG REKLA: ŽELIM, DJEĆICE,
DA SVI KOJI STE OSJETILI MIRIS
SVETOSTI PREKO OVIH PORU-
KA KOJE VAM DAJEM, DA JE
NOSITE U OVAJ SVIJET GLA-
DAN BOGA I BOŽJE LJUBAVI.**

Zaista, svijet je gladan Boga i Božje ljubavi. I samo Međugorje je jedan predivan zahvat u našu stvarnost u kojem nas Gospa priprema da nosimo miris svetosti u svijet gladan Boga i Božje ljubavi.

Cesto nam ova dimenzija nekako iščeze ispred očiju našeg srca, taj pogled kojim nas vidi Gospodin i ono za čime On čezne. Opterećeni ovozemaljskim brigama, našim

planovima, živimo naše često skućene vidike. I zaista, tada je teško razumjeti i prepoznati ono što je Gospodinu najvažnije. A On čezne da se svi ljudi spase. I čitavo se Nebo raduje radi obraćenja jednog jedinog grješnika. Nije li upravo Međugorje mjesto brojnih obraćenja, milijuna ispovijedi i radosnih povratak u zajedništvo s Gospodinom? Ne govoriti li brojka od 1,8 – 2 milijuna podijeljenih pričesti godišnje o mjestu intenzivnog slavljenja euharistije? A koliki su tek plodovi u krajevima iz kojih su hodočasnici dolazili u Međugorje?

Mirta i ja smo proslavili nedavno našu 16. godišnjicu braka. I Međugorje je imalo snažan utjecaj na našu formaciju u vrijeme našeg upoznavanja. Mogu slobodno reći kako smo i mi plod Međugorja.

Često smo dolazili u Međugorje i u molitvi tražili odgovore na brojna pitanja s kojima smo se susretali. U Međugorju smo postajali svjesni Gospine blizine, ljubavi i uloge u našim životima. Na neki poseban način, ovdje je zapaljena u nama i želja za novom evangelizacijom, za širenjem evandelja u našem svakodnevnom životu. Sjećam se da mi je Mirta više puta rekla kako je upravo ovdje otkrila Mariju kao svoju majku i razvila jedan duboki odnos s njom, koji i danas živi. Ovdje smo puno primili od svih onih koji Gospine poruke prihvataju, produbljuju, žive i šire.

U Međugorju sam naučio da Gospa od nikoga ne traži previše i očito ima jako puno strpljenja s nama. No unatoč našim padovima i povremenim lutanjima poticaji i milosti koje smo

primali ovdje nisu ostali bez ploda. Možda je i najljepši plod Međugorja naš brak. Definitivno najbolja odluka u cijelome mome životu. Kad danas gledam unazad tih 16 godina, sjećam se naših prvih odluka koje smo donijeli. Da ne želimo da nam vanjske okolnosti utječu na ostvarenje naših prioriteta. Iako nismo imali niti stan, niti auto, niti stalni posao, odlučili smo sklopiti sakrament braka i početi od nule. Zapravo, nije to bio početak od nule, jer smo već tada imali sve. Imali smo srca koja su ljubila Gospodina i koja su željela da On bude središte naše obitelji i naših života.

To je bila možda i naša najvažnija odluka, da želimo živjeti autentično našu vjeru u našem braku, obitelji, svakodnevnom životu. Kad danas pogledam unatrag, ne bih si mogao oprostiti da je bilo što bilo važnije od naših petero djece; Marte, Lucije, Josipa, Filipa i Jakova. Da bilo tko od njih nije došao k nama jer nam je nešto drugo bilo važnije. Posao? Ambicija? Bože dragi, koliko je to bezvrijedno i ništavno u odnosu na samo jedan trenutak zagrljaja s bilo kojim od njih petero. Šesnaest godina braka bez osjećaja straha, bez da sam i jedan jedini dan osjetio da nisam potpuno voljen, da smo kalkulirali u bilo čemu.

I kako onda opisati ovaj osjećaj koji nas ispunja nakon ovih 16 godina? Teško je opisati radost, ali i duboku zahvalnost Gospodinu, jer mi jako dobro znamo da nam je upravo On kroz sakramente dao snagu da možemo nadilaziti naše ljudske granice i sve ono što smeta našem zajedništvu i međusobnoj ljubavi.

Jednostavno, osvojio je naša srca. Zato nas nitko ne može posjedovati, a još manje nas natjerati da odustanemo od samih sebe, onoga što jesmo i onog što ćemo biti do kraja života. Jer ako dobro znamo tko je Jedini dao svoj život za nas. I Njemu jedinome pripadamo. Mirta i ja, i naša obitelj. Hvala Vam što ste dio našeg života.

22. MEĐUNARODNI SEMINAR ZA SVEĆENIKE

Međugorje, od 3. do 8. srpnja 2017.

Tema susreta je: "Da ljubav vaša sve više raste" (Fil 1, 9)
„U Gospinoj školi“

PROGRAM SEMINARA

3. SRPNJA 2017, PONEDJELJAK

16. 00 – 18. 00 Prijave sudionika (Nova dvorana)
18.00 POČETAK SEMINARA

Molitva krunice, sv. misa, molitva za ozdravljenje i slavna otajstva krunice

4. SRPNJA 2017, UTORAK

9.00 Klanjanje pred Presvetim

9.30 Predavanje, molitva

12.00 Stanka (Klanjanje u tišini)

15.30 Predavanje, molitva

18.00 Večernji program (krunica, sv. misa, molitva za ozdravljenje i slavna otajstva krunice)

22.00 Klanjanje Isusu u Presvetom Oltarskom Sakramantu

5. SRPNJA 2017, SRIJEDA

9.00 Klanjanje pred Presvetim

9.30 Predavanje, molitva

12.00 Stanka (Klanjanje u tišini)

15.30 Predavanje, molitva

18.00 Večernji program (krunica, sv. misa, molitva za ozdravljenje i slavna otajstva krunice)

6. SRPNJA 2017, ČETVRTAK

6.00 Krunica na Brdu ukazanja

10. 00 Predavanje, molitva

12.00 Stanka (Klanjanje u tišini)

15.30 Predavanje, molitva

18.00 Večernji program (krunica, sv. misa i klanjanje)

7. SRPNJA 2017, PETAK

6.00 Put križa na Križevcu, ispovijed

15.30 Predavanje, molitva

18.00 Večernji program (krunica, sv. misa, čašćenje križa Gospodinova)

8. SRPNJA 2017, SUBOTA

08.30 Odlazak na grob fra Slavka Barbarića, molitva

09.00 Iskustva, svjedočanstva

ZAVRŠETAK SUSRETA SV. MISOM U 11 SATI.

Koordinator seminara je fra Marinko Škota.

Voditelj seminara za svećenike je don Ivan Filipović.

Don Ivan Filipović rođen je 29. studenoga 1968. u Tomislavgradu (BiH). Odrastao u Đakovu, u mirnoj, kršćanskoj obitelji. U Đakovu završava osnovnu i srednju školu, matematičko-informatički smjer koji mu omogućuje upis na Informatički fakultet u Varaždinu, koji nije završio. Prekida studij i u devetnaestoj godini napušta domovinu i odlazi u „svijet“ tražiti istinsku slobodu, autonomost, ljudsku afirmaciju... U njegovim traženjima život ga kroz neka vremenska razdoblja vodi kroz

nekoliko europskih metropola u kojima je upoznao puno toga lijepoga, ali nažalost i svjet droge. Iz „toga zagrljaja smrti“ uspio se isčupati uz pomoć zajednice Cenacolo koja ga je prihvatala u 26. godini života, u dosta teškom stanju ovisnosti. Poslije četiri godine liječenja, Zajednica mu omogućuje produbiti njegovo zanimanje za humanističke znanosti na Institutu za religiozne znanosti u Pisi, u Italiji. Na Institutu je s uspjehom završio dvije godine studija. Nakon toga seli na sjever Italije, u Centralnu kuću Zajednice u Saluzzo, gdje s još nekolicinom mladih iz Zajednice završava Teološki fakultet u Fossanu. Za svećenika je zaređen 17. srpnja 2004. godine u biskupiji Saluzzo, Italija, s dozvolom biskupa da radi i djeluje u zajednici Cenacolo kojoj je posvetio život i u kojoj i danas živi.

Svoje prijave možete izvršiti putem e-maila seminar.marija@medjugorje.hr, ili putem tel./faxa na broj 00387 36 651 999 (Marija Dugandžić).

Župljeni župe Međugorje osiguravaju besplatan smještaj svim svećenicima tijekom seminara kao i svih godina do sada. Molimo sve svećenike koji sami osiguraju smještaj kod svojih prijatelja u Međugorju da nam na svojoj prijavi naznače ime i prezime i broj telefona obitelji kod koje su dogovorili smještaj. Svećenici koji nemaju izravna poznanstva i mogućnost izravno dogovoriti smještaj s obiteljima neka to naznače na prijavi i mi ćemo ga osigurati.

Troškovi seminara pokrivaju se s pet misnih intencija. Sa sobom je potrebno ponijeti: celebret od svoga poglavara, albu, štolu i Bibliju.

Mnogi svećenici nemaju pristupa Internetu i možda nisu upoznati s postojanjem ovakvog međunarodnog susreta u Međugorju. Zato ljubazno molimo sve organizatore hodočašća, molitvene skupine i centre mira da ovu informaciju objave u svim sredstvima priopćavanja koja im stoje na raspolaganju da bi što više svećenicima moglo sudjelovati. Molimo vas da, u onoj mjeri u kojoj vam je to moguće, materijalno pomognete svećenicima koji žele doći, a nemaju potrebna sredstva za putovanje. Unaprijed vam se na tomu zahvaljujemo zazivajući na vaš rad Božji blagoslov i blagoslov Kraljice Mira.

Zbog organizacije seminara, i vaše sigurnosti, molimo vas da se smatratre registrirani za seminar tek nakon što dobijete potvrđan odgovor. Ako odgovor niste dobili, to znači da nismo dobili vašu prijavu i da niste registrirani, jer ste vaš e-mail uputili na krivu adresu ili imate virus pa se pošta automatski blokira. Stoga se možete smatrati registrirani za seminar tek nakon što ste primili potvrđan odgovor.

MARIJINO SRCE

Toliki pjesnici, odrasli muškarci i žene, intelektualci, djeca i umirući pjevaju hvalu Njezinu imenu. Toliko mnoštvo zna da je Ona zagovornica i jedini siguran put do Isusa. *Odsad će me, evo svi na-raštaji zvati blaženom*, rekla je Blažena Djevica Marija potaknuta Duhom Svetim. Te njezine riječi izgovorene u trenutku njezina poziva doživjet će potpuno ispunjenje tijekom stoljeća.

MIRTA MILETIĆ

U FATIMI JE GOSPA POTVRDILA KOLIKO JE VAŽNA POBOŽNOST PREMA NJEZINU SRCU.

Podsjetila je čovjeka na ljepotu Njezina Srca. Tražila je Posvetu Njezinu Srcu potičući ljude na molitvu krunice. Tražila je od papa da posvete Rusiju Njezinu Srcu. Jeste li ikada razmišljali kakvo je uistinu Gospino Srce? Zašto ga toliko ranjava ljudski nehaj i ravnodušnost prema Bogu? Koliko mi je Njezino Srce uzor i ideal prema kojem usmjeravam svoj kršćanski život?

Bezgrješno Srce Marijino simbol je Marijinih krjeposti, moralne čistoće i vrlina prema Bogu i majčinske ljubavi prema čovjeku. Naša su srca ranjena sebičnošću i taštinom. Naša

su srca često proračunata i hladna. Baš zbog toga Marijino srce toliko pati. Ranjava ga nezahvalnost i nemar za božansko, za jedinu Istinu našeg života.

Prije dvadesetak godina napravila sam prvi put Posvetu Bezgrješnom Srcu Marijinu. Bilo je to upravo u Međugorju. To je bilo razdoblje studentskih dana. Osjetila sam nutarnji poziv posvetiti se Gospu u potpunosti. Od tog trenutka moj se odnos prema Njoj promijenio. Posveta mi je pomogla da joj se približim, da je doista mogu nazivati Mamom i da imam potpuno povjerenje kako će me ona sigurno voditi k Isusu. Neki su se moji ljudski planovi, od trenutka

Posvete, promijenili ili krenuli u drugom smjeru. Iako možda tada niješ razumjela razvoj nekih životnih okolnosti, kasnije sam se uvjerila da je to Gospino djelo. Pobožnost prema njenom Srcu i danas mi pomaže doživjeti majčinstvo.

Moja prva molitva na početku dana je *Posvetna molitva*, svetog Ljudevita Montfortskog. Moćna molitva za početak dana! Tom molitvom zapravo Gospu predajem sve što imam. Svoje tijelo, dušu, osjećaje, talente, sve što posjedujem bilo materijalno ili duhovno. Stavljam se Noj na službu. Mogu reći, dopuštam da Ona iskoristi moje darove za proslavu Božjeg kraljevstva u svijetu. Kada svakog

dana izgovaraš riječi Posvete, onda to i počinješ živjeti. Više puštaš Bogorodicu u svoj život, u svoje planove. S Njom odgajaš djecu, ideš u radošnu, pišeš zadaće, ljubiš muža. Ona postaje dio tvog života. Ova se pobožnost mora živjeti. Nemoguće ju je dohvati samo razumom. Potrebno je ponekad pustiti vlastitu komociju, ulaziti u izazovne i teške situacije, biti hrabar. Potrebno je ući u iskustvo potpunog predanja Mariji. I to ponekad ne ide jednostavno i lako. Svatko od nas voli širi i lakši put. Volimo kontrolirati svoj život. Pobožnost prema Gospinu Srcu jest put i proces.

Govoreći predstavnicima novih pokreta u Crkvi u Czestochowi 2006., papa Benedikt XVI. preporučio im je da se ogledaju u Srcu Marijinu. On veli: *Provjera autentičnosti vaše vjere i vašega poslanja, koja ne svraća pozornost na sebe, nego stvarno nosi oko sebe vjeru i ljubav, bit će sučeljavanje s vjerom Marijinom. Ogledajte se u njezinu srcu. Ostanite u njezinoj školi!*

Kad razmišljam o Ivanu apostolu, apostolu ljubavi, s kolikim žarom navješta da je Bog Ljubav, lako primjećujem da je to upravo plod njegove tjesne povezanosti s Marijom, koju je na osobit način uzeo k sebi. I sam Papa ističe ovu povezanost: Bit ćete djelotvorni ako se stavite u školu Marijinu. Uz nju ćete i vi sami doživjeti da je Bog ljubav, i o tome ćete prenijeti poruku svijetu s bogatstvom i različitošću koju će sam Duh Sveti znati pobuditi.

Danas kada možemo slušati različite vijesti o ratovima, terorizmu, različitim nedaćama koje pogadaju svijet i našu Domovinu, ne smijemo zaboraviti na ovu iznimno važnu i veliku pomoć koju imamo u Mariji. Ona je milosti puna! I toliko nam je puta pokazala put, put molitve, pozivajući nas na molitvu, žrtvu, post i euharistiju.

Vjerujem da će vas ovaj tekst potaknuti na dublju pobožnost prema Srcu Marijinu, osobito u ovom mjesecu kada se slavi Njezino Srce. Ako to još niste učinili, posvetite svoju obitelj Bezgrješnom Srcu Marijinu. A ako ste to učinili, možete i obnoviti tu posvetu. Želim vam potpuno predanje u Njezine ruke i hrabro koračanje prema Isusu!

Jacques Philippe

VRIJEME
ZA BOGA

Jacques Philippe

VRIJEME ZA BOGA

„U unutarnjoj molitvi nije važno mnogo misliti, nego mnogo ljubiti.“ (sv. Terezija Avilska)

Dok joga, zen, tehnike opuštanja i druge istočnjačke metode velikim koracima osvajaju Zapad, nudeći najrazličitije i najsloženije oblike mentalne koncentracije, unutarnja molitva – čisti besplatni dar Božje ljubavi – nastavlja poticati i davati životnu snagu svecima, istinskim Božjim prijateljima. Nismo li svi mi na tome putu? Poniznost, ljubav i vjernost jedine su „kvalitete“ koje se traže od čovjeka koji žudi za neiscrpnim vrelom žive vode koja izvire iz Božjega Srca.

Tko može krenuti putem unutarnje molitve?
Gdje, kada i kako moliti?
Na ta pitanja odgovor daje ova izvrsna knjižica,
puna primjera i konkretnih savjeta.

Knjigu možete
naći u Sveninirci
Centra MIR Međugorje.

ZATUCANOST | VJERA

Sigurno vam se puno puta dogodilo da ste pročitali neki neobičan pa i šokantan naslov u novinama ili na internetskom portalu te uz izraze nevjericu poželjeli vidjeti o čemu je stvarno riječ. Potom ste vjerojatno ostali razočarani shvativši kako je ipak bila riječ o svojevrsnoj „navlakuši“, odnosno sadržaju koji služi za skretanje pozornosti, „klikanju“ na tekst – ako je riječ o internetu ili pak zadržavanju na stranici, što portalima donosi novac oglašivača u utrci za čitanošću i gledanošću. No, moram priznati da me je, uz sav profesionalni oprez, prošli mjesec potpuno zaokupio naslov na jednom hrvatskom portalu, koji inače izbjegavam, a koji se voli nazivati neovisnim i hvaliti svojim utjecajem. Tamo je stajalo: „Golema studija: Hrvatska je jedna od zatucanih postkomunističkih zemalja“, a autor se odmah na početku teksta pozivao na ugledni američki istraživački centar Pew Research Center. Te dvije činjenice su mi bile malo nespojive. Taj je neovisni istraživački centar poznim za ozbiljna i korisna istraživanja, koja citiraju mediji i institucije diljem svijeta, pa mi je bilo nelogično da se bavio pitanjem zatucanosti pojedinih naroda. Uostalom, kako izmjeriti „zatucanost“!?

BOŽO SKOKO

I SVE SE TO DOGAĐALO NEKOLIKO DANA NAKON ŠTO SU HRVATSKI MEDIJI PRENIJELI ZANIMLJIVU LISTU ZNANSTVENOG PORTALA SUPERSCHOLARO, TRIDESET NAJUMNIJIH LJUDI SUVREMENOG SVIJETA, MEĐU KOJE SU UVRSTILI ČAK TROJICU HRVATA. Uistinu, profesori prirodnih znanosti Nikola Poljak, Ivan Ivec i Mislav Predavec uvršteni su među trideset najinteligentnijih ljudi na svijetu, na listi koju predvodi Stephen Hawking, pa mi je bilo teško povjerovati da je ugledni institut znanstveno dokazao da su to samo časni izuzetci, a da smo svi ostali, kao narod, zapravo glupi. Zato su me zanimali metodologija i predmet dotičnog istraživanja.

„Hrvatska s 86% stanovnika koji vjeruju u Boga spada u gornju polovicu najreligioznijih (europskih država op.a.), koje predvode Gruzija s 99% i Armenija s 95%. Zemlje s najmanjim udjelom vjernika predvodi Češka u kojoj samo 29% ljudi vjeruje u Boga.“ To je bila šokantno otkriće na kojem je počinio dolični članak. Dakle, biti religiozan je – prema njihovom mišljenju – istoznačica za biti nazadan i zatucan. Porast je broja ateista u Češkoj onda očito pokazatelj visoke razine prosvjećenosti i jačanja inteligencije naroda, jer „kako u 21. stoljeću netko može vjerovati u Boga, anđele i Gospu, ako ih do sada nitko nije uspio znanstveno dokazati!“ – napisala je jedna „obrazovana“ gospođa u komentaru ispod članka prenesenog na *Facebook*.

U nastavku teksta nizali su se zanimljivi podaci iz američkog istraživanja, koji su sami po sebi bili razumljivi, ali ih je interpretacija činila senzacionalnim. „Oko 27% katolika u Hrvatskoj posjećuje crkvu na tjednoj bazi. No posebno je zanimljivo to da su katolici iz BiH još mnogo redovniji – čak 54% ih tjedno posjeće crkvu, što ih čini daleko najobiljnijim praktičnim vjernicima postkomunističke Središnje i Istočne Europe. Poljaci su s 45% na drugom mjestu, dok su Ukrajinci s 43% treći. Četvrti su katolici iz Hrvatske. Hrvati su u vrhu i po postotku ljudi koji se svakodnevno mole. Oko 40% Hrvata to čini redovno. Predvode Moldavci (48%) i Armenci (45%), a Srbi i Poljaci dijele 9, odnosno 10 mjesto s 27%.“

Ono čime bi se naši vjernici vjerojatno ponosili, ovdje je apostrofirano kao sramota. Zamislite, bosanskohercegovački vjernici su prvi u Europi po odlasku na svetu misu! Ovdje se živa vjera još očuvala, iako su mnogobrojne europske crkve sve praznije. Govorili to o nazadnosti ovdašnjih vjernika, ili pak o činjenici da je ovaj dio svijeta, koji je i Gospa izabrala kako bi pokušala promijeniti stvarnost suvremenog svijeta, samo ostao normalan? Jasno, svatko će imati svoj odgovor na ovo pitanje, ovisno o tome što mu vjera predstavlja u životu. Dapače, pravo svakog čovjeka je vjerovati ili ne, ali je zanimljivo pratiti trend nametanja vlastitih pogleda na svijet drugima ili etiketiranja onih koji se ne ponašaju poput nas. A budimo iskreni, tu su agresivniji oni koji se predstavljaju progresivnim ljevičarima, poput dotičnog portala.

Istraživanje se bavilo i odnosom ispitanika iz pojedinih država prema evoluciji, a autor je dodatno

pojasnio da vjera u evoluciju znači „da su se ljudi i sva živa bića razvili kroz duga vremenska razdoblja, a ne da su postojali u sadašnjem stanju od nastanka svijeta“. Jasno, „Hrvati su u tom pogledu u donjem dijelu tablice“. „Listu predvode Česi, od kojih čak 83% prihvata da su ljudi nastali evolucijom. Slijede Estonci sa 74%, Mađari sa 69% i Latvijci sa 66%. Hrvati su na 13. mjestu s 57% ljudi koji prihvataju evoluciju te čak 33% onih koji vjeruju da su sva bića postojala u sadašnjem stanju od nastanka svijeta. Iza nas su samo Ukrayinci, Litavci, Moldavci, Bosanci i Armeni.“ – stoji u članku. A ondje piše i ovo: „Podatci su podjednako porazni za nas kada se analizira udio onih koji smatraju da je evolucija prirodan proces. Samo 44% Hrvata vjeruje da su živa bića evoluirala zahvaljujući prirodnoj selekciji, dok ih 10 posto smatra da je razvojem upravlja Bog.“

Netko bi na temelju ovakvog izvješća o provedenom istraživanju stvarno mogao zapatiti kako Hrvati, odnosno vjernici, mogu biti tako „zatucani“? Međutim, zadubimo li se detaljnije u iznesene podatke, vidimo koliko su zaključci absurdni. Iole upućeni znaju da Crkva prihvata evoluciju i da je jasno da Bog nije stvorio svijet u šest dana kako slikovito opisuju prve stranice Biblije, već je razvoj mogao trajati i milijunima godina, od nastanka jednostavnih organizama do čovjeka. Isto tako svatko dobromjeran zna da ni najbolji svjetski znanstvenici nisu dokučili tajnu stvaranja i da nisu uspjeli dokazati što je to bilo na početku. Uostalom, ako je i bio „veliki prasak“, kako se najčešće navodi, postavlja se pitanje što je bio njegov uzrok i tko ga je omogućio?

Čak je i veliki hrvatski i svjetski znanstvenik Nikola Tesla jasno dao do znanja da u svemiru ima vrlo malo slučajnosti, a još manje stihije: „Uvjeren sam da je cijeli kozmos objedinjen, kako u materijalnom tako i u duhovnom pogledu. Postoji u svemiru neka jezgra otkuda mi dobivamo svu snagu, sva nadahnula. Ona nas vječno privlači. Osjećam njezinu moć i vrijednosti koje emitira cijelom svemiru i time ga održava u skladu. Ja nisam prodro u tajnu te jezgre, ali znam da postoji, i kad hoću da joj pridam kakav materijalni atribut, onda mislim da je to Svetlost, a kad pokušam da ga shvatim doslovno, onda je to Ljepota i Samilost. Onaj koji nosi u sebi tu vjeru osjeća se snažan, rad mu čini radost, jer se sam osjeća jednim tonom u sveopcoj harmoniji.“

Neki od najvećih znanstvenika naše povijesti i sadašnjosti bili su vjernici, jer su shvatili da znanost ne može proniknuti u sve tajne života, svijeta i svemira. Njima je jasno da evolucija, pa i prirodnna selekcija ne mogu biti prepustene slučajnosti, već da mora – kako je pisao Tesla – postojati savršeni um, koji svime ravna. Prema tome vjerovati ili ići u crkvu ne znači automatski odbacivati postignuća moderne znanosti ili ignorirati ljudska prava, kako se često vjernicima spominjava. Dapače, vjerovati u Isusa Krista znači prihvati njegovu širinu i otvorenost. Nažalost, vjernici općenito, pa i Međugorje, godinama su žrtve senzacionalizma u medijima, koji umjesto te širine i otvorenosti nude svrstavanja, suprotstavljenosti, niske strasti i stereotipe.

MILE MAMIĆ

SAKRAMENAT, SAKRAMENT ILI SAKRAMEN(A)T

Nedavno me jedna mlada profesorica hrvatskoga jezika pitala bi li bilo bolje oblik riječi *sakramenat* zamijeniti oblikom *sakrament*. Odgovorio sam joj da je oblik *sakramenat* stariji nego *sakrament* i da nije nepravilan. Prema tome ne bi ga trebalo zamjenjivati. Iako nisam pogriješio u brzinskom odgovoru mladoj kolegici, potrudio sam se temeljiti prenosići riječ *sakramen(a)t*, njegovo podrijetlo, oblike i značenja. To sad želim, poštovani čitatelji (razumije se i čitateljice), podijeliti s vama.

Riječ *sakramen(a)t* dolazi iz latinskoga crkvenoga jezika *sacramentum*. U korijenu latinske riječi je pridjev *sacer* (= svet; nepovrediv), od kojeg dolaze riječi *consacrare*, *sacrificare* i *consacratio*, *sacrificatio* (= posvetiti i posvećenje). Opće značenje lat. riječi *sacramentum* jest: otajstvo; sveta tajna, sveta stvar. Kao našu zamjenu za posuđenicu (tuđicu) *sakramenat* Šćekta nudi: „otajstvo; sveta, tajna stvar...; vidljiv znak ustanovljen od Krista koji označuje i proizvodi posvećenje; Euharistija (redovito u svezi: presv. oltarski Sakramenat)...“ U definiciji sakramenta obično se ističe *vidljivi znak i nevidljiva milost*, koja se njime dobiva. Šonje u *Rječniku hrvatskoga jezika* dobro zapaža da je to „*vidljiv obredni znak*“. Doista je za svaki sakramen(a)t određen poseban obred, propisano je tko može davati, dijeliti i primati koji sakramen(a)t, kako, gdje, koliko puta i pod kojim uvjetima. Nijedna hrvatska ponuda za naziv *sakramen(a)t* nije sasvim odgovarajuća. Sve su šire ili uže od pojma sakramenta. Zato se i uobičajio naziv *sakramen(a)t*. Pokušajte se prisjetiti svih sedam (u širem smislu moglo bi ih biti i više) sakramenata. U broju, redoslijedu i značenju sakramenata uglavnom se slažu Katolička Crkva, pravoslavne i druge istočne crkve. Protestantске (evangelističke) i njima bliske crkve u tom se znatno razlikuju od njih, ali i međusobno.

Nazivi pojedinih sakramenata su se mijenjali. Istodobno postoji više naziva za isti sakramen(a)t. Redoslijed je već dugo jednak. Razmislite odgovara li redoslijed sakramenata redoslijedu njihova primanja.

Osim lat. riječi *sacramentum* u Katoličkoj Crkvi postoji i naziv *sacramentale* obično u množini: *sacramentalia*). Odatle je u hrvatskom nastao naziv *sakramental*, *sakramentali* i prevedenica *blagoslovine*. To nije isto što i *sakramenti*.

Mnogi bi ispred riječi *sakramen(a)t* dodali i *sveti*. On se već nalazi u latinskoj riječi *sacramentum* (od pridjeva *sacer* = svet.), pa ga nije potrebno posebno isticati. Ipak smo davno naučili „sedam svetih sakramenata“. Stoga ne moramo cijepilačiti. Ali dobro je to ipak znati. I Katekizam Katoličke Crkve ima naslov: SEDAM SAKRAMENATA CRKVE.

Jesam li mladoj kolegici dobro odgovorio, prosudite sami.

Zbog kolebanja oko oblika sakramenta, sakramenat i sakramen(a), gdje to *a* u zagradama znači da može biti s njim i bez njega, trebalo bi nešto reći o toj riječi i njezinu prilagodbi u hrvatskom jeziku promatrajući je u širem kontekstu sličnih riječi iz latinskoga i drugih jezika.

Latinsku riječ *sacramentum* mi smo primili kao *sakramenat*, a toga *a* u latinskom nema. Prilagodili smo je hrvatskom uhu, duhu hrvatskoga jezika, njegovim glasovnim pravilima. Jednako su prošle i druge riječi (*advenat*, *dokumenat*, *elemenat*, *ritam*, *fakat*, *Egipat*, *Cipar* itd.). Mi smo najprije odbacili latinski nastavak. Kad smo to učinili, dogodilo se nešto neobično. Dobili smo na kraju riječi suglasničke skupine koje nisu moguće na kraju izvorne hrvatske riječi: *-nt*, *-pt*, *-kt*, *-tm*, *-lm*. U izvornim hrvatskim riječima moguće su na kraju riječi samo ove suglasničke skupine: *-st*, *-št*, *-zd* i *-žd*. Zatim smo te neobične suglasničke skupine na kraju riječi razdvojili tako da smo između njih umetnuli tzv. nepostojano, blagoglasno *a*.

To se je zbivalo spontano, bez razmišljanja, istodobno. U nama se nešto bunilo, upozoravalo: Pazi, uljez! Kasnije je takvih „uljeza“ pod utjecajem latinskoga i drugih jezika došlo mnogo, pa je i hrvatsko uho otvrdnulo, naviknuло se na takve riječi. Valja spomenuti i to da je u našoj čakavskoj i kajkavskoj tradiciji bilo moguće i sakrament, premda čakavac Bartul Kašić u Ritualu Rimskom (1640.) ima samo *sakramenat*. Danas bi se mlađi smijali ako kažem: *koncerat*, *studenat*, *indekas*, ali se na *ritam*, *psalam*, *Egipat*, *Cipar* ne će buniti jer samo tako i oni kažu. Ako ja kažem *advenat*, *sakramenat*, *elemenat*, *dokumenat*, *argumenat*, zvučat će im to arhaično, zaistarjelo, neobično. Nekad je bilo opravdano samo tako. Valjalo bi dopustiti da i sad bude i tako. Zanimljive su takve pojave u slijedu narštaja. I hrvatska jezična norma to bilježi i pristupa tomu dosta različito. Pogledao sam nekoliko priručnika: stariji imaju: *sakramenat*, srednji: *sakramen(a)t*, noviji: *sakrament*.

Mnogi bi ispred riječi *sakramen(a)t* dodali i *sveti*. On se već nalazi u latinskoj riječi *sacramentum* (od pridjeva *sacer* = svet.), pa ga nije potrebno posebno isticati. Ipak smo davno naučili „sedam svetih sakramenata“. Stoga ne moramo cijepilačiti. Ali dobro je to ipak znati. I Katekizam Katoličke Crkve ima naslov: SEDAM SAKRAMENATA CRKVE.

Tjedni molitveni program

ljutri raspored (od 1. lipnja do 31. kolovoza)

PONEDJELJAK I SRIJEDA

7.30 h	Sv. misa na hrvatskom
Prijepodne	Sv. mise na raznim jezicima
Tijekom dana	Susreti po dogovoru
Popodne	Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
18 - 21 h	Večernji molitveni program i ispovijed
18 h	Radosna i žalosna otajstva krunice
19 h	Sv. misa
20 - 21 h	Blagoslov predmeta, molitva za zdravlje duše i tijela, slavna otajstva krunice

UTORAK

7.30 h	Sv. misa na hrvatskom
Prijepodne	Sv. mise na raznim jezicima
Tijekom dana	Susreti po dogovoru
Popodne	Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
18 - 21 h	Večernji molitveni program i ispovijed
18 h	Radosna i žalosna otajstva krunice
19 h	Sv. misa
20 - 21 h	Blagoslov predmeta, molitva za zdravlje duše i tijela, slavna otajstva krunice
22 - 23 h	Euharistijsko klanjanje

ČETVRTAK

7.30 h	Sv. Misa na hrvatskom
Prijepodne	Sv. Mise na raznim jezicima
Tijekom dana	Susreti po dogovoru
Popodne	Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
18 - 21 h	Večernji molitveni program i ispovijed
18 h	Krunica
19 h	Sv. Misa, blagoslov predmeta
20 - 21 h	Euharistijsko klanjanje

PETAK

7.30 h	Sv. misa na hrvatskom
Prijepodne	Sv. mise na raznim jezicima
Tijekom dana	Susreti po dogovoru
Popodne	Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
16 h	Križni put uz Križevac
18 - 21 h	Večernji molitveni program i ispovijed
18 h	Radosna i žalosna otajstva krunice
19 h	Sv. misa, blagoslov predmeta
20 - 21 h	Čašćenje Križa

SUBOTA

7.30 h, 13 h	Sv. misa na hrvatskom
Prijepodne	Sv. mise na raznim jezicima
Tijekom dana	Susreti po dogovoru
Popodne	Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
18 - 21 h	Večernji molitveni program i ispovijed
18 h	Radosna i žalosna otajstva krunice
19 h	Sv. misa
20 - 21 h	Blagoslov predmeta, molitva za zdravlje duše i tijela, slavna otajstva krunice
22 - 23 h	Euharistijsko klanjanje

NEDJELJA I BLAGDANI

7. 8.11 i 19 h	Sv. mise na hrvatskom
Ispovijed	Prije podne za vrijeme Mise
Prije podne	Sv. mise na različitim jezicima
Tijekom dana	Susreti sa svjedocima
Poslije podne	Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
16 h	Krunica na Brdu ukazanja
18 - 21 h	Večernji molitveni program i ispovijed
18 h	Radosna i žalosna otajstva krunice
19 h	Sv. misa
20 - 21 h	Blagoslov predmeta, molitva za zdravlje duše i tijela, slavna otajstva krunice

ZA HRVATSKE HODOČASNIKE

Svakoga dana od 1. srpnja do 31. kolovoza
13 h sv. misa na hrvatskom jeziku

POTICAJ

ZA LECTIO DIVINA

Iz preobilja biblijskih tekstova Crkva nam iz dana u dan nudi odabranu duhovnu hranu – misna čitanja iz Staroga i Novoga zavjeta. Iz broja u broj Glasnika mira u ovoj četiri rubriči naći kratice koje upućuju na biblijsku knjigu, poglavje i redak misnih čitanja za razdoblje od 15. do 15. u mjesecu. Božja je riječ radosna vijest. Ona je živa i djelotvorna. Ako se izložimo njezinu djelovanju, ona ima snagu mijenjati nas.

Četvrtak, 15. 6. 2017.

PRESVETO TIJELO I KRV KRISTOVA. TIJELOVO

Pnz 8,2-3.14b-16a; Ps 148,12-15.19-20; 1Kor 10,16-17; Iv 6,51-58

Petak, 16. 6. 2017.

2Kor 4,7-15; Ps 116,10-11.15-18; Mt 5,27-32

Subota, 17. 6. 2017.

2Kor 5,14-21; Ps 103,1-4.8-11; Mt 5,33-37

Nedjelja, 18. 6. 2017.

Iz 19,2-6a; Ps 100,2.3.5; Rim 5,6-11; Mt 9,36 – 10,8

Ponedjeljak, 19. 6. 2017.

2Kor 6,1-10; Ps 98,1-4; Mt 5,38-42

Utorak, 20. 6. 2017.

2Kor 8,1-9; Ps 146,5-8; Mt 5,43-48

Srijeda, 21. 6. 2017.

od dana: 2Kor 9,6-11; Ps 112,1-4.9; Mt 6,1-6.16-18

19 godina s vama u molitvi

Tel.: ++387 36 653 580 uredništvo, 653 548 marketing
Fax: ++387 36 653 552, E-mail: radio-mir@medjugorje.hr
Uživo na internetu: www.radio-medjugorje.com

Radiopostaja "MIR" Međugorje djeluje od 25. studenoga 1997., a od blagdana sv. Franje 4. listopada 1999. emitira program preko interneta. Zahvaljujući satelitskom programu glas naše Radiopostaje može se čuti u cijeloj Europi, na Bliskom istoku. Svaki dan emitira uživo krunicu i sv. mise iz crkve sv. Jakova u Međugorju. Iz studija se 24 sata emitiraju svakodnevni govorni i glazbeni programi. Radiopostaja "MIR" Međugorje djeluje u sklopu Informativnog Centra "Mir" Međugorje.

Poslanje radiopostaje "MIR" Međugorje: povezati hodočasnike Kraljice Mira, naviještati zdrave vjerničke stavove, podupirati normalne općeljudske odnose, širiti ekumensko ozračje među ljudima.

Jajce 87,8 MHz, **Mostar** 100 MHz, **Banja Luka** 87,8 MHz, **Hercegovina** 101,5 MHz, **Lašvanska dolina** 100 MHz, **Split, Južna Hrvatska** 101,5 MHz, **Sarajevo i Srednja Bosna** 96,1 MHz, **Bugojno, Uskoplje i okolica** 101,8 MHz, **Sjeverozapadna Bosna** 106,7 MHz, **Žepče, Tuzla, Usora, Posavina** 100,1 MHz, **Dolina Neretve i Južna Hercegovina** 98,3 MHz, **Rama, Konjic, Sjeverna Hercegovina** 104,7 MHz, **Zagreb, Lika, Bihać, Srednja Hrvatska** 107,8 MHz, **Satelite za Europu i Bliski istok:** EUTELSAT 16°E